

MATEO

*Xesosi Nirimaneakori Iua Apisapanika Auakani
(Arókasi 3.23-38)*

¹ Xesosi Teoso mereëkiti itxaua. Uai aua Xesosi apika atokiriakorini uâka. Xosee inakori Xesosi iri atoko îko-rapokoriti. Apraãoni, Taviini pakini Xesosi apika atokiri-akorini atoko. Ininiã Xesosi Taviini, Apraãoni pakini imi atoko itxa.

² Ininiã ia atoko itxa:
Kitxakapirîka Apraão, Isaki iri.
Isaki, Xakoo iri.
Xakoo, Xotaa itariakorikata iri.

³ Xotaa, Péresi, Sera pakini iri. Inorona Tamara.
Péresi, Ésirõ iri.

Ésirõ, Arão iri.
⁴ Arão, Aminatapi iri.
Aminatapi, Nasoõ iri.

Nasoõ, Sáomõ iri.
⁵ Sáomõ, Póasi iri. Póasi inoro Haapi.
Póasi, Opetxi iri. Opetxi inoro Hotxi.
Opetxi, Xesee iri.

⁶ Xesee, Tavii iri. Tavii Isaeokini auîte itxaua.
Tavii, Saromão iri. Saromão inoro mitxi Oria îtanoro.
Eereka Tavii takaro oa.

⁷ Saromão, Hopoão iri.
Hopoão, Apia iri.
Apia, Asa iri.

⁸ Asa, Xosapaa iri.
Xosapaa, Xorão iri.
Xorão, Osia iri.

⁹ Osia, Xotão iri.
Xotão, Akasi iri.
Akasi, Esekia iri.

¹⁰ Esekia, Manasee iri.

Manasee, Amõ iri.

Amõ, Xosia iri.

¹¹ Xosia, Xekonia itariakorikata iri. Iuasaaki ïkorakanani kãkiti Isaeokini maïkaãka. Papirõnia tixinimoni anikaãkana.

¹² Papirõnia anikikona atoko,

Xekonia, Saratxieo iri.

Saratxieo, Soropapeo iri.

¹³ Soropapeo, Apiotxi iri.

Apiotxi, Eriakiï iri.

Eriakiï, Asoo iri.

¹⁴ Asoo, Satoki iri.

Satoki, Akï iri.

Akï, Eriotxi iri.

¹⁵ Eriotxi, Ereasa iri.

Ereasa, Mataã iri.

Mataã, Xakoo iri.

¹⁶ Xakoo, Xosee iri. Iua Xosee, Maria ïtaniri. Xesosi, iuara Teoso Mereëkiti itxaua. Inoro Maria.

¹⁷ Apraõ, iua ãkiri, imekaniri, apika mekaniri, apika mekaniri ãkiri, apika mekaniri apika mekaniri, apiko itxaãpota. Tavii auakasaaki, katosipeka pakini ninoa uãka. Eereka aua Tavii, Tavii ãkiri, imekaniri, apika mekaniri, apiko itxaãpota. Katosipeka pakini ninoa uãka. Iuasaakiika Xoteoakori anikaãka Papirõnia tixinimoni. Ninoa mekaniriakori katosipeka inakasaaki, Xesosi iponaniãpeka.

Xesosi Iponaniini Pirena

(Arókasi 2.1-7)

¹⁸ Ia atoko itxapaniko Xesosi. Teoso mereëkiti iponaniãkasaaki, Maria ominapatari Xosee. Oïtaniriuatini apisapanika, omotokiãri amarini Erekaru Matamatakoti sikakiti. ¹⁹ Xosee uãkatari Maria kamari maerekati ãtikata. Atão inakarínoka kamakari iua, ininiã kona

inirekari kākiti imaropiretiniri oa kamixi onini. Kākiti sauaki osiniā, Xosee !inirekaro opētauatini, kotxi erekari kamakari iua. Ininiā inirekari itakanapiniro oa, ixika kākiti mimarotakaniā. ²⁰ Ikara atoko inini ixiniremoni, Teoso nitiri iaxitikiri apoka itaponemoni. Ininiā itxa:

—Xosee, Taviini apika mekaniri pite. Kona pipīkapero Maria papakapini pītanoro ikapani, kotxi Erekar Mata-matakoti, iuara kamixipeka txīkitakaro. ²¹ Auako oa ākiri. Pitakauākatariko Xesosi itxauako, kotxi imakataxakari kākiti maerekani —itxa Teoso nitiri.

“Xesosi” popīkari sākireē, iuatxikana, “Kākiti Maerekani Makatxakakari,” itxa.

²² Apikomoni Teoso nitiri txari:

—Ikara atoko inakari auapeka, kotxi kitxakapirīka Teoso sākire sāpiretakari sāpiretapekari ikara sākiretxi.

²³ Kitxakapirīka ia atoko itxa:

Hīkenakotari. Sito kikikata masirīkato mixiuatako. Auako oimi. Itakauākataāka Emanoeo inakori

—itxa Teoso nitiri Xoseemoni. “Emanoeo” popīkari sākireē “Teoso atekata aua.”

²⁴ Xosee merekasaaki, iua auikari Teoso nitiri sākire. Ininiā itanorouata Mariakata. ²⁵ Eereka amarini iponaniākasaaki, Xosee takauākatari Xesosi itxaua. Amarini iponaniini apisa iua !isirīka Mariakata.

2

Atokatxi Pokīkinimoni Auakani

¹ Xesosi iponaniā Pereē inakori sitatxiti, Xotéia tōpa, Erotxi auītetxi inakasaakiua. Iuasaaki atokatxi pokīkinimoni auakani sari Xerosareē sitatxitimoni Pereē takote. Iōriki imarotakani ninoa.

² Ininiā itxana kākitimoni:

—Naniparari amarini Xoteo auīte inakariua? Ate itikapekaro iōrikite atokatxi pokīkinimoni. Oa iōriki oerekaua auītetxi Apiananiri iponaniāpeka. Ininiā ate

apoka uai akapotoreẽkiniua iua apisatoõ, kotxi Apiananiri itxaua —itxana ninoa.

³ Erotxi ikara ikenakoenetakasaaki, kona erekaxinireri. Kona inirekari äti auĩtetxi apokini. Ininiã ikinimane Xerosareẽ auakani kona erekaxinirena, kotxi ninoa pĩkari Erotxi. ⁴ Ininiã iua apotiitana sasetotxi auĩteakori, kaiõkatsoparerini pakini. Ininiã Erotxi pimaãna:

—Nanipa Teoso Mereẽkiti iponaniãko? —itxa.

⁵ Ninoa apakapapiretari:

—Pereẽ sitatxiti, Xotéia tõpa aua. Ia atoko itxapaniko Teoso sãkire sãpiretakari iõkatsopatakiti kitxakapirĩka:

⁶ Pereẽ sitatxiti auakani, Xotéia tõpa, hĩte sitatxine poiãori, iuaritika kona hĩpẽtauatape, kotxi hĩte sitatxineẽ iponaniãko Isaeokini auĩte. Kãkiti mĩki-ikakari itxauako

—itxa ninoa auĩtetxiakori Erotximoni.

⁷ Ininiã Erotxi akiritana ninoa iõriki imarotakani, ninoanani imisãkiretini ikapani. Ininiã ipimaãna:

—Mitxipitipanika kirisaakipa hĩtikataro oa iõriki? —itxa ninoamoni.

Ininiã ninoa sãpiretari. ⁸ Iposo atoko iokanatana Pereẽmoni:

—Hĩsako Pereẽmoni amarini hinitini ikapani. Hãpokasaakiri, hĩsãpiretano. Ininiã nota apaka sako, iua apisatoõ nikapotoreẽkiniua ikapani —itxa Erotxi.

Txamari inirekari okiniri Xesosi, kotxi !inirekari äti auĩtetxi auini.

⁹ Erotxi sãkire ikenakotakana atoko, ipotorikana. Iõriki atokatxi pokĩkinimoni itikakitona iikiika. Anikana Xesosi auinimoni. Iuaãtaã oa iõriki iotoka. ¹⁰ Ninoa atamatakasaakiro iõriki, iteene ipoxokoniuatana. ¹¹ Ininiã apokana aapoko. Ìroãna. Apokarina amarini inoro Mariakata. Ininiã ikapotoreẽkauana Xesosi apisatoõ. Itxarina:

—Apiananiri pitxaua. Aãuĩte pitxaua —itxana.

Iposo atoko itiina imaktxakana. Ininiã imaktxakarina erekari imikitina auiteximoni isikakitina ikapani. Isikarina oro, iseso inakori, miha inakori pakini. Iseso, miha pakini kamariaro peerekari. ¹² Ininiã eereka Teoso sãpiretana iõriki imarotakanimoni itaponeëna:

—Kona hñkanapiriãpe Erotximoni —itxa Teoso ninoa taponemoni.

Ininiã ninoa kanapiriãkasaaki auinimoni, ãti kimaporitimoni isana.

Exitomoni Xosee, Maria Pakini Sini

¹³ Iõriki imarotakani sipeka atoko, Teoso nitiri iaxitikiri sãpiretari Xosee itaponemoni:

—Paiamata. Põkitikaua. Panikari amarini, inoro apaka Exito tixinimoni. Himiteka. Kona hñkanapiriãpe nota masãpiretakanisaakii, kotxi Erotxi nitari amarini okiniri ikapani —itxa Teoso Xoseemoni.

¹⁴ Ininiã Xosee:

—Nisapitikako —itxa.

Ininiã iua ñkanõkatika Xosee õkitikaua. Aiamata Exito tõpamoni isini, amarini anikini ikapani. Ininiã imimitekari amarini inorokata Exitomoni. ¹⁵ Erotxi ipinakasaaki, iuasaaki ikanapiriãko. Kona ikanapiriã Erotxi ipinini apisa. Ia atoko itxapaniko kitxakapiriãka Teoso sãkire sãpiretakari sãpiretakiti: Nakiritariko namarite Exito tixini itakanapini.

Amarini Okiko Pirena

¹⁶ Erotxi imarotakasaakiri iõriki imarotakani sipe inakasaaki, !imisãkiretaikarina iua, ininiã iua omanãkarauata. Ininiã amarini ipikananipeka inakanuiua, apaka axapitipanika inakanuiua, imakinikana okãkitaka Pereẽ sitatxitiã auakani. Ikara atoko itxa, kotxi iõriki imarotakani sãpiretari ipikananipeka oa iõriki tokiã. ¹⁷ Kitxakapiriãka Teoso sãkire sãpiretakari Xeremia inakori sãpiretakiti iaõka auape iuasaaki. ¹⁸ Iua txari:

Hamaa sitatxiti ikenakotaãkako ãtsaãtxi. Hakeo atoko sitoakoro txiapatako oimiakori matinani. ! Onirekari kãkiti mĩkapiritiniro oa, kotxi oimiakori kona auaika.

Exito Tixini Ikanapiriinina

¹⁹ Erotxi ipinaka atoko, Xosee Exito tixini auakasaaki, Teoso nitiri misãkiretari iua itaponemoni. ²⁰ Itxari:

—Põkitikaua, pimikanapiriãri amarini, inorokata Isaeo tixinimoni. Amarini kinirão okaka inakani kona auaika — itxari.

²¹ Ininiã Xosee mikanapiriãri amarini, inorokata Xotéia tõpamoni, Isaeo tixinimoni. ²² Txamari imarotakasaakiri Akirao, Erotxi ãkiri auĩtetxi ininiua irini tikini, Xosee pĩkari Xotéia tõpa auini. Ininiã Teoso nitiri iuaĩkana itaponemoni sãpiretari ãtiãtaã isini ikapani. Ininiã Xosee, Maria, Xesosi pakini sari Kariréia tõpamoni Isaeo tixini. ²³ Nasaree sitatxiti kaikota itxana. Ia atoko itxa kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakani sãpiretakiti iaõka inini. Ninoa txari: Nimereẽkiti, Nasareekiri itxauako.

3

Xoão Kapatxisareri Sãpiretakiti

(Marko 1.1-8; Arókasi 3.1-20; Xoão 1.19-28)

¹ Eereka Xesosi aneẽpe. Iuasaaki Xoão kapatxisareri, ãparaã makipakaniãtaã Xotéia tõpa aua. Iuaã iua oerekari Teoso sãkire kãkitimoni. ² Iua txa:

—Himaerekani hĩtakanapako, kotxi Teoso mereẽkiti paĩtiki apokako iua ikinipoko auĩte ininiua ikapani —itxari Xoão.

³ Kitxakapirĩka Isafã inakori, Teoso sãkire sãpiretakari, sãpiretapekari Xoão pirena. Itxari:

Auako kiki ãparaã makipakaniãtaã. Isãpirenauatako. Itxariko: “Hõeretariko kimapori Apiananiri

apokini apisapanika. Itikaãpo erekari hĩkamako iua napini ĩkapani,” itxa Isaía kitxakapirĩka.

⁴ Xoão takari mĩkatxi kamero piti kamakori. Kamero kãkiti pira. Ipakiotsere aamata kamakori. Inikari txĩtxiri. Itximari mapaã ĩtopakero. ⁵ Kãkiti Xerosareẽkini, ikini-mane Xotéia tõpakini, ikinimane Xotão tinikata auakani pakini sari ikenakotinirina ĩkapani. ⁶ Iuaã ninoa sãpiretari Teosomoni maerekati ikamakitina, imaerekani imakaxakini ĩkapani. Eereka iua patxisatana Xotão uiniti.

⁷ Txama Xoão atapakasaakina pariseoakori, satoseoakori pakini apokini iuamoni ipatxisatikona ĩkapani, iua txana:

—Imini katsiiri anaakorirai hĩte. Teoso misiritapitikai himaerekani xika. Himitekini !auari. Hinirekari hĩpatxisatikoko, txamari !hinirekari hĩtakanapiniri himaerekani. ⁸ Hinirekiniãri himaerekani hĩtakanapini, ininiã hĩkamariko erekari. Ikara atoko ininiã, hõerekari Teoso atão hĩtakanapiniri himaerekani. ⁹ Hãkixiniremoni ! hĩxinikapiri: “Teoso apakapapitikauako ate, kotxi ate atokirini Apraãoni txaua,” !hĩtxapeko. Ari, nota sãpiretai hĩte, Teoso nirekiniãri, iposotari ia kai soroã Apraãoni mekaniriakori ikamini. Kona Apraãoni posotari anikinii Teosomoni. ¹⁰ Aamina maereka iriti atoko hĩtxa. Teoso iposopeka hĩte ixipokini. Kãkiti auari ikitaita kauanari aamina maereka iriti itokini ĩkapani. Ikinika aamina maereka iriti tokaãkako. Xaminaã oka inaãkanako. Teoso kamakiti iua atokokana itxa. Ininiã Teoso kitaite kauanapeka, aamina kotsa sauakiko tikane. Iua atokokana ininiã, Teoso aiamatapeka hĩte ixipokini ĩkapani.

¹¹ —Hĩte nipatxisata ãparaaã. Hĩpatxisatikoko oerekari maerekati hĩkamakiti hĩtakanapapeka. Nota tikini apoãkari patxisataiko hĩte Erekari Matamatakotiã, xaminaã pakini. Apiatakari itxaua iua. !Apakata iua

takote napokini ikiti mata nimakatzakini ikapani, kotxi iua apiata. Nota poiãoka. Imakatzakari himaerekani, itxiko metao åki auakari arikini atoko. ¹² Katarakeri åpokari ahoisi otåta imakatzakini ikapani. Otåta arikaåka. Oki nikataåka ikiena nikatikoåtaå. Iua atokokana Teoso nikatariko kåkiti erekarini. Maerekati kamakani arikaåkako xamina maxipoåkatiå —itxa Xoåo.

*Xesosi Patxisatiko Pirena
(Marko 1.9-11; Arókasi 3.21-22)*

¹³ Iuasaaki Xesosi potorika Kariréia tõpa. Isari Xotåo uinitimoni, Xoåo patxisatiniri ikapani. ¹⁴ Txamari Xoåo txari Xesosi:

—Pite nirekatari nota patxisatinii? !Apakata, kotxi pitemoni maerekati !auari. Notara nirekari pite patxisatinino nota —itxa Xoåo.

¹⁵ Xesosi apakapapiretari:

—Apakatapitika pipatxisatinino. Uatxa akamariko ikinika Teoso nirekaåkiti —itxa.

Ininiå Xoåo:

—Ateeneka.

¹⁶ Eereka ipatxisataåka atoko ikanikiita imiriå. Iuasaakipeka iaxiti takaka. Ininiå kåkiti atapari Erekarini Matamatakoti katxakaåpotini kamoå atoko inakari. Xesosimoni oåpoka. ¹⁷ Eereka Teoso såkirauata iaxiti:

—Pite namarite, nitiretakiti, napokaerekatai, kotxi ninirekakiti pikama —itxa Teoso.

4

*Satanasi Nirekari Xesosi Kaminiri Maerekati
(Marko 1.12-13; Arókasi 4.1-13)*

¹ Erekarini Matamatakoti anikari Xesosi åparaå makipakaniåtaå Satanasi atamakaerekatiniri ikapani. ² Iuaå Xesosi takanapari inipokotini Teoso imisåkiretini ikapani. Koaråta pokamara, koaråta ikanõkati pakini itakanapari inipokotini. Ininiå inatxikatani iuani.

³ Ininiã iuasaakiika Satanasi apoka Xesosimoni. Iua katamakaerekereri itxaua. Itxari:

—Pite Teoso ãkiri pininiãua, ininiã ere kai soro komiri pitxikitaka —Satanasi txari Xesosi.

⁴ Xesosi apakapapiretari:

—Kona nikamari pite paniãtakiti, kotxi Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Kona komirinanini txikitakari kãkiti ãtipirika auini tĩkane. Ikinika Teoso sãkirera txikitakari kãkiti ãtipirika auini tĩkane

—itxa Xesosi Satanasi.

⁵ Eereka Satanasi anikari Xesosi Xerosareẽmoni. Iua sitatxi akiritaãka Teoso nakiti. Satanasi anikari Xesosi Teoso misãkiretiko aikotimoni apiata õtano tsokitiri nopini. ⁶ Ininiã Satanasi txari Xesosi:

—Teoso ãkiri pininiãua, pokaua xiti. Ininiã ikinipoko kãkiti imarotariko Teoso ãkiri pininiãua, kotxi Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Teoso iokanatanako initiriakori iaxitikini pite inĩkatinina tĩkane. Ninoa maĩkai pimapinakani tĩkane, ininiã pikarouatini !auari. Kona kai soro karotari pikiti, —itxa Satanasi.

⁷ Xesosi apakapapiretari:

—Teoso sãkire iõkatsopatakori apaka txari:

Kona patamakaerekatapiri Apiananiri piTeosone.

⁸ Eereka Satanasi anikari Xesosi ãtiãtaã uiaĩkana. Itano xiratarimoni anikari. Iuaã Satanasi oerekari ikini itixiti, ikinika tiitxiti uuaã auakari pakini. ⁹ Ininiã itxa:

—Pikapotoreẽkiniãua nota apisatoõ piteosonetinino, ininiã ikinika nisikaiko —itxa Satanasi.

¹⁰ Xesosi apakapapiretari:

—Konapitini. Pisipeka Satanasi. Teoso sãkire iõkatsopatakori txari:

Apiananiri piTeosone, iuanokara piteosoneta. Iua ĩkapaninokara piparĩkauatako

—itxa Xesosi.

¹¹ Ininiã Satanasi takanapa txari iua. Ininiã Teoso nitiri-akori iaxitikini apoka Xesosimoni inĩkatinirina ĩkapani, kotxi itapara !auaika.

*Xesosi Mipotorikari Iparĩka Kariréia Tõpa
(Marko 1.14-15; Arókasi 4.14-15)*

¹² Xesosi kenakoenetakasaakiri Xoão kapatxisareri kateia āki takiko, isari Kariréia tõpamoni. Nasaree sitatxitimoni isa. ¹³ Ininiã eereka itakanapari Nasaree sitatxiti. Kapanaoõ sitatxitipeka aua itxa. Kapanaoõ, Kariréia poa takote, apaka Seporõ, Natarii pakini tõpati takote. ¹⁴ Kitxakapirĩka Isaía, Teoso sãkire sãpiretakari sãpiretpekari, iuaã Xesosi auako. Ia atoko Teoso sãkire txapeka:

¹⁵ Seporõ, Natarii pakini tõpati ipoa mitari takote, Xotão uiniti ipiniã. Kãkiti takauãkatari iua itixi, Kariréia tõpa. Xoteo minakaniuua tixine itxaua. Iuaã Erekari apokako. ¹⁶ Ninoa kãkiti, ipiã auakani, ! imarotari Teoso. Ipĩkaniãtaã ninoa auanãta. Ninoa atamatariko tirikapi. Ikamara mitari. Iua tirikapi iopinipokotako ipiã auakani sauaki.

Ikara atoko itxa Isaía kitxakapirĩka.

¹⁷ Xesosi apokasaaki Kapanaoõ sitatxiti, imipotorikari oerekarauatini. Ia atoko itxa:

—Himaerekani hĩtakanapa, kotxi iposope Teoso hĩauĩte ininiuua —Xesosi txana ikinipoko kãkiti.

*Xesosi Akiritari Ipi Ipi Pakini Kokatsaãriti
(Marko 1.16-20; Arókasi 5.1-11)*

¹⁸ Xesosi Kariréia poa tiniã itĩpokotakasaaki, itikari ipi kiki, Simão Petro inakori, itari Ātree inakori pakini. Itakanãtarina hetxi. Kokatsaãriti itxauana. ¹⁹ Ininiã Xesosi akiritana ninoa:

—Masa notakata. Hītakanapariko hōkatsaātini parīkatxiti. Noerekaiko hīte Teoso sākire hōerekini īkapani, kākiti imarotini īkapani —itxa Xesosi.

²⁰ Ininiā iuasaakiika ninoa takanapari okatsaātinina. Xesosikata sa itxana.

²¹ Apikomoni itīpokotakasaaki, atamatana Txiako, Xoão pakini. Sepeteo anaakori itxauana. Ninoa irikata kanauaã auanāta. Ihetxina iotsaānātana. Ininiā Xesosi akiritana ninoa. ²² Iuasaakipeka itakanaparina iri, kanaua pakini. Xesosikata sa itxana imoianatinirina īkapani.

Xesosi Amianatakani Imakananitini
(Arókasi 6.17-19)

²³ Xesosi sari ikini Kariréia tōpamoni. Aiko Xoteoakori apotiitiniātaãua isa. Iuaã isāpiretana Teoso iokanapirena erekari, Teoso kākiti auīte inini pirena. Apaka erekapeka itxīkitakana amianatakani. ²⁴ Xesosi kamakiti, apaka isāpiretakiti, iaripiretapeka ikinika Síria tixini. Ininiā kākiti minana itomaneri amianatakani iuamoni. Ikini sereti amianari auakini sari iuamoni. Kākiti maerekati matamatakoti Satanasi nitiri auāītotakiti apoka iuamoni. Apaka kākiti mapitxiritakani apoka. Apaka titinanakakari amianariti auakini apoka. Apaka kākiti maposota tīpokotakani pakini apoka Xesosimoni. Ikinikana erekape itxīkitakana ninoa. ²⁵ Itomaneri sari iua tikini. Kākiti Kariréiakini, tesi pakini sitatxitikini, Xerosareēkini, kākiti Xotéia tōpakini, Xotão uiniti ipiniākini pakini sari iua tikini.

5

Xesosi Sākirauata Ixirata Auīte Nopini
(Kapítoro 5, 6, 7)

¹ Xesosi itomaneri kākiti atapakasaaki, ixirata nopini isa, topāka itxa oerekarauatini īkapani. Imoianariakori apotiitaua iuamoni. ² Iuasaaki oerekana ia sākiretxiti:

*Kirimonipa Teoso Sikatari Erekar?**(Arókasi 6.20-23)*

³ —Teoso takari erekari kãkitimoni, ia atoko inakanimoni. Ninoa nirekari Teoso nireẽkiti ikaminina, iuaritika imarotarina liposotarina Teoso nireẽkiti ikaminina, ininiã amanaãrina Teoso sikaposotiiretinina ninoa. Teoso takari erekari kãkiti ikara atoko inakanimoni. Ninoa sari Teoso auĩtetxi ininiãtaãua.

⁴ —Teoso takari erekari kãkitimoni, ia atoko inakanimoni. Mitxi ninoa txiapata imaerekanina xika. Ininiã eereka Teoso mĩkapiritana ninoa, amarini mĩkapiritiko atoko.

⁵ —Teoso takari erekari kãkitimoni, ia atoko inakanimoni. Pataparaxinirena ninoa, iuaritika !itxitarina ãti. Iamonĩkarina ãti. Teoso sikapanikariko ikinika itixi ikara atoko inakanimoni.

⁶ —Teoso takari erekari kãkitimoni, ia atoko inakanimoni. Ninoa iteene nirekari erekarinoka ikaminina. Nipokori inirekinina atoko, ãparaã inirekinina atoko, ninoa iteene nirekari erekari ikaminina. Ininiã Teoso sikana ninoa ikinipoko erekari inirekakitina.

⁷ —Teoso takari erekari kãkitimoni, ia atoko inakanimoni. Ninoa amonĩkari ninoa misiritakani, ininiã iua atokotxikana Teoso amonĩkanako ninoa kaamonĩkarerini.

⁸ —Teoso takari erekari kãkitimoni, ia atoko inakanimoni. Ninoa kamari Teoso nireẽkitinoka, ininiã ninoa aõkitariko Teoso.

⁹ —Teoso takari erekari kãkitimoni, ia atoko inakanimoni, kauaĩrerinimoni. Ninoa parikauata neenamtxi xipokini iƙapani. Ininiã ninoa akiritaãkako Teoso anaakori.

¹⁰ —Teoso takari erekari kãkitimoni, ia atoko inakanimoni. Ninoa kamari erekari, ininiãkara apanakini kãkiti misiritana. Ninoa erekari kamakani auako Teoso auĩtetxi ininiãtaãua.

¹¹ —Teoso takari erekari hĩtemoni, apanakini misiritakasaakii, imisãkirepiretakasaakii, aãpirena

ikamakasaaki hītemoni nota sākire hāuikini xika. ¹² Poxokonoka hītxako, kotxi Teoso sikai hīparīka īki ito, itixine hāpokasaaki. Hīte misiritiko atokokana Teoso sākire sāpiretakani kitxakapirīka misiritaāka, ininiā hīpoxokoniuatako —itxa Xesosi.

Iōkira Pirena

(*Marko 9.50; Arókasi 14.34-35*)

¹³ Iuaīkana Xesosi sākirauata:

—Iōkira erekaro atoko hītxaua ikinimane īkapani. Iōkira matxoatapeka onakasaaki, ininiā !apakata otxoa kanapiriini iuaīkana. Ininiā oōkaāka. Kākiti kitakaro, kotxi kona otxaika.

Tirikapi Pirena

¹⁴ —Tirikapi atoko hītxaua ikinimane kākiti īkapani. ! Hīposotari hīkipatiniri sitatxi xirata nopini auakari, kotxi ikinimane atamatari tirikapi. ¹⁵ Kākiti !itakari tirikapi kopiti āki. Itakarina itano ikini aapokotxiti iopinikini īkapani. ¹⁶ Iua atokokanera hītxako, kotxi erekari hīkamakiti tirikapi kamara atoko itxa. Erekarinokara hīkamako. Ininiā apanakini atamatari erekari hīkamakiti. Ininiāra itxarina aīri iaxitikirimoni: “Peerekai pite.”

Teoso Sākire Moisesi Apakapakiti

¹⁷ Iuaīkana Xesosi sākirauata:

—Kona hītxape: “Xesosi xipokariko Teoso sākire Moisesini apakapakiti,” kona hītxape. Apaka, “Kitxakapirīka Teoso sākire sāpiretakani sāpiretakiti Xesosi xipokako,” kona hītxape. Kona ikara inakari !nixipoka. Nota ina ikinipoko ninoa sāpiretakiti nikamini īkapani. ¹⁸ Atāōpitika ikinika Teoso sākire apokako. Kona xatiki Teoso sākire iōkatsopatakori kona xipoka. Iaxiti, itixi pakini xipokini apisa Teoso sākire !ixipoka. Apokapitikako imakinika isākire. ¹⁹ Teoso sākire ipaniātakiti apiari aua, apaka poiāori aua. Kākiti makamakaniāri

ikinika Teoso sākire, oerekiniāri apanakini ikinika Teoso sākire imakamakani ĩkapani, poiāori itxaua Teoso auĭtetxi ininiātaāua. Āti kākitipekana, ikaminiāri ikinika Teoso sākire, oerekiniāri apanakini ikinika Teoso sākire ikamini ĩkapani, apiari itxaua Teoso auĭtetxi ininiātaāua. ²⁰ Ia nisāpiretai. Kaiōkatsopareriakori, pariseoakori pakini ! ikamari atāo inakari Teoso nireēkiti. Ininiā hĭte kaminiāri ninoa atokotxikana, !hāuiritaāka hĭiroini Teoso auĭtetxi ininiātaāua. Atāo inakari Teoso nireēkiti hĭkaminiā, hĭiroāpitika iuaā.

Omanākaretxi Pirena

²¹ —Hĭte imarotari kākiti kitxakapirĭka sāpiretaāka. Ia atoko inaāka: “Kona apanakini hōkape. Kokaniri anikaākako imisiritikomoni,” inaāka kitxakapirĭka.

²² Uatxa apikomoni nota sāpiretaiko hĭte. Maxikatiĭka pomanatiniāri pitari, panikaākako pimisiritikomoni. Pite napetiniāri pitari, ininiā auĭtetxiakori misiritapitikai. Pakiritiniāri pitari: “Kĭĭkitei,” ininiā pimisiritiko paĭtiki apokako. Nota txai hĭte, kona erekari kokaniri. Iua atokokana kona erekari hinaperauatini. Hinaperauatiniā, ininiā maerekani misiritikoātaā hĭsapitikako.

²³ —Ininiā hĭsiksaaki Teoso apisatoō hĭsĭkakiti hĭsĭkini ĩkapani, iusaaki hĭxinikari hĭtari homanatakiti.

²⁴ Iusaakiika hĭtakanapariko hĭsĭkakiti iuaā hĭsĭkiniri apisa. Hĭsako katimaritika homanatakitimoni. Himisākiretari, homanākare hĭxipokini ĩkapani. Iposo atoko kanapiriā, hĭsĭkakiti tĭkane sika hĭtxako Teosomoni —itxa Xesosi.

²⁵ Iuaĭkana Xesosi sākirauata:

—Kākiti kinirāo apoĭtakiniāi, ininiā pimisiritiko mereēkarimoni iua anikinii apisapanika, katimariā pisa iuamoni. Pimisākiretari iua, kotxi pimisiritiko mereēkari sikaiko pite pimisiritakirimoni. Ininiā eereka iua takai kateia āki. Iuaā pikaikotako. Ininiā apisapanika

pimisākiretariko iua pomanatakiri. ²⁶ Atão nisāpiretai, kona posipikari kateia ikinika pimisiritiko mereēkari paniātakiti pimiikitxitakanisaaki —itxa Xesosi.

Kipa Txīkitakai Maerekati Pikamini?

²⁷ Xesosi apikomoni sākirauata:

—Hīte imarotapekari kitxakapirīka sāpiretakori: “Pītanoro minakotokatika kona pisirīkape.”

²⁸ Kitxakapirīka ikara atoko itxama. Nota sāpiretaiko hīte apikomoni. Sito atamatakari kinirāo oakata sirīkaka inakari, iuara kamapekari maerekati ākixinireē. ²⁹ Kona pauiritapiri maerekati pikamini txīkitaākari pitekata ikaikotini. Patamatakiti txīkitakiniāi maerekati pikamini, pimaktxakari poki, oka pitxari, kotxi maerekati pikaminiā, maerekani misiritikoātaā pokaākako. Apiaerekata Teosokata ātipirika pauini āti pokinoka pauini. ³⁰ Piuako pikikomoni auakari txīkitakiniāi maerekati pikamini, ininiā pisauaka, oka pitxa, kotxi maerekati pikaminiā, maerekani misiritikoātaā pokaākako. Apiaerekata mauakotikai pauini ātipirika Teosokata. Kona pauiritapiri maerekati kaikotini pitekata. Pitakanapariko maerekati.

Kiki Ītanorokata Itakanapakakini

(Mateo 19.3-9; Marko 10.2-12; Arókasi 16.18)

³¹ —Kitxakapirīka ia atoko itxa sākiretxi:

Pītanoro pitakanapiniā, aātsopa pisika oamoni ĩtanorotxi takanapiko aātsopati.

³² Iuaritika nota sāpiretaiko hīte, !hītakanapaperoko pītanoro. Pitakanapiniāro, ininiā maerekati pikamapitika, kotxi eereka oa atxiīti nirekakari āti kiki. Ininiā uusaaki oa kamari maerekati apaka pite xika. Apaka oa takakari kamari maerekati. Apakata pitakanapiniro pītanoro, ātikata osirīkiniā —itxa Xesosi sākire.

Atãopitika Inakari Sãkiretxi

³³ Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:

—Hĩte imarotapekari kitxakapirĩka sãkiretxiti. Ia atoko itxapaniko: “Hĩkamariko imakinika hĩkamaenetakiti. Hĩkamariko hĩkamaenetakiti Teoso ĩkapani,” itxa. ³⁴ Notara sãpiretai hĩte apikomoni: “Nikamapitikariko,” pinakasaaki, ! pakiriuãkatapiri Teoso tixine uãka, kotxi iuaã Teoso auĩtetxi ininiãtaãua. “Nikamapitikariko,” pinakasaaki, kona apikomoni pakiritape. ³⁵ “Nikamapitikariko,” pinakasaaki, ! pakiriuãkatapiri itixi uãka, kotxi Teoso uai aua apaka. “Nikamapitikariko,” pinakasaaki, ! pakiriuãkatapiri Xerosareẽ uãka, kotxi auĩtetxi Apiananiri sitatxine itxa. ³⁶ “Nikamapitikariko,” pinakasaaki, !pakiriuãkatapiri pikii uãka, kotxi !apakata pitxĩkitakiniri piãko pomama inini, kasarori inini. ãtika piãko kona piposotari pitxĩkitakiniri kasarori inini, pomamari inini. ³⁷ “Ari,” pinakasaaki, pikamapitikariko. “Kona,” pinakasaaki, kotxi kona piposotari pikaminiri. Kona ãti sãkiretxi !pikamape. Maxikatiĩka kamakori sãkiretxiti Satanasi sãkire itxaua —itxa Xesosi.

*Xikatxitakaniua Pirena
(Arókasi 6.29-30)*

³⁸ Xesosi oerekarauatapanika:

—Ia atoko kitxakapirĩka sãkiretxiti: “Neenamatzisaaki ãti makatxakiniãri poki, pixikatxtitariko. Iuasaaki pimakatxakariko iua oki apaka. Pitsiriĩ pataka ãti kãkiti xika, pixikatxtitariko. Iuasaaki iua tsiriĩ apaka pimapatakako,” itxa sãkiretxi kitxakapirĩka. ³⁹ Txamari nota sãpiretaiko hĩte apikomoni. Kona hĩxikatxtitapiri maerekati hĩtemoni auakasaaki. ãti aritiniãri pitoõ, ininiã pikirioka ipinitoõ iaritini ĩkapani. ⁴⁰ Atxiĩti ãti nirekari anikinii pimisiritiko mereẽkarimoni, kotxi iua

nirekari pite sikiniri pimãka iuamoni iua txineirote pimasikakani xika. Ininiã anikinii apisapanika, pisikariko pimãka inirekakiti, apaka apikomoni ãti pimãka. Ikara atoko hĩkamako. ⁴¹ Ia ãti sãkiretxiti: Æti paniãtiniãi itii panikini ãti õti, ininiã ipi õti panikari itii. Poerekariko pitiraõki. ⁴² Atxiiti ãti amanaãi pitii, ininiã pisikariko iuamoni inirekakiti. Iua amanainiãi pitii “Akamoni iuaĩkana !nisikai,” ininiã iuasaaki pisikariko iuamoni —itxa Xesosi.

Pomanatakini Pitiretini
(*Arókasi 6.27-28, 32-36*)

⁴³ Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:

—Hĩkenakotapekari ia sãkiretxiti: “Hĩtiretariko hinir-
imane. Homanatariko himokaiakari.” Ikara atoko kitx-
akapirĩka auari. ⁴⁴ Ikara atoko itxama. Nota sãpiretaiko
hĩte ipinimoni. Kona homanatapiri himokaiakari. Hĩtire-
tariko iua apaka. Hamanaãri Teoso hĩte omanatakani
erekari isikini ĩkapani. ⁴⁵ Apakatapitika amokaiakari-
moni erekari akamini, kotxi Teoso kamari atokatxi kãkiti
erekarini auiniãtaã iopinikini ĩkapani, apaka maerekani
auiniãtaã iopinikini ĩkapani. Iua iokanitari ãparaã
atão inakari kamakanimoni, apaka atão minakati ka-
makanimoni. ⁴⁶ Hĩte tirketakaninani hĩtiretiniã, kinirepa
Teoso sikari erekari hĩtemoni hinirimanenokara hĩtire-
takasaaki? Kotxi kãkiti maerekati kamakani apaka tirtari
ninoa tirketani. ⁴⁷ Hĩte misãkiretakaninani himisãkire-
tiniã, kãkiti Teoso mimarotakani atoko hĩtxa, kotxi ninoa
misãkiretakani imisãkiretana. ⁴⁸ Ikinipoko hĩri iaxiti
auakari kamakiti erekari, ininiã iua atokokana hĩtxĩki-
takariko ikinipoko hĩte kamakiti erekari —itxa Xesosi.

6

Xesosi Oerekari Teoso Sikiko

¹ Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:

—Erepaniko. Erekarri pikamakasaaki, kona pikamapiri piuikiniua ikapani, erekarri pikamakiti apanakini imarotini ikapani. Pikaminiari erekarri apanakini apokaerekatinii ikapani, kona papakapari piparika iki iaxiti, airi iaxiti auakari sikakiti. ² Aua kākiti ia atoko inakari. Ikamakiti atxiiti erekarri, txamari ixinikakiti kona erekarri. Kākiti ikara atoko inakari sikarauatakasaaki minakati matiitimoni aiko Xoteo apotiitiniātaāua, apaka mapara kākiti napiniātaā, inirekarina ikinimane itikiniri erekarri ikamakitina. Inirekarina kākiti iuikinina. Ikara atoko ! pitxape minakati matiitimoni pisikarauatakasaaki. Pixinikariko ia: Ninoa apakapapekari ikinika erekarri kākiti sikakiti, txamari !apakaparina erekarri Teoso sikakiti. ³ Pisikarauatakasaaki minakati matiitimoni, kona paui-itapiri piuako pisaneremoni auakari imarotiniri piuako pikikomoni auakari sikakiti. ⁴ Ikara atoko ininiā, pitenani imarotari pisikakiti. Piri iaxitikiri, ikinipoko atamatakari, iikixitaiko kākiti apisatoō —itxa Xesosi.

*Teoso Misākiretiko Pirena
(Arókasi 11.2-4)*

⁵ Iuaikana Xesosi sākirauata:

—Teoso himisākiretakasaaki, kona hīkamapiri kamisirienereri atoko hinini. Ninoa potxitari itiminina aiko Xoteo apotiitiniātaāua, kimaporiā apaka, Teoso imisākiretini ikapani. Ininiā ikinimane itikana. Hīxinikari. Ninoa apakapapekari poxokonitxi uai ikorapokoriti auakari. Txamari ninoamoni atāo poxokonitxi ! auari. ⁶ Teoso pimisākiretakasaaki, pisa pitenani auiniātaā. Kona paui-itapiri āti kaikotini pitekata Teoso pimisākiretakasaaki. Iuaā pimisākiretari piri matamatakoti. Iuaā iua atamataiko pite. Eereka isikaiko erekarri iaxitikiri.

⁷ —Teoso pimisākiretakasaaki, pimixinikariko pisākire. Maxikatiika kona pisākirauatape iuakata. Teoso sākire

mauiãkati xinikari Teoso kenakotiniri isãkire kotxi kaiãori isãkire. ⁸ Ikara atoko !pikamape pimisãkiretakasaakiri iua, kotxi pisãkirauatini apisapanika Teoso imarotapekari pinirekakiti. ⁹ Ia atoko hĩtxako Teoso himisãkiretakasaaki:

“Aĩri iaxiti auakari, ate nirekari piuãka paxitiko.

¹⁰ Anirekari ikini itixiti auakani auĩtetinii pite. Pite tixine pinireẽkiti kamiko atokokana, anirekari pinireẽkiti kamiko ĩkorapokoriti,

¹¹ Nipokori ikiniõtika pisikauako.

¹² Pimaxinĩkaretariko maerekati akamakiti. Maerekati atemoni kamakori amaxinĩkaretini atokokana pimaxinĩkaretariko.

¹³ Kona panikapeua aãtaerekatikomoni. Pisikakauako ate, maerekati sauaki aãuakasaaki. Ikara atoko piposota, kotxi pitenanira auĩtetxi txaua. Pitenanira kaposotiire. Ātipirika peerekai pite. Ameẽ.”

Ikara atoko hĩtxako Teosomoni.

¹⁴ —Pimaxinĩkaretiniãri maerekati āti kamakiti pitemoni, ininiã piri iaxiti auakari maxinĩkaretari maerekati pite kamakiti apaka. ¹⁵ Pimamaxinĩkaretakaniãri maerekati āti kamakiti pitemoni, ininiã piri iaxitikiri kona maxinĩkaretari maerekati pite kamakiti apaka —itxa Xesosi.

Nipokori Takanapiko Pirena

¹⁶ Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:

—Aua kãkiti ia atoko inakari. Ikamakiti atxiĩti erekari, txamari ixinikakiti kona erekari. Kãkiti ikara atoko inakari takanapari inipokotini Teosokata isãkirauatini ĩkapani. Txamari ninoa nirekari ikinimane imarotiniri itakanapinirina inipokotinina, kãkiti iuikinina ĩkapani. Ininiã ninoa matinaniuata itooãna ikara kãkiti imarotini ĩkapani. Atão nitxai, ninoa apakapapekari ikinika erekari kãkiti sikakiti, txamari !apakaparina erekari Teoso

sikakiti. Kona ikara atoko !pityape nipokori pitakana-pakasaaki Teoso pimisäkiretini îkapani. ¹⁷ Hîte ikara atoko !hîkamape. Hinipokotini hîtakanapakasaaki Teoso himisäkiretini îkapani, hârokatoõtaua. Hõeretari hiâko. ¹⁸ Ininiâkara apanakini !imarotari hîtakanapiniri hinikini. Ininiâ hîri matamatakoti, iuananira itikariko hîkamakiti, apanakini mimarotakiniti, ininiâ isikaiko hîparîka îki — itxa Xesosi.

Pitiretakiti

(Arókasi 12.33-34)

¹⁹ Iuaîkana Xesosi sâkirauata:

—Maxikatiîka kona papotiitapiri pitiretakiti uai auakari, kotxi atxiîti kamara nikari pitii. Atxiîti oerêkata. Atxiîti kiîtiriri îtirîkari iua. ²⁰ Ikara atoko kona pikamape. Papotiitariko pitiretakiti Teoso tixineë, kotxi iuaâ !auari kamara. Iuaâ tiitxi !oerêkata. Kona ixipoka. Kiîtiriri ! îtirîkari iua. ²¹ Pitiretakiti auiniâtaâ, iuaâ pixinikapika. Iuaâ pinirekari pauini —itxa Xesosi.

Tirikapi Îtotxiâkiri Pirena

(Arókasi 11.34-36)

²² —Poki tirikapi atoko itxa piîto îkapani. Poki ereka inakasaaki, ipinikare aua pâkixinireë, ininiâ pinireêkiti imakinika erekari. Erekarinokara patamatiniâ, erekari pixinire. ²³ Txamari poki oerekasaakii maerekati pikamini, ipiâ apoka pâkixiniremoni. Iusaaki tirikapi kamara na xatiki lauari pitemoni —itxa Xesosi.

Ipi Auîtetxi Pirena

(Arókasi 16.13; 12.22-31)

²⁴ Iuaîkana Xesosi sâkirauata:

—! Apakata kâkiti parîkauatini ipi iauîtena îkapani, kotxi atxiîti âti omanata, âti itireta. Atxiîti âti apokaerekata, âti inorita. Iua atokokana kâkiti kona posotari iparîkauatini tiitxi ikinipoko iamotini îkapani,

Teoso ĩkapani iparĩkauatakasaaki. !Apakata piauĩtetiniri Teoso, txineiro piauĩtetakasaaki.

*Teoso Nĩkatiniua Ate
(Arókasi 12.22-31)*

²⁵ —Ininiã nĩtxai: Pinirekari nipokori, iãriã pakini auãki pinini ĩkapani. Apaka pinirekari mãkatxi piĩto ĩkapani. ĩkara pinirekini xika maerekaxiniretika kona pitxape. Erekarĩ nipokori. Apiaerekata pixinire. Erekarĩ mãkatxi. Apiaerekata piĩto. Ininiã ãtipirika !pixinikapiri nipokori, mãkatxi pakini pinitini. ²⁶ Kona pipĩkarauatape nipokori poião auakasaaki. Pixinikariko kotipiriki. Kona ninoa takarauata. Kona apotiitari ikiena. Kona ipotetari ikiena. Iuaritika piri iaxitikiri sikakienatana ninoa. Ininiã ninoa-moni nipokori !ixipoka. Teoso apia xinikai hĩte. Ininiã kona pipĩkarauatape. ²⁷ Kinirepa maerekaxiniretinoka pitxa? Pimaerekaxinirene !itxĩkitakai apikomoni ãti oara pauini.

²⁸ —Kinirepa maerekaxiniretinoka pitxa pimãka pinirekini xika. Aãui pixinikako. Kona aãui parĩkauata. !Ikamari imãka, iuaritika aãui peereri. ²⁹ Kitxakapirĩka auĩtetxi Saromão inakori, iteene katiiri itxaua. Kaiãori imãka ereri, iuaritika apia ereri ikinika aãui. ³⁰ Aãui ! okanani aua. Uatxa aua. Katana ikatikata iotikaãka. Iuaritika Teoso nĩkatari aãui. Ininiã apiata inĩkakai hĩte. Ikamamãkatapitikai. Poiãonoka hĩte auikari Teoso sãkire. ĩkara xika maerekaxiniretinoka hĩtxa.

³¹ —Ininiã maerekaxiniretinoka kona hĩtxape. “Kipa ninika? Kipa niãta? Nãpa napokari mãkatxi?” kona hĩtxape. ³² Teoso sãkire mauĩãkani maerekaxiniretinoka itxana ĩkara atoko. Piri iaxiti auakari imarotari pinirekaãkiti. Ininiã maerekaxiniretika ! pitxape. ³³ Merepitipanika pinirekariko Teoso piauĩte ininiãua. Iua nireẽkiti pinitako, ininiã atão inakarinoka pikamako. ĩkara atoko inakari pikaminiã, pite nirekakiti apaka

isikaiko. ³⁴ Maerekaxiniretinoka kona pitxape katana pinirekakiti pixinikini xika. Pinirekakiti auapitikako katana, iuaritika mitxipanika kona pixinikapiri ikara maerekaxiniretika, kotxi ikiniõtika aua ikara atoko inakari —itxa Xesosi.

7

Apoïretxi Pirena

(*Arókasi 6.37-38, 41-42*)

¹ Iuaïkana Xesosi sãkirauata:

—“Kona erekari pikamakiti,” kona pitxape ätimoni, ininiäkara Teoso kona txai pite: “Kona erekari pite kamakiti,” !itxai, ² kotxi Teoso misiritai pimaerekani xika, äti pite misiritini atokokana. Iteene pimisiritiniäri äti imaerekani xika, iteene Teoso misiritai pite, pite maerekani xika. ³ Ikara ia atoko. Pisãpiretari äti: “Aãsorokona aua poki äki,” txamari kona pimaãkatari aãtxirata pite oki äki auakari. Kinirepa ikara atoko inakari pikama? ⁴ !Apakata pisãkire pitarimoni: “Pauiritano aãsorokona poki äki auakari nimakatzakini.” Ikara atoko pininiã !erekari, kotxi aãtxirata aua pite oki äki. ⁵ Maerekati kamakarii pite, kotxi pikamakiti erekari atxiïti, txamari maerekatinoka pixinikakiti. Pimakatzakariko aãtxirata pite oki äki auakari merepanika, ininiã eereka apakata patamatiniri aãsorokona pitari oki äki auakari pimakatzakini. Ikara oerekaua piteka maerekani auakasaaki, pitakanapariko piteka maerekani, ininiã eereka apakata pimoianatiniri äti iua maerekani itakanapini ïkapani.

⁶ —Kãkiti kona sikari Teoso nakiti anãpamoni, kotxi atxiïti iua anãpa kirioka, akatsata txai. Iua atokokona Teoso nakiti kona asika Teoso mapaxitakatimoni, kotxi iua anãpa atoko. Eereka iua misiritapitikai.

—Apaka kona pinoakitsa ereri kona pisika irarimoni, kotxi iua katxaratarari. Iua atokokanera Teoso mapax-itakanimoni kona h̄sikari Teoso nakiti, kotxi eereka imisiritari Teoso nakiti noakitsatxi irari misiritini atoko —itxa Xesosi.

Kona H̄itakanapapiri Teoso Himis̄akiretini
(Arókasi 11.9-13)

⁷ Iuaĩkana Xesosi s̄akirauata:

—Teosomoni pamanarauatakasaaki, papakapariko pinirekakiti. Pinitarauatakasaaki, papokapitikariko pinireẽkiti. Aĩri iaxitikiri pakiritiniã, iua apakapapiretai. Ia atoko itxako: “Pikanikauata. Pĩĩroã,” itxako. ⁸ Ikinika amanarauatakari apakapariko inirekakiti. Nitarauatakari apokariko initakiti. Teoso akiritakari apakapaãkapitikako. ⁹ Amarini amanainiãri iri komiri, atauako kai sorokani isikatari imi? ¹⁰ Ximaki amanainiãri, atauako iminikani isikari? Konapitini. Irĩtxi kona kamari ikara atoko inakari. ¹¹ Kãkiti maerekani apaka imarotari erekari isikini amaritenamoni. Aĩri iaxitikiri apiata imarotari isikiniri erekari iua anaakorimoni, ninoa amanaãkasaakiri.

Ãti Pitiretini Pirena

¹² —Pixinikariko. Natokopa pinirekari apanakini tiretini pite? Ininiã iua atokokana pitiretariko apanakini. Ikara atoko itxa ikinika Teoso paniãtakiti aãtsopaã auakari, apaka Teoso s̄akire s̄apiretakani s̄apiretakiti kitx-akapirĩka —itxa Xesosi.

Ipi Kimapori Pirena
(Arókasi 13.24)

¹³ Iuaĩkana Xesosi s̄akirauata:

—Teoso tixine h̄ĩĩroã axapitiri ĩronakikoãtaã. Mitari ĩronakikoãtaã sikari sari maerekani misiritikoãtaã. Iua kimapori mitari, kotxi itomaneri kãkiti sari iuaã.

¹⁴ Axapitiri ĩronakikoãtaã, kimapori axapitiri. Iua apo sari

auapininiika inini tixinemoni. Iua kimaporiti axapitiki, kotxi poiãoka kãkiti sari iua kimaporiti —itxa Xesosi.

Omina, Ori Pakini Pirena
(*Arókasi 6.43-44*)

¹⁵ Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:

—Erepaniko. Auapitika Teoso sãkire sãpiretakari, txamari iua na atão isãpireta, kotxi isãpiretari iua sãkire Teoso sãkirekata. Ikoketari. Atão inakari ikoketa maerekatikata. Erepaniko. Pamonõkoniri iua. Mapara patamatakasaakiri, soti auĩte atoko itxa. Ækixiniremoni ãkiti atoko itxa. ¹⁶ Pimarotari kãkiti ikara atoko inakari, kotxi patamatari ninoa kamakiti maerekati. Inako mina kona iritari kĩpaima. Aanaia kona iritari pama. Iua atokotxikana kãkiti maerekati kamakani kona kamari erekari. ¹⁷ Ikinika aamina erekari, erekari iri. Aamina maerekati, ininiã maerekati iri. ¹⁸ Aamina erekari kona posotari maerekati iritini. Iua atokokana aamina maerekati kona posotari erekari iritini. ¹⁹ Aamina maereka iriti itoãka, arika inaãka. ²⁰ Ininiã aamina iriãra kãkiti imarotari ereka inini. Iua atokokanera kãkiti imarotaãka —itxa Xesosi.

Kãkiti Teoso Tixine Æroãkani
(*Arókasi 13.25-27*)

²¹ Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:

—Apanakini txano nota: “Pite niauĩte” inakani, !isapanina Teoso auĩtetxi ininiãtaãua. Niri iaxiti auakari nireẽkiti kamakarinanira sapaniko iuaã. ²² Itixi xipokini õtisaaki, itomaneri kãkiti maxikatĩika akiritano: “Pite aãuĩte apiatakari. Papakapaua. Aõerekepekari pisãkire apanakinimoni. Aõmitikapekari maerekati matamatakoti piuãkaã. Akamapekari posotiiiretxi kaiõpokori,” itxanako ninoa. ²³ Txamari nitxanako: “Kona nimarotai hĩte. Hĩsipiniikaua. Maerekatira hĩkama.” Ikara atoko nisãpiretanako ninoa, kotxi maerekati kamakani itxauana —itxa Xesosi.

*Aapokotxi Kamakari**(Arókasi 6.46-49)*²⁴ Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:

—Nisãkire kenakotakari, nisãkire nĩkaenetakari, ia kiki kimaroreri atoko itxa. Ia kiki kamakasaakiri aapoko, io-pitimita aapokotxi tsota. Otsomori ikama. ²⁵ Ininiã ãparaã kipakasaaki, uini apoãtakasaaki, ĩtima apisatakasaaki, aapoko kona irika, kotxi iua tsota itakapekari otsomori. Nisãkire kenakotakani nisãkire nĩkaenetakani, iua kiki kimaroreri atoko itxana.

²⁶ —Nisãkire kenakotakari, nisãkire miinĩkaenetakati, kãkiti miĩkiteti atoko itxa. Iua kamari aapoko ikipatx-iteẽ. ²⁷ Ikipakasaaki, uini apoãtakasaaki, ĩtima apisatakasaakiri, aapoko irika. Irika, kotxi aapokotxi !otsomori. Poião tsomikari. Irikasaaki, ikinika xipoka. Ikara atoko itxa nisãkire miinĩkaenetakati. Iua imarotapitikamari, txamari !ikamari. Ikara atoko nisãkire mapaxitakani —itxa Xesosi.

Xesosi Posotiire Pirena

²⁸ Xesosi oerekarauatini xipoka atoko, kãkiti xinikari: “Paimatireri Xesosi. Iua imarotari atão.” ²⁹ Ikara atoko ixinikana, kotxi Xesosi imarotapitikari Teoso sãkire oerekini. Kaposotiireri iua isãkirauatakasaaki. Kaiõkat-soparerini atoko kona itxa. Ninoa kona imarotari Teoso sãkire Xesosi imarotiniri atoko.

8*Kiki Maere Matati**(Marko 1.40-45; Arókasi 5.12-16)*

¹ Xesosi ixirata iokiriĩtaka atoko, itomaneri kãkiti sari iua tikini. ² Iuasaaki amianatakari maere matati apoka iuamoni. Ikapotoreẽkaua iua apisatoõ. Itxari:

—Nimarotari pinirekiniã, erekapeka pitxĩkitakano nota —itxa.

³ Xesosi maãtakari iua. Ininiã itxa:

—Ari, ninirekapitikari. Erekapekai —itxari.

Iuasaakipeka erekapeka itxa. ⁴ Ininiã Xesosi:

—Kona ïkora !pisãpiretape apanakinimoni. Uatxa sasetotximoni pisa. Poerekaua iuamoni erekapeka pinini. Moisesini paniãtakiti atoko pikama. Pikaminiãri ipaniãtakiti atoko, ininiã ikinimane imarotari erekapeka pinini —itxa Xesosi.

Eereka isari Xesosi paniãtakiti ikamini ïkapani.

Sotato Auïte Nitiri Makananitiko
(Arókasi 7.1-10)

⁵ Kapanaoõ sitatxiti apokasaaki, sotatoakori auïte sari Xesosimoni. Homano itxaua. Iua iteene amanaãri Xesosi:

⁶ —Xesosi, ninitiri iteene amianata naapoko. Ikikinanaka. !Itïpokotaika. Inikoriãtsiitari —itxari Xesosi.

⁷ Ininiã Xesosi:

—Iuaã nisako erekape inini ïkapani —itxa Xesosi.

⁸ Ininiã iua Homano:

—Konapitini. Pite auïtetxi apiatakari pitxaua. Nota poiãorino. !Apakata naapoko piïroini. Pisãkirenani piokanata. Ininiã erekapeka itxako ninitiri. ⁹ Nimarotari ikaranani apakatako, kotxi nota kamari nota auïte paniãtakiti. Apaka sotato auïte nitxaua nota. Nisãkirauatakasaaki, nisotatone kamapitikari nipaniãtakiti. Nota txari: “Pisa.” Iuasaakipeka isa. Nitxari ãti: “Pina.” Iuasaakipeka ina itxa. “Ia pikama,” nitxari ninitiri. Iuasaakipeka ikamari. Ininiã pisãkirenani apakatapitika —itxari Xesosi.

¹⁰ Isãkire Xesosi kenakotakasaaki, iteene ipotxitari isãkire. Iposo atoko itxa:

—Atão nitxai. Isaeo auakani poião auikari nisãkire. Ia Homano itxaua, iuaritika apiata iua auikari nota posotiire. Kona nitikapanikari kãkiti Isaeo auakari auikiniri nisãkire ia kiki auikiniri atoko. ¹¹ Nota sãpiretai hite, itomaneri kãkiti ãti uãka atokatxi

pokikini tixinimoni auakani, atokatxi ereëkokini tixinimoni auakani apaka, itomaneri itixi auakani kiiniritauatako Teoso auïtetxi ininiãtaãua. Ninoa nipokotako anirimanekata kitxakapirïka auakanikata. Apraão, Isaki, Xakoo pakinikata inipokotana. ¹² Iuasaaki apanakini Apraão apika mekaniriakori kona sari iua Teoso kiiniritemoni, kotxi ninoa !auikari Teoso säkire. Piãkatximoni iokanataãkanako. Iuaã itxiapatanako, akatsakatsiriïtauanako imisiritikona xika —itxa Xesosi säkire.

¹³ Ininiã Xesosi txari sotatoakori auïte:

—Pisa paapokomoni. Pite auikari niposotiire pinitiri erekape inini ïkapani. Uatxa auape pinirekakiti —itxa Xesosi.

Ininiã initiri iuasaakipeka erekape itxa.

*Simão Petro Imakiro Makananitiko
(Marko 1.29-34; Arókasi 4.38-41)*

¹⁴ Iposo atoko Xesosi sari Petro aapokomoni. Iuaã apokasaaki, amataro Petro imakiro. Osirimata nopini osirïkanãta. Oãpoomata. ¹⁵ Ininiã Xesosi takapiotaua ouako nopini. Iuasaakipeka apoomari xipoka. Ininiã oõkitikaua. Osikakienatana ninoa.

Xesosi Makananitana Amianatakani

¹⁶ Mapiãpeka inakasaaki, kãkiti anikana itomaneri maerekati matamatakoti auaitotakini iuamoni. Isäkireë omitikana maerekani matamatakoni. Imakananitana ikinikana amianatakani. ¹⁷ Ikara atoko itxa Xesosi, kotxi inirekari Isaía säkire iaõka apokini. Kitxakapirïka Teoso säkire säpiretakari Isaía inakori txari:

Iua tiretarikoko amianatakari. Imaktxakariko aamianare. Imakananitaua. Iuaka atatsiirauata ate ïkapani.

*Kãkiti Xesosi Imoianatinina Nireëkani
(Arókasi 9.57-62)*

¹⁸ Itomaneri kākiti iuakata auakasaaki, Xesosi txari imoianariakori:

—Masa ipiniāmoni —itxana.

¹⁹ Iuasaakipeka āti kaiōkatsopareri apoka Xesosimoni. Itxa:

—Koerekareri, nota iposope nisini pite nirekinimoni —itxa.

²⁰ Ininiā Xesosi:

—Atauako pinirekatari pisini notakata? Aripa aua auini iriko. Araākani auari ikoa. Txamari nota kākiti itari iaxitikiri !auari nimakiniātaā —itxa Xesosi.

²¹ Ātipekana apoka Xesosimoni. Xesosi moianari iua. Itxari:

—Niauīte, pauiritano niri nikatanapini merepanika, kotxi kiomātxipekari iua. Eereka nisa pitekata —itxari.

Iteene iua !inirekari isini Xesosikata. ²² Xesosi apaka-papiretari:

—Notakata pisa uatxa. Nisākire mauīākani ipīkani atoko itxana. Ininiā pauiritana ipīkani katiniri inirimane nisākire mauīākani —itxa Xesosi.

*Xesosi Iotokakiniri Ītima Pirena
(Marko 4.35-41; Arókasi 8.22-25)*

²³ Iposo atoko, Xesosi imoianariakorikata iereētaua, ĩpiriātinina ĩkapani. ²⁴ Mokatanitika ĩtima kataparari apoākata. Tsakati okari āparaā kanaua āki. Iuasaaki Xesosi imakanāta. ²⁵ Imoianariakori sari iuamoni. Ōpirīkarina. Akiripoakatana:

—Apiananiri, !pauiritapiri apinini. Apinanapanoka —itxana.

²⁶ Ininiā Xesosi:

—Kinirepa hīpīkarauata? Poiāonoka hāuikari niposotire —itxa.

Iposo atoko ōkitikaua, pinita itxari ĩtima, tsakati pakini. Iuasaakipeka ĩtima, tsakati pakini iotoka. ²⁷ Ininiā imoianariakori tsorīkaāta. Itxana:

—Natokopa inakaripa ia kiki? Ītima, tsakati pakini kenakotari isākire —itxana imoianariakori.

*Ipi Kiki Maerekani Matamatakoni Auaītotakini
(Marko 5.1-20; Arókasi 8.26-39)*

²⁸ Ipinia apokasaakina Xerasa tōpamoni, itaōkitarina ipi kiki itomane maerekani matamatakoni auaītotakini. Akauariā auanātana. Paneenamana. Ikara xika kākiti pīkari akauarimoni isinina. ²⁹ Xesosi inaāpotakasaaki, maerekani matamatakoni iitoāna auakani akiripoakata:

—Xesosi, Teoso ākiri pitxaua. Kiripa pinirekaka atemoni? Pite ina uaimoni amisiritiko ōti apisapanika pimisiritiniua ikapani atxiīti? —itxarina.

³⁰ Ikara ininiātaā takote auana itomane irariakori. Ikira atoko inipokonātana. ³¹ Ininiā maerekani matamatakoni txari:

—Ate pomitikiniā, irariakorimoni piokanataua —itxarina.

³² Ininiā Xesosi:

—Hīsipeka ninoamoni —itxa.

Iuasaakipeka irariakori iitoā iroāna. Ininiā imakinikana irariakori miteēkata. Iokiriīkatana. Ipoamoni isana. Iuaā ikomokana, axāpoāta itxana. ³³ Ninoa irariakori nīkatakani miteka sitatximoni. Iuaā ikinika isāpiretana irari ipinini pirena, kiki maerekani matamatakoni auaītotakini pirena apaka. ³⁴ Ininiā ikinimane sitatxikini sari Xesosi itaōkitinina ikapani. Iua itaōkitakasaakina, amanaārina ninoa tixine itakanapini ikapani.

9

*Matīpokotakati Pirena
(Marko 2.1-12; Arókasi 5.17-26)*

¹ Ininiã Xesosi iereẽtaua kanauaã. Ikanapiriã iua auinimoni Kapanaoõ sitatxitimoni. ² Ætikaka kikiakori minari matĩpokotakati Xesosimoni. Xesosi imarotari ninoa auikiniri iua sãkire. Ininiã itxari:

—Namarite, pipoxokoniyatako. Pimaerekani makatxakapeẽkaika —itxa.

³ Iuasaaki aua Ætikaka kaiõkatsoparerini iuaã. Ninoa Ækixinireẽ itxana:

—Kona erekari isãkire. Teosonanira posotari kãkiti maerekani imakatxakini —itxana ninoa.

⁴ Xesosi imarotari maerekati ixinikakitina Ækixinireẽna. Ininiã iua txa:

—Kinirepa hũuãkatari nisãkire maerekati inini?

⁵ Nitxari iua imaerekani nimakatxakini, txamari ! himarotari imaerekani atão nimakatxakini. “Põkitikaua. Pitĩpokota,” nininiã, himarotari nisãkire atão ininiãua, kotxi hĩtikari. Niposotiire imaerekani nimakatxakini ïkapani, niposotiire iua nõkitikini ïkapanitxikana.

⁶ Ininiã uatxaika noerekai hĩte, Teoso iokanatano nota hĩtari iaxitikiri ïkorapokoritimoni kãkiti maerekani nimakatxakini ïkapani —itxa Xesosi.

Ininiã itxari matĩpokotakatimoni:

—Põkitikaua. Pisirimata pikoseka, sipe pitxa paapokomoni —itxa Xesosi.

⁷ Iuasaakipeka iua õkitikaua, aapokomoni sipe itxa.

⁸ Ikara inakari apanakini itikasaaki, ipĩkarauatana.

—Peerekari Teoso, kotxi iua oerekari iposotiire kãkitimoni —itxana.

Mateo Pirena

(Marko 2.13-17; Arókasi 5.27-32)

⁹ Ikara inakari oereka atoko Xesosi sipeka. Isikasaaki, itaõkitari Mateo inakori. Auĩtetxiakori txineirote apotitakari iua. Xesosi napakasaaki, iitopãkanãta txineiro apakapiniãtaã. Ininiã Xesosi txari:

—Masa notakata pimoianatinino ïkapani.

Ininiã Mateo ôkitikaua, Xesosikata sa itxa. ¹⁰Eereka Xesosi imoianariakorikata nipokota Mateo aapoko. Txineiro apotiitakani, apanakini kãkiti maerekati kamakani pakini apoka Xesosikata inikinina ïkapani. Kãkiti kona potxitari txineiro apotiitakani, kotxi ninoa sikaro oa txineiro äti uãka auïteakorimoni. !Neerekana ninoa. ¹¹Pariseoakori itikari ninoa nipokotini, ininiã itxana Xesosi moianari-akorimoni:

—Kinirepa hïauïte nipokota txineiro apotiitakanikata, maerekanikata? —itxana.

¹²Ininiã Xesosi kenakotari ninoa sãkire. Itxa:

—Maerekati kamakari amianatakari atoko itxa. Ninoa nirekari erekape ininina. Kãkiti mamianatakani ! inirekari ipini sikakarimoni isinina. Amianatakaninoka nirekari ipini sikakarimoni isinina. Hïte !inirekari nota makatxakiniri himaerekani, kotxi hïte uãkatari !auari himaerekani. ¹³Hïxinikariko ia Teoso sãkire iôkat-sopatakori:

Hïskarauata notamoni. Apiaerekata hiamonïkiniri apanakini.

Nota ina ïkorapokoriti kona kãkiti “atão inakaranoka kamakarino nota” inakani ïkapanini, kotxi ninoa uãkatari erekarini ininiãuana, txamari kona erekana. Kãkiti maerekati kamakani ïkapanira nina nota uai imaerekanina itakanapinina ïkapani —itxa Xesosi.

Nipokori Takanapiko Teoso Misãkiretiko ïkapani

(Marko 2.18-22; Arókasi 5.33-39)

¹⁴Eereka Xoão kapatxisareri moianariakori apoka Xesosimoni. Itxana:

—Ate, pariseoakori pakini atakanapari anipokotini itokata Teoso amisãkiretini ïkapani. Kinirepa pite moianariakori !itakanapari inikinina Teoso imisãkiretinina ïkapani? —itxana.

¹⁵ Ininiã Xesosi apakapapiretana:

—Nota kiiniri kamakari atoko nitxa. Kiki nirekiniã ïtanorouatini, ikamari kiiniri. Iuasaaki imoianariakori kona nirekari imatinaniuatinina, iua ninoakata auakasaaki. Ininiã kona itakanaparina inikinina Teoso imisãkiretinina ïkapani. Æti õti nimaïkaãkako. Nanikaãkako ninoa mauakaniãtaã. Iuasaakiko itakanaparina inikinina Teoso imisãkiretinina ïkapani —itxa Xesosi.

Mãkatxi Tãpanatiko Pirena

¹⁶ —Kiomãtxiakori kitxakapirïka auakani sãkirekata kona hïkocketapiri nota sãkire. Ikara hïkaminiã, ininiã mãkatxi kitxakari amaneriã hïtãpanatini atoko itxa. Mãkatxi kitxakari amaneriã kona hïtãpanatape, kotxi parokasaakiri, amaneri txikika, ininiã ikatsorãkari mãkatxi kitxakari. Ininiã mitari itsorãkare. Mãkatxi amaneri nota oerekakiti atoko. Mãkatxi kitxakari, kãkiti kitxakapirïka oerekakiti atoko itxa. Hïkocketiniãri kitxakapirïka oerekakiti, amaneri oerekakitikata, imakinika xipoka.

Sako Aamata Kamakori

¹⁷ —Kitxakapirïka kãkiti takari iãriã sako aamata kamakori ãki. Iuasaaki kona kãkiti takari amaneri iãriã kitxakari mata ãki, kotxi iãriã txiõkaãtakasaaki, itiãkaãpota. Ininiã omata kitxakari tsorakitako, kotxi paikori. Kona itiãka. Ininiã iãriã katxaka. Iãriã, aamata pakini xipoka. Amaneri matariã itakaãka iãriã amaneri. Ikara atoko ininiã, erekapitikari. Kona ixipokapaniko. Iua atokokana kona hïkocketapiriko kiomãtxi kitxakapirïka oerekakiti nota oerekakitikata —itxa Xesosi sãkire.

Xoteoakori Auïte Pirena

(Marko 5.21-43; Arókasi 8.40-56)

¹⁸ Xesosi sãkirauatapanika, inakasaaki Xoteoakori auïte apoka iuamoni. Ikapotoreëkaua Xesosi apisatoõ. Itxa:

—Namarite opinanapanoka. Masa. Piuako pitaka oa nopini, ininiã kona opina —itxari Xesosi.

¹⁹ Ininiã Xesosi imoianariakorikata õkitikaua, iuakata sa itxana.

Xesosi Māka Maātakakaro
(Mateo 9.20-22; Arókasi 8.43-48)

²⁰ Isikasaakina, sito apoka iua porikimoni. Oamianare oārēka ! iotokiniāro. Tosikanani oamianatini. Oāpokasaaki, omaātakari imāka imapotomatare.

²¹ Oākixinireē otxa:

—Imāka nimaātakiniã, erekape nitxako —otxa.

Ininiã otikakari imāka. ²² Iuasaakipeka Xesosi kirioka, atamata itxaro:

—Namarite, kataparaxinire pitxako. Pauikari niposoti-ire, ininiã erekapekai —itxaro.

Iuasaakipeka oa erekape.

Xáiro Ākero Ōkitikiko Pirena
(Marko 5.35-43; Arókasi 8.49-56)

²³ Iposo atoko Xesosi sari Xoteoakori auíte aapokomoni. Iuaã apokasaaki, iïroã. Itikari sokonaki xōkakani, ito-maneri kākiti txiapatakani apaka. ²⁴ Ininiã Xesosi:

—Mapara hīsa, kotxi oa amarini kona opina. Omakanāta —itxa Xesosi.

Ininiã ninoa napetari Xesosi:

—!Omakanāta. Opīpe. Pite !imarotari —inapetarina.

²⁵ Ikinimane mapara isikasaakina, Xesosi sari oa ātoko-romoni. Imaīkaro ouako. Iuasaakipeka oõkitikaua.

²⁶ Ikara ene iaripireta iua tōpa.

Xesosi Kōsiārepeka Txīkitakari Mōsiāreti

²⁷ Iposo atoko Xesosi sipe. Iuasaaki ipi mōsiāreni sari iua tikini. Iuasaaki ninoa akiripoakata:

—Tavii apika mekanirii, piamonīkaua ate —itxana.

²⁸ Aapokotxi Xesosi ñroãkasaaki, ninoa ñroã apaka. Ininiã Xesosi:

—Hãuikatarì nìposotiniri erekapeka nitxĩkitakinii hĩte?
—itxa Xesosi.

Ininiã ninoa:

—Ari, Apiananiri —itxana.

²⁹ Ininiã itakapiotaua ninoa oki nopini. Ininiã itxa:

—Ari, hãuikakiti iaõka itxako —itxa Xesosi.

³⁰ Iuasaakipeka ninoa kõiãrepeka itxana. Ininiã Xesosi:

—Kona hĩsãpiretapiri nikamakiti apanakinimoni —itxa Xesosi.

³¹ Eereka ninoa sipe. Txamari iaripiretarina ikamakiti ikinika iua tõpa.

Masãkireti Pirena

³² Ninoa kiki potorikasaaki, masãkireti anikaãka Xesosi-moni. Iua kona kasãkireri, maerekati matamatakoti auai-totakiti xika. ³³ Iuasaaki Xesosi omitikari iua maerekati matamatakoti. Iuasaakipeka iua kiki sãkirauata. Ito-maneri kãkiti itikari. Iuasaakiika ninoa tikoka. Ininiã itxana:

—Ikinika Isaeo tixiniã auakani, mitxi !itikapanikari ñkora atoko inakari —itxana.

³⁴ Txamari pariseoakori txari:

—Xesosi omitikari maerekati matamatakoti Satanasì posotiireẽ —itxana.

Na atão ninoa sãkire.

Xesosi Ikini Sitatxiti Sini

³⁵ Ininiã Xesosi sari ikini sitatxiti tõpa. Aapokotxi auiniãtaã apaka isa. Oerekarauata aiko Xoteo apotitiniãtaãua. Isãpiretari Teoso iokanapirena erekari, Teoso auĩtetxi ininiãua pirena. Apaka erekapeka itxĩkitakana ikinipoko amianatakani. Ikini sereti amianari aua kãkitimoni. Ikinika imakananita. ³⁶ Atamatakasaakina ninoa kãkitipokoni, iamoniãkana ninoa, kotxi soti auĩte

minĩkatakoni atoko itxana, kotxi !imarotarina isinimonina. Imaãkauana. ³⁷ Ininiã itxari imoianariakori:

—Kaiãori kãkiti iposope auikiniri nisãkire, txamari !imarotarina nisãkire, kotxi !ikenakotapanirina. Ninoa kikio erekari atoko itxana. Imakinika iposope iuaã. Ininiã iposope auikinirina nisãkire. Txamari, poiãoka parĩkauatakani aua nisãkire isãpiretinina ĩkapani. ³⁸ Ininiãkara himisãkiretariko Apiananiri iaxitikiri iokanatinina parĩkauatakani iua sãkire auiãkani apotiitinina ĩkapani. Ikara atoko hĩtxako Teosomoni —itxa Xesosi.

10

Xesosi Mereẽna Tosi Imoianariakori
(Marko 3.13-19; Arókasi 6.12-16)

¹ Xesosi mereẽna tosi imoianariakori. Isikari iposotiire ninoamoni maerekati matamatakoti omitikinina ĩkapani. Isikari iposotiire ninoamoni amianatakani imakananitinina ĩkapani, ikinika amianari inokasaakina ninoa amianatakani. ² Naia imoianariakori uãka: Merepitipanika auari Simão Petro inakorima, apaka itari ãtree inakorima. Auari Txiakoma, apaka itari Xoãoma. Ninoa Sepeteo anaakori. ³ Auari Piripima, Patoromeoma, Tomeema. Apaka auari Mateoma, txineiro apotiitakari. Apaka ãti Txiakoma, Aoepo ãkiri. Aua Tateoma. ⁴ Aua Simãoma, Homano omanatakari. Apaka aua Xotasi Isikariotxi inakorima. Iua Xesosi mĩkapiritakari itxaua. Ninoa Xesosi moianariakori itxauana.

Xesosi Iokanataka Imoianariakori Kãkitimoni
(Marko 6.7-13; Arókasi 9.1-6)

⁵ Ininiã Xesosi iokanataka ninoa isãkire isãpiretinina. Ia atoko õtãkikana:

—Kona hĩsipeko Xoteo minakonimoni, apaka Samaria tõpa sitatxitimoni kona hĩsipeko. ⁶ Hĩsako kãkiti Isaeo tixinikinimoni. Hinirimanemoni,

Xoteakorimoni hīsako. Ninoa soti auīte pīpinanaākani atoko itxana. ⁷ Hāpokasaaki kākitemoni, hītxariko: “Teoso ikinimane auīte ininiua manapi paītiki apokako.” ⁸ Himakananitanako amianatakani. Maere matati erekapeka hītxīkitakako apaka. Ipīkani hōkitikako. Homitikariko maerekati matamatakoti kākiti auāītotakini. Ikara atoko hīkamako. Kona hīte īkitxitari Teoso hāpakapakiti īkapani. Ininiā ikara atokokana hītxako. Kona hinirekapiri kākiti īkitxitinīi hīte, hīte sikakiti īkapani. ⁹ Kona hanikapero txineiro oro kamakoro. Pirata kamakoro, ātiāo txineiro apaka, kona hanikape. ¹⁰ Uatxa hianaxititakasaaki, sako mata !hanikape. Āti himāka !hanikape. Āti hīkiti mata kona hanikape. Hītsonere !hanikape. Kona himaākapeua, kotxi parīkauatakani apakapariko nipokori. Hinirekakiti apokapitikako.

¹¹ —Sitatxi hāpokasaaki, hinitari kākiti Teoso sākire kenakotakani, hīte apakapakani. Hīkaikota ninoakata. Eereka kona hīsipe āti aapokomoni hīkaikotini īkapani. ¹² Aapokotxi āki hīiroākasaaki, hītxako: “Erekari Teoso sikakiti kaikotako hītekata,” hītxako. ¹³ Kākiti ipoxokoniritika apakapiniāi, hītxako: “Teoso takari erekari hītemoni,” hītxako. Imanirekakaniāi, hītxariko: “Teoso kona takari erekari hītemoni.” ¹⁴ Atxiīti aapokotxi hāpokasaaki, kākiti iuaātaā !apakapai. Atxiīti !inirekarina hīsākire, ininiā iusaaki hīsipeka. Hītakanapariko iuaātaā. Hīpotorikasaaki, himakatzakari kipatxi hīkiti mataā auakari. Ininiā iusaaki ninoa imarotari Teoso kona apokaerekatana. ¹⁵ Hīxinikariko ia nisākire. Kākiti misiritiko ōti apokasaaki, ninoa apiata misiritaāka. Sotoma sitatxiti auakani, Komoha sitatxiti auakani pakini misiritaāka poiāoka —itxa Xesosi.

Misirikaretxi Pirena
(Marko 13.9-13; Arókasi 21.12-19)

¹⁶ Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:

—Erepaniko, pamonõkoniri. Hĩte soti auĩte atoko hĩtxa, kotxi !kaposotiirei hĩte, iuaritika niokanatai kãkitimoni. Ninoa ãkiti atoko, ininiã erepaniko. Ininiã kimarorei hĩtxako. Imini kimaroreri atoko hĩtxako. Ininiã maerekati ninoa auakiti kona misiritai. Iuasaakiika kamoia atoko hĩtxako, kotxi kamoia !imisiritari kãkiti.

¹⁷ —Erepaniko. Araõkire hĩtxako. Auako kãkiti kinirão anikiniĩ maxikatiĩka kãkiti misiritiko mereẽkanimoni. Apanakini xirokaiko hĩte maxikatiĩka aiko ãki Xoteo apotiitiiniãtaãua. ¹⁸ Nota sãkire hãuikini xika hanikaãkako auĩtetxiakorimoni himisiritiko himarotini ãkapani. Ikara atoko ininiã, iuasaaki erekapitikari, kotxi hĩsãpiretariko nota sãkire iuaã auakanimoni, Xoteo minakonimoni apaka.

¹⁹ —Kãkiti misiritiko mereẽkarimoni hanikikosaaki, kona himaãkapeua hĩsãkirauatini apisa. Teoso sikaiko hĩsãpirena tĩkane. ²⁰ Sãkiretxi hĩsãpiretakiti kona hĩte sãkireni. Erekarĩ Matamatakoti, iuarako sikariko sãkiretxi hĩsãkirauatini ãkapani iuasaaki.

²¹ —Ãti õti hĩtari sikaiko hĩte homanatakinimoni okiniĩ ãkapani, kotxi hĩte auikari nota sãkire. Iua atokokanerako irĩtxi sikariko imi ãtimoni okiniri ãkapani, kotxi imi auikari nota sãkire. Auako apaka imi omanatinina iri, inoro pakini, kotxi inoro, iri pakini auikari nota sãkire. Iua sikanako ãtimoni okinina ãkapani. ²² Ikinimane omanataiko hĩte nota sãkire hãuikini xika, iuaritika hãuikiniãri nisãkire ãtipirika, nimakatzakai himapinakani ãkapani. ²³ Sitatxiã hãuakasaaki, himisiritikosaaki, ãti sitatxitimoni himitekako. Atão nota sãpiretai hĩte. Kona hĩte xipokapaniri hĩparĩka ikini sitatxiti Isaeo tixini hĩtari iaxitikiri kanapiriĩni apisa —itxa Xesosi sãkire.

Apiatakari, Poiãori Pakini

²⁴ Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:

—Apaiaõkarauatakari poião. Koerekareri apiata. Apaka nitiritxi poião. Iauĩte apiata. ²⁵ Apakatapitika apaiaõkarauatakari koerekareri imarotakiti iaõka imarotini. Iua atokokanera nitiritxi iua auĩte atoko inini. Apanakini akiritano nota “Peosepoo,” Satanasi inakori. Ininiã itakauãkatai hĩte hĩuãka apia maerekati, kotxi nota anaakorirai hĩte —itxa Xesosi.

Kipatakori !Auari

(Arókasi 12.1-3)

²⁶ —Ininiã kona ! hĩpĩkapena ninoa maerekati kamakani, kotxi nota kanapiriãkasaaki, kona kipatakori auapanika. Ikinika imarotaãkako. ²⁷ Hĩtemoni ìkanõka nimaasakapiretakiti, ikara nisãkire hãkiripoakatako aapokotxi nopini imakinika kãkiti imarotiniri ìkapani. Uatxa hĩtemoninani nisãpiretakiti ãti õti ikinimanemoni hĩsãpiretako.

Kipa Apĩka?

(Arókasi 12.4-7)

²⁸ Kona hĩpĩkapena hiĩto okakani, kotxi ! iposotarina hĩxinire okinina. Hĩpĩkariko Teoso, kotxi iuanokara posotari iokanatinii hĩte, hiĩto, hĩxinire pakini maerekani misiritikoãtaã. Iuara hĩpĩkako.

²⁹ —Ipi kotipiriki ìki poião, ãtika txineiro otanoka. Iuaritika hĩri iaxiti auakari turetana ninoa. Imauiritakaniãri, kona ãtika ipina. ³⁰ Kipakinipa piãko pikiiã auakari aua? !Pimarotari. Teoso imarotapitikari, kotxi iteene inĩkatai, ininiãkara ! hĩpĩkarauatape. ³¹ Kotipiriki ìki poião, iuaritika Teoso turetari kotipiriki. Ininiãkara kona hĩpĩkarauatape. Kaiãopokori kotipiriki auiniã, iuaritika hĩte ìki apiata, ininiã Teoso turetapatikai hĩte —itxa Xesosi.

*Xesosi Tiretakani, Xesosi Manirekakani Pakini
(Arókasi 12.8-9)*

³² Xesosi sākirauatapanika:

—Apanakini apisatoõ hīsāpiretiniāri: “Xesosi nakiti nitxaua nota,” iua atokokanerako nitxariko niri iaxiti auakari apisatoõ: “Nota nakitipitikara iua,” nitxako — itxa Xesosi. ³³ Hīsāpiretiniāri apanakini: “Xesosi nakiti !nitxaua nota,” iusaaki nisāpiretari niri iaxiti auakari: “Kona nota nakitini iua.”

*Pinirekakiti Pirena
(Marko 8.34-35; Arókasi 12.49-53; 14.26-27)*

³⁴ —Kona hīxinikapiri nota ĩkorapokoriti napokini neenamtxi nixipokini ĩkapani. Kotxi kākiti auikari nisākire, ininiā eereka apanakini omanatana. Kona neenamtxi xipokapanika, kotxi nota minari niposotiire maerekati nixipokini ĩkapani. ³⁵ Nota apokini xika imi omanatana iri, inoro pakini, kotxi ninoa auikari nisākire. Tiĩrotxi omanataro oimakiro, kotxi āto omanatano nota, āto tiretano nota. ³⁶ Iusaaki pinirimane pimoka-iakarinarako itxauanako.

³⁷ —Poiāoka pitiretiniāno nota, apiata pitiretiniāna pinoro, piri pakini, kona erekari nimoianari pininiua. Apiata pitiretiniāna pamariteakori, kona erekari nimoianari pininiua. ³⁸ Nota kinirāo moianataka hinakasaaki, notakata hīsa. Himamīteenekakanisaakiri himisiritiko nota ĩkapani, ininiā !apakata himoianatinino. ³⁹ —Pite ātipirika kaminiāri piteka nireĕkitinoka, ininiā pinireĕkiti xipokapitikako pitekata. Pite nireĕkiti xipokiniā, nota sākire pauikini xika, pite auapininiika txako Teosokata — itxa Xesosi.

*Hīte Apakapakani Pirena
(Marko 9.41)*

⁴⁰ Iuaĭkana Xesosi sākirauata:

—Kākiti hīte apakapakani, apakapano nota apaka. Nota apakapakari apakapari nota iokanatakari apaka. ⁴¹ Papakapiniāri Teoso sākire sāpiretakari, kotxi iua sāpiretari Teoso sākire, ininiā papakapari erekari Teoso sikakiti iua apakapakiti iaōka. Papakapiniāri atāo inakari kamakari, kotxi iua kamari atāo inakari, ininiā papakapari erekari Teoso sikakiti iua apakapakiti iaōka. ⁴² Pisikiniāri āparaā nimoianari poiāorimoni iātini īkapani, kotxi nimoianari itxaua, Teoso iikitxitapitikai pite —itxa Xesosi.

11

Xoão Kapatxisareri Tikini Sikani (Arókasi 7.18-35)

¹ Xesosi moianariakori tosi pakini isākire oerekini xipoka atoko, Xesosi sipe. Isa āti sitatxitimoni, eereka āti sitatxitimoni Kariréia tōpa itxaāpota oerekarau-atakasaaki. Teoso sākire isāpiretari kākiti.

² Xoão kapatxisareri, kateia āki auakasaaki, ikenakoenetari Xesosi kamakiti, ininiā iokanātari ipi imoianariakori Xesosimonikari.

³ Ininiā Xoão txari imoianariakori:

—Hīpimaāri Xesosi: “Pitekani iaxiti īkari, kākiti iāta-pakiti pitxataua? Ātikani atxiīti aiātapakiti pitxataua?” hītxariko —itxa Xoão.

Ininiā ninoa sipe. Ipimaārina Xesosi Xoão sākire iaōka.

⁴ Ininiā Xesosi apakapapiretana:

—Hīkanapiriā Xoāmoni. Hīsāpiretari hīkenakotakiti, hātamatakiti pakini. ⁵ Hīte atamatapekari mōsiāreti kōsiārepeka inini. Matīpokotakati tīpokotapeka. Hātamatapekari maere matati erekapeka inini. Makenakokiti kakenakokipeka. Ipīkani ōkitikapekaua. Teoso iokanapirena erekari sāpiretapeēkaika minakati mauapikinitinimoni. Pakini hātamatapeka. Ikara

hīsāpiretako Xoõomoni. ⁶ Kākiti iteene auikiniāri nota sākire, Teoso takari erekari iuamoni. Ikara nisākire hīsāpiretari Xoõo —itxa Xesosi.

⁷ Ininiã ninoa sipe. Isikasaakina, Xesosi sāpiretari Xoõo pirenā itomaneri kākitimoni. Ia atoko itxa:

—Kipa ikai hīte, Xoõo kapatxisarerimoni hīsikasaaki, āparaã makipakaniãtaã iua auakasaaki? Hīte sari iuamoni, kotxi ātitxika isākire aua. Teoso sākirenoka isāpireta. Ītima āpokaxitikasaaki, katsotati ipinimoni ipapīka, iuaikana ipinimoni ipapīka inini atoko kākiti, kotxi isākire kita āti, isākire uatxa ātião, isākire katana iuaikana ātião, itxaãpota isākire. Ikara atoko !itxa Xoõo.

⁸ —Kipa ikai hīte Xoõomoni hīsikasaaki? Hīte sari iuamoni, kotxi !inirekari tiitxi, txineiro pakini. !Kakaroneri imāka, kotxi !ikaikota auītetxi aapoko. Auītetxi aapoko peereri mākātxi.

⁹ —Kipa ikai hīte iuamoni hīsikasaaki? Hīte sari iuamoni, kotxi iua Teoso sākire sāpiretakari itxaua. Atāopitika Teoso sākire sāpiretakari itxaua. Iua Xoõo Teoso sākire sāpiretakari apiari.

¹⁰ —Teoso sākire iōkatsopatakori kitxakapirīka txari: Niokanatariko nisākire sāpiretakari kākitimoni pite apisa, papokini isāpiretini ikapani, kākiti iposope inini ikapani.

¹¹ Atāopitikara. Ikinimane sauaki Xoõo kapatxisareri apiatakari itxaua. Iuaritika Teoso auītetakari poiāori inakari apia imarotariko Teoso kamakiti tīkane. ¹² Xoõo auakasaaki Teoso auītetakani misiritaãka, kotxi kākiti kaneenamari naiatana ninoa. Ninoa nirekari ixipokini-rina Teoso auītetxi ininiua ikorapokoriti. Uatxapiima auapanika ikara atoko inakari. ¹³ Xoõo apokini apisapanika, ikinika Teoso sākire sāpiretakani, ikinika Teoso sākire iōkatsopatakani, sāpiretari Teoso auītetxi ininiua

pirena. Xoão apokasaaki, iua apaka oerekari Teoso auñtetxi ininiua pirena.

¹⁴ —Kitxakapirika Teoso sãkire sãpiretakani sãpiretaua: ãti Teoso sãkire sãpiretakari Erãsi atoko inakari apokako, itxana. Iuakara Xoão. Hãuikiniãri nisãkire, hãuikariko iuara apokapeka. ¹⁵ Kakenakokii, ininiã hikenakotariko nisãkire —itxa Xesosi.

¹⁶ —Kanatokopa itxa kãkiti ãkorasaaki auakani? Amarini sarauatini atoko itxana ãkorasaaki auakani. Ninoa amarini topãka tiitxi amotikoãtaã. Apanakini amarini txitana apanakini amarini. Itxana: ¹⁷ “Ate xikarauata hñte serenini ãkapani, txamari ! hñserena. Kãkiti pãkasaaki xikariti axikareta, txamari ! hñtxiapata.” Ninoa amarini sarauatini atoko itxana ãkorasaaki auakani, ¹⁸ kotxi Xoão kapatxisareri apoka ãkorapokoriti. Itakanapari inikini Teoso imisãkiretini ãkapani. !ãtari ovaã. Iuaritika hñte txari: “Maerekati matamatakoti auaitotari Xoão,” hñtxari. ¹⁹ Nota hñtari iaxitikiri apoka ãkorapokoriti. !Nitakanapari ninikini. Ikiniõtika ninipokota. Niãtari ovaã. Ininiã hñte txari: “Iua kiki ixori. Poãtakari iua. Iua moianatana txineiro apakapakani, kãkiti maerekati kamakani,” himisãkirepirenãtano. Kimaroreri atão inakari kamari erekarinani. Kãkiti atamatakasaakiri ikamakiti, imarotari kimaroreri atão inakari ininiua —itxa Xesosi.

*Sitatxi Auakani Teoso Sãkire Mauiãkani
(Arókasi 10.13-15)*

²⁰ Ininiã Xesosi pinitana Korasiã sitatxiti auakani, Pet-sãita sitatxiti auakani pakini, kotxi kaiãopokori iposoti-ire ikamapeka iuaãtaã, iuaritika kona itakanaparina maerekati. ²¹ Xesosi txana ninoa:

—Kãkiti Korasiã auakani himisiritaãkako. Kãkiti Pet-sãita auakani hñte apaka misiritaãkako. Kitxakapirika Txiro, Sitoõ pakini sitatxitikini kamari maerekati, ininiã

Teoso xipokana ninoa arikatxiã. Ninoa atamataãka-mariko nota posotiire hïte atamatiniri atokokana, ininiã ninoa mãkatamariko sako mata. Itakamariko atapani iïtoãna. Ikara atoko ininiã, ninoa oerekari maerekati itakanapinina. ²² Nisãpiretai hïte ia: “Kãkiti misiritiko õtisaaki, Txirokini, Sitoõkini pakini misiritaãka poião. Hïte apiata.” ²³ Hïte Kapanaoõkinipekana, Teoso ãkiri aua hïtekata. Hïte itikapekari ito posotiiiretxi iaxi-tikiri. Txamari hõkakatapeẽkako maerekani misiritikoã-taã. Nikamakiti hïtemoni Sotoma auakani sauaki nika-mããkamako, kona ninoa xipokamako. Auapanikamanako. ²⁴ Ininiã nitxai hïte: “Hïmisiritikosaaki, apiata himisiriti-taãka. Poiãoka Sotomakini misiritaãka,” —itxa Xesosi.

*Teoso Imarore Apakapakani
(Arókasi 10.21-22)*

²⁵ Iuasaaki Xesosi misãkiretari iri:

—Niri, pitixine auakani auïte pitxaua. Uai ikini itixiti auakani auïte apaka pitxaua. Peerekai pite, kotxi na poerekari pimarore kãkiti kimarorerinimoni, iuikakanimoni. Pite oerekari pimarore kãkiti poiãorinimoni, miuikakanimoni. ²⁶ Ari niri, ikara atoko pinireka. Ikara atoko papokaerekata —itxari iri.

²⁷ Eereka imisãkiretari kãkiti:

—Niri sikapekano ikinika. Kãkiti ìmarotano nota Teoso ãkiri nininiuua. Nirinokara atão imarotano nota. Apaka kãkiti na atão imarotari niri. Notanokara imarotari niri, kotxi iua ãkiri nitxaua. Kãkiti nirekiniãri imarotiniri niri, nota oerekari niri iuamoni.

²⁸ —Iteene minari atoko itxa himaerekani. Hinireka hïtakanapiniri iua, txama !hïposota hïtakanapiniri. Hïsä-pakiniã himaerekani xika, hina notamoni hïtomatini ìkapani. Iuasaaki nimakatzakari himaerekani. ²⁹ Hïtakariko nipaniãtakiti hãkixinireẽ. Hãpaiaõkariko nota pirena.

Erekapitikari hãpaiaõkiniri ninirekakiti, kotxi kona ka-
neenamano. Kona nota napetari kãkiti. Niuikiniua
! auari. Ikara atoko ininiã, hĩxinire tomatapitika.
³⁰ Hĩposotapitikari nipaniãtakiti hĩkamini, notakata hĩ-
parĩkauatiniã. Nipaniãtakiti !kasãpaniri. Kona kamimari.
Peerekari nipaniãtakiti —itxa Xesosi.

12

Tomatiko Õti Pirena

(Marko 2.23-28; Arókasi 6.1-5)

¹ Mapaõti atoko tomatiko õtisaaki, Xesosi imoianari-
akorikata napaãpota triko takikoãtaã. Inatxitana. In-
apaãpotakasaakina, imakatzakarona triko iki mapaki
inikinirona ãkapani. ² Pariseoakori ikara itikasaaki, itxa-
rina Xesosi:

—Patamata. Pimoianariakori kamari ate mauiri-
takiniti. Ninoa parĩkauata tomatiko õtisaaki —itxana.

³ Ininiã Xesosi:

—Atxiiti kona hãtatsopatapanikari Taviini kamakiti
imoianariakorikata kitxakapirĩka inatxitakasaakina? ⁴ Iua
ĩroã Teoso misãkiretikoãtaã. Imoianariakorikata inikari
komiri Teosomoni sikakori. Sasetotxinokara auiritaãka
iua komiri inikinina. Apanakini !auiritaãka inikiniri.
Iuaritika ninoa sasetotxiakori tiretari Taviini, imoia-
nariakori pakini inatxitakasaakina. ⁵ Atxiiti kona hã-
tatsopatapanikari Moisesini iõkatsopatakiti. Iua auri-
tari sasetotxi parĩkauatini tomatiko õtisaaki, Teoso mis-
ãkiretiko aikotiã. Iusaaki ninoa !ikamari maerekati,
kotxi iparĩkauatana Teoso misãkiretiko aikotiã. ⁶ Atão
nisãpiretai, hĩte paniãtakiti poiãori. Nota paniãtakiti
apiari. ⁷ Teoso sãkire iteene hãuikasaaki, kona hãpoõtana
kãkiti maxikatiĩka, kotxi Teoso sãkire txari:

Nota nirekari apanakini hĩtiretini. Pimatiretakanisaakiri
ãti, !apakata pisikaruatini notamoni. Iusaaki
kona ninirekari pisikakiti,

itxa Teoso kitxakapirīka.

⁸ —Nota hītari iaxitikiri posotari ikinipoko ninireēkiti nikamini tomatiko ōtisaaki, kotxi Apiananiri nitxaua — itxa Xesosi.

*Motīkauakotakari Pirena
(Marko 3.1-6; Arókasi 6.6-11)*

⁹ Xesosi ikara inaāka atoko, isa aiko Xoteoakori apoti-itiniātaāua. ¹⁰ Iuaā aua kiki motīkauakotakari. Iuaā aua apaka pariseoakori Xesosi kinirāo apoītaka inakani tomatiko ōtisaaki iparīkauatini xika. Ninoa amanaāri Xesosi:

—Atauako apakata atxiīti tomatiko ōtisaaki, erekape pitxīkitakiniri kākiti? —itxarina.

¹¹ Ininiā Xesosi pimaāna:

—Hīpira soti auīte tomatiko ōtisaaki aariko āki irikiniā, himaktxakatari? Atāopitikara Teoso sākire auiritapitikari kākiti maktxakiniri ipira tomatiko ōtisaaki. ¹² Soti auīte poiāori, kākiti apiari. Ininiā Teoso sākire auiritapitikari tomatiko ōti erekape nitxīkitakiniri kākiti —itxa Xesosi.

¹³ Ininiā itxari kiki motīkauakotakarimoni:

—Poerekauakotauako —itxa.

Oerekauakotakasaakiua, erekapeka itxa, ipini uako atokopeka itxa. ¹⁴ Iuasaaki pariseoakori sipeka atoko, ninoakakarika misākiretakakauana:

—Natokopa atxatari Xesosi aōkini? —itxakakana.

Nitiritxi Teoso Mereēkiti

¹⁵ Xesosi imarotakasaakiri ninoa okaenetiniri iua, iuasaakipeka Xesosi sipeka. Itomaneri kākiti sa iuakata. Ikinika amianatakani erekapeka itxīkitaka. ¹⁶ Xesosi ! auiritana isāpiretinirina ikamakiti apanakinimoni. ¹⁷ Ikara atoko itxa Xesosi, Teoso sākire sāpiretakari Isaía inakori sāpiretakiti iaōka apokini īkapani. Ia atoko itxa Teoso Isaíamoni:

- ¹⁸ Ia ninitiri nimereẽkiti. Ia nitiretakiti napokaerekatakiti. Nota sikariko Erekaru Matamatakoti iuamoni. Iua sãpiretariko nota sãkire Xoteo minakonimoni.
- ¹⁹ ! Kataparasãkireri ahoa kimaporiti ïtiniãpo isãkirauatakasaaki. !Ineenamauata. !Itxitakaka apanakinikata kãkiti napiniãtaã.
- ²⁰ Apanakini Teoso sãkire auiãkani oiõkapeta ãkixinireẽna. Itapara !auari. Ninoa aanaia katxitoãkori atoko itxana. Iuaritika kona imapirinikari iua aanaia katxitoãkori. Iua atokokana kona ixipokari iua sãkire auiãkani mataparani. Itiretana. Apanakini Teoso sãkire auiãkani, kona iteene auikari Teoso sãkire. Ininiã ninoa tirikapi iopinikare xapitikiri atoko itxana, iuaritika kona iua oakari. Iua atokokana kona ixipokana Teoso sãkire auiãkani. Ikamaãpotari erekari, erekarinoka kãiatini ïkapani.
- ²¹ Xoteo minakaniua auikariko iua sãkire. Itxa Isaía sãpirena kitxakapirika.

Maerekani Matamatakoni Omitikiko
(Marko 3.20-30; Arókasi 11.14-23)

- ²² Iuasaaki kãkiti anikari kiki maerekati matamatakoti auaitotakiti Xesosimoni. !Isãkirauata. Mõsiãreti itxaua iua, maerekati matamatakoti xika. Xesosi erekapeka txïkitakari iua. Iuasaaki kõiãrepeka, kasãkirepeka itxa.
- ²³ Iuasaaki kaiãopokori kãkiti iuaã tsorikaãta. Ininiã ipimaãkakauana:

—Atuako ia kiki aãuïte Taviini apika mekanirikani? Atxiïti Teoso iokanatakitikani? —itxana.

²⁴ Pariseoakori ikara ikenakotakasaakina:

—Konapitini. Maerekati matamatakoti auïte Peosepoo inakori sikari iposotiire Xesosimoni maerekati matamatakoti omitikini ïkapani —itxana pariseoakori.

²⁵ Xesosi imarotari ikara ixinikakitina. Ininiã itxa Xesosi:

—Kãkiti tixine auakani ninoakakarika inaiatakakiniãuana, ixipokakakauana. Iarikapenako. Iua atokokana kãkiti aapokoã auakani inaiatakakiniãuana, ixipokakakauanako. ²⁶ Iua atokokana Satanasi nitiriakori, ninoakakarika inaiatakakiniãuana, ixipokako Satanasi tapara. ²⁷ Hïte sãkire, Peosepoo sikari iposotiire notamoni maerekati matamatakoti nomitikini ïkapani. Ininiã nota pimaã: “Kipa sikari posotiiretxi hïte moianariakorimoni, maerekati matamatakoti omitikinina ïkapani?” Himoianariakori sãpiretai: “Teosonoka sikari posotiiretxi maerekati matamatakoti omitikakanimoni.” ²⁸ Teoso posotiireẽ nomitikari maerekani matamatakoni. Ikara atoko ininiã, Teoso oerekai iua apokapeka hïtemoni hïauïte inini ïkapani.

²⁹ —Kiki pataparari iua aapoko auiniã, kona kiïtiriri ïroã ïtiriuatini ïkapani. Kiïtiriri iaxirikiniãri iua kiki pataparari, iusaakiika apakata ïtirïkiniri itii.

³⁰ —Notakata maparïkauatakani omanatano nota. Imamoianatakaniãno, inirekari niparïka ixipokini.

³¹ —Ininiã nisãpiretai. Apakata Teoso makatxakiniri ikinipoko maerekati kãkiti kamakiti, imaerekani Teoso imisãkirepiretini pakini. Txamari Erekar Matamatakoti misãkirepiretakari maerekani makatxakiko kona auari.

³² Kãkiti misãkirepiretiniãno nota hïtari iaxitikiri, eereka amanainiãri Teoso ikara imaerekani imakatxakini, ininiã Teoso makatxakapitikari. Kãkiti misãkirepiretiniãri Erekar Matamatakoti, !kimakatxakikori ikara maerekati ikamakiti —itxa Xesosi.

Aamina Iri Pirena
(*Arókasi 6.43-45*)

³³ Ininiã Xesosi sãkirauata iuaïkana pariseoakorimoni:

—Aamina atoko hīt̄xa. Aamina erekari ininiã, iri erekari apaka. Aamina maerekati ininiã, iri apaka !erekari. Patamatiniãri amãtiiri, pimarotari imina. ³⁴ Nimarotai hīte. Imini katsiiri atoko hīt̄xaua hīte. Hīte maerekati kamakanii. Ininiã !hīposotari erekari hīsãpiretini, kotxi hākixinire !erekari. Hinamaã hīsãpiretakiti hākixinireẽ potoriãkari itxaua. ³⁵ Kãkiti erekari ininiã, erekarinoka isãkire, kotxi iua ãkixinireẽ erekarinoka aua. Kãkiti maerekati ininiã, isãkire maerekati apaka, kotxi maerekatinoka auari iua ãkixinireẽ. ³⁶ Atão nisãpiretai hīte. Ikinipoko kãkiti sãkire Teoso atamakaerekata xipokatxi õtisaaki. Iuasaaki Teoso mereẽri kãkiti misiritiko. Maxikatiika hīsãpiretakiti kona apakata. Kona iua potxitari. Ininiã iuasaaki iua pimaãi: “Kinirepa ikara atoko pisãkire?” itxako. ³⁷ Pisãkire ereka ininiã, ixika ! auari Teoso misiritinii. Pisãkire maerekati ininiã, pisãkire maerekati xika Teoso misiritai —it̄xa Xesosi.

*Pariseoakori Nirekari Xesosi Oerekiniri Iposotiire
(Marko 8.11-12; Arókasi 11.29-32)*

³⁸ Ætikaka kaiõkatsoparerini, pariseoakori pakini txari:

—Koerekareri, takaõtxikari Teoso posotiire poerekaua ate, aãtaminiri ãkapani, Teoso iokanatinii ãkorapokoriti aimarotini ãkapani —it̄xarina.

³⁹ Xesosi apakapapiretana:

—Kãkiti uatxarini !erekana. Itakanaparina Teoso. Hīte nirekari noerekinii Teoso takaõtxikare, iposotiire. Konapitini. Kona noerekai hīte. Kitxakapirika Teoso sãkire sãpiretakari Xonasini inakori auakasaaki, Teoso kamari posotiiretxi. Ikara atoko inakari posotiiretxi Xonasini auakasaaki, iuaikana ikamapanikariko. Iua posotiiretxi Teoso takaõtxikare itxapanikaua hīte ãkapani. Iua takaõtxikarinoka Teoso takaõtxikare hīte ãkapani. ⁴⁰ Xonasi kaikota ximaki mitari tikako ãki ipi ãti

pakini òti. Iua atokokanerako hītari iaxitikiri napako ipi āti pakini òti ipīkani auiniātaā.

⁴¹ —Itixi xipokini òtisaaki, kākiti Nínivi sitatxiti auakani sākirauatapitikako. Ninoa txai hīte: “Kona erekai hīte, kotxi !hītakanapari himaerekani. Ate takanapari amaerekani Xonasi sākire akenakotakasaaki,” itx-anako ninoa. Uatxa uai aua hīte apisatoō Xonasi apiatakari. Imisākiretai hīte, iuaritika kona !hītakanapari himaerekani.

⁴² —Xipokatxi òtisaaki, sito Sapaa auakani auīte sākirauatapitikako. Oa òtakoxiti auakaro, iuaritika osari Saromāomoni imatire okenakotini ikapani. Uatxa apopeka Saromāo apiatakari, iuaritika hīte !auikari nota sākire —itxa Xesosi.

*Maerekati Matamatakoti Kanapiriini Pirena
(Arókasi 11.24-26)*

⁴³ Iuaīkana Xesosi sākirauata:

—Maerekati matamatakoti kiki auaītotakiti takanapakasaakiri iua kiki, iua maerekati matamatakoti saāpota āparaā makipakaniātaā, ikaikotiniātaā initini ikapani, txamari !apokari. ⁴⁴ Ininiā itxa: “Nikanapiriāpiriko mitxi nauinimoni nipotorikinimonikari,” itxa iua maerekati matamatakoti. Ininiā ikanapiriā. Apokasaaki, āti iuaā auakari !uari. Oeretapeēkaika. Iposope āti auini ikapani. ⁴⁵ Ininiā apana apikomoni setxi pakini maerekani matamatakoni apia maerekanitakani. Imakinikana aua iua kiki iñoā. Ininiā iua kiki mitxi poiāoka imaerekani, eereka apia maerekanita. Ikara atoko itxako kākiti uatxarini maerekani —itxa Xesosi.

*Xesosi Inoro, Itariakori Pakini
(Marko 3.31-35; Arókasi 8.19-21)*

⁴⁶ Xesosi sâkirauata itomane kâkitimoni, inakasaaki oâpoka inoro, itariakorikata. Iporikiti auana. Ipîkapiretarina. ⁴⁷ Ininiã âti txari Xesosi:

—Pinoro, pitariakori ikiraã iporikiti auana. Inirekakarina imisâkiretinii pite —itxa.

⁴⁸ Ininiã Xesosi:

—Keropa ninoro? Kiripa nitariakori? —itxa Xesosi.

⁴⁹ Ininiã imioakari imoianariakori:

—Hâtamata. Uai aua ninoro, nitariakori pakini. ⁵⁰ Niri iaxitikiri nirekaâkiti kamakanira, ninoara nitariakori, nitaroakoro, ninoro txaua —itxa Xesosi.

13

Katakareri Pirena

(*Marko 4.1-9; Arókasi 8.4-8*)

¹ Iua ôtisaaki Xesosi takanapari iua aapokotxi. Ipoa tiniã isa. Iuaã ipoa tiniã iitopâka. ² Iuaã auana itomaneri kâkiti. Apotiitauana iua takote. Ininiã kanaua âki iereêtaua, topâka itxa oerekarauatini îkapani. Ninoa kaikota imiriĩ. ³ Ininiã itori sâpirenatxi atâo inakari oerekiko isâpiretana ninoa Teoso imarotinina îkapani.

Ia atoko itxa:

—Katakareri potorika itakarauatini îkapani. ⁴ Takari iki itakaãpotakasaaki, okaãpotakasaaki, âtikaka irika kimapori tiniãpo. Kotipiriki apoka. Inikari imakinika. ⁵ Apanakini irika kai auiniãtaã. Poiãoka kipatxi auari, ininiã mokatanitika ipitxaka. ⁶ Txamari, atokatxi papatakari inakasaaki, arikari iua takari. Otxiaroka, kotxi kona kakotsari. ⁷ Apanakinipekana irika aanaia auiniãtaã. Ininiã aanaia aneẽ takari takote. Aãpitsa iapinokari takari, oka txari. ⁸ Apanakinipekana irika kipatxi erekar-iãtaã. Ininiã iriuata. Âtiãtaã âti takari iriuata seĩ oki pakini. Âtiãtaã takari iriuata sesêta oki pakini. Âtiãtaã âti takari iriuata trîta oki pakini. ⁹ Kakenakokii, ininiã hîkenakotariko nisâkire —itxa Xesosi.

*Kākiti Mimarotakiniti Xesosi Sāpiretini Pirena
(Marko 4.10-12; Arókasi 8.9-10)*

¹⁰ Imoianariakori apoka Xesosimoni. Ipimaãrina:

—Kinirepa sāpirenatxi atão inakari oerekiko pisāpiretari kākiti? —itxarina.

¹¹ Ininiã Xesosi:

—Kākiti xinikiniãri Teoso auñtetxi ininiãua pirena, auapitika kaiãopokori ninoa mimarotakiniti, kotxi Teoso kona oerekana ninoa. Teoso oerekai hñte ninoa mimarotakiniti. ¹² Teoso sãkire auakiti, iua sãkire kñpitakari, Teoso sikari apikomoni imaroretxi iuamoni. Txamari Teoso sãkire kenakotakari, isãkire makñpitakati, imarore xapiti iuamoni auakari makatxakaãkako.

¹³ Nisãkirauatakasaaki kãkitikata, nisãpiretana sāpirenatxi atão inakari oerekiko, kotxi kokiri kākiti, iuaritika !atamatari Teoso kamakiti. Kakenakokiri kākiti, iuaritika !imarotari Teoso sãkire. ¹⁴ Ininiã apokaþeka Isaía sãkire kitxakapirñka, kotxi iua sāpiretari Teoso sãkire:

Hñkenakotapiikamari nisãkire, iuaritika ! himarotari.

Hñtikapiikamari nikamakiti, iuaritika !himarotari,

¹⁵ kotxi ! hinirekari himarotiniri atão inakari. !

Hinirekaikari nisãkire hñkenakotini. !

Hinirekaikari nikamakiti hñtamadini.

Hinirekaãkamariko, hñtamatariko nikamakiti.

Hinirekaãkamariko, hñkenakotamariko

nisãkire. Hinirekaãkamariko, himarotamariko

nisãkire. Hñkanapiriaãkamako notamoni,

nimakatxakamariko himaerekani,

itxa Teoso.

¹⁶ —Hñteþekana, Teoso sikari erekari hñtemoni, kotxi hñki atamatapitikari iua kamakiti. Hñkenakoki kenakotapitikari iua sãkire. ¹⁷ Atão nisãpiretai. Itomaneri Teoso sãkire sāpiretakani, apanakini kiki atão inakari kamakani pakini kitxakapirñka nirekari atamadiniri hñte atamatakiti, txamari kona atamatarina. Inirekarina ikenakotinirina

hīte kenakotakiti, txamari kona ikenakotarina —itxa Xesosi.

Katakareri Pirena Oerekiko
(Marko 4.13-20; Arókasi 8.11-15)

¹⁸ Xesosi sākiranātapanika:

—Hītakaōtxikari ikara sāpirenatxi atão inakari oerekiko, katakareri pirena. Noerekai ikara. ¹⁹ Kākiti kenakotakasaakiri Teoso auītetxi ininiua pirena, imimarotakaniāri ikenakotakiti, kimapori kākiti katxaratakiti ikotaxiti atoko itxa iua ākixinire, kotxi Satanasi apoka iuamoni. Imakatzakari Teoso sākire iua ākixinireē apokakari. Teoso sākire takariki atoko itxa.

²⁰ —Takariki kai auiniātaā iriākari, Teoso sākire ipox-okoniritika apakapakari atoko itxa. ²¹ Itxama kona okanani aua, kotxi kona kakotsari. Omanatiko inakasaaki, inapetiko inakasaaki, Teoso sākire auikini xika, itakana-pari Teoso sākire auikini.

²² —Āti kākityepkana kenakotari Teoso sākire, txamari ixinikapikari tiitxi, nipokori, iparīka pakini. Ikinipoko ixinikapika, ininiā maerekaxiniretinoka itxa. Txineiro ipotxitini xika linirekaikari Teoso sākire. Takariki aanaia auiniātaā iriākari atoko itxa iua. Takari mariti atoko itxa iua ākixinire.

²³ —Āti kākityepkana ikenakotakasaakiri Teoso sākire, atão iua auikari. Iua ākixinire kipatxi erekari atoko itxa. Takari mininiua atoko, iua kākiti minari atxiīti sē pakini kākiti Teosomoni isākire auikinina ikapani. Atxiīti iminari sesēta pakini kākiti. Atxiīti iminari trīta pakini kākiti Teosomoni isākire auikinina ikapani —itxa Xesosi.

Katsotati Ahoisi Atoko Inakaro

²⁴ Iuaīkana Xesosi sāpiretari āti sāpirenatxi atão inakari oerekiko. Ininiā ia atoko itxa:

—Teoso auītetxi ininiua ia atoko itxa. Teoso katakareri atoko itxa. Iua katakareri takari erekari takariki ikikioteē.

²⁵ Āti iġkanōkati ikinimane imakasaaki, imokaiakari apoka. Itakaro katsotati ahoisi atoko inakaro ahoisi sauaki. Kona lotxa. Iposo atoko iġkorape itxa. ²⁶ Takari aneēka atoko, oriua. Iuasaaki kākiti imarotapekari katsotati ahoisi atoko inakaro auapeka. Kona otxa. ²⁷ Ininiā katakareri nitiriakori apoka iauītemonina. “Auītetxi, pite takaro takariki erekaro. Nanipa oina katsotati?” itxana ninoa.

²⁸ —“Amokaiakari takari,” itxa.

—“Pinirekatari amaporokiniri?” itxana initiriakori.

²⁹ —“Kona. Katsotati himaporokiniā, atxiīti himaporokaro nitakare apaka. ³⁰ Hītakanapari imakinika aneinina iġkapani. Oamikosaakirako, omakaxakaāka. Ininiā iuasaakiko nipaniātaiko hīte: ‘Merepanika himakaxakaroko katsotati. Hāpotiitaro. Xaminamoni oka inaākako. Iposo atoko hāpotiitari ahoisi. Hītakari nikiena nīkatiko aikoti āki.’”

Mostata Pirena

(Marko 4.30-32; Arókasi 13.18-19)

³¹ Iuaīkana Xesosi oerekari āti sāpirenatxi atāo inakari oerekiko. Ininiā ia atoko itxa:

—Teoso auītetxi ininiua, kiki takiniro mostata iki ikikioteē atoko itxa. ³² Mostata iki axapitiki. Apanakini takariki apiata, iuaritika oaneēka atoko amananiikaro. Aamina otxaua. Ininiā kotipiriki ina. Ikamari ikoa okatiā —itxa Xesosi.

Tirekakari Pani

(Arókasi 13.20-21)

³³ Xesosi iuaīkana sāpiretari sāpirenatxi atāo inakari oerekiko. Ininiā ia atoko itxa Xesosi:

—Teoso auītetxi ininiātaāua iġkorapokoriti ia atokokana itxa. Sito kosekari tirekakari pani. Okoketari axapiti tirekakari pani kaiāopokori triko panikata, āparaākata. Eereka ikinika ipe tirekaāpota otxa.

Sākiretxi Atāo Inakari Oerekiko
(Marko 4.33-34)

³⁴ Xesosi sākirauatakasaaki kākitikata, isāpiretari sāpirenatxi atāo inakari oerekiko. Ikara sāpirenatxi-nokara isāpiretari kākiti. ³⁵ Ininiā kitxakapirika Teoso sākire sāpiretakari sāpiretakiti apokapeka, kotxi iua txari: Nisākirauatakasaaki kākitikata, nisāpiretari sāpirenatxi atāo inakari oerekiko. Itixi kamikosaakipanika aua kākiti mimarotakiniti. Ikara noerekako kākitimoni, itxa Teoso sākire.

Xesosi Sāpiretari Katsotati Pirena

³⁶ Eereka Xesosi takanapana ninoa kākitipokoni. Iīroā aapokotxi. Imoianariakori apoka iuamoni. Itxana:

—Poerekaua ate ikara sāpirenatxi atāo inakari oerekiko, katsotati pirena, mixikanani pisāpiretakiti. Ate limarotari —itxana.

³⁷ Ininiā Xesosi:

—Hītari iaxitikiri, iua erekari oki taākari itxaua. ³⁸ Itixi iua kiki atoko itxa. Teoso auītetakani takariki erekari atoko itxana. Kākiti Satanasi nakitiakori iua katsotati atoko itxana. ³⁹ Katsotati takakari Teoso nakitiakori mokaiakari itxaua. Satanasi itxaua. Itixi xipokini ōti iua takari amiko ōti atoko itxa. Teoso nitiriakori iaxitikini ninoa takari amakani atoko itxana. ⁴⁰ Iua katsotati apotiitaāka, xaminamoni oka inaāka. Iua atokotxikana inaāka itixi xipokini ōti. ⁴¹ Hītari iaxitikiri iokanatanako initiriakori itiximoni. Apotiitarinako maerekati oerekakani. Apotiitarinako ikinimane maerekati kamakani. ⁴² Iposo atoko Teoso nitiriakori okana ninoa xaminamoni. Iuaā iteene itxiapatana. Akatsatsiriūtauana. ⁴³ Iuasaaki atāo inakaranoka kamakani aua iotximerena Teoso auītetxi ininiātaāua. Atokatxi iotximere atoko itxa ninoa iotximere. Kakenakokii, ininiā hikenakotariko nisākire —itxa Xesosi.

Txineiro Kipatakoro Pirena

⁴⁴ —Teoso auñtetxi ininiua, txineiro itomanero kipatakoro atoko itxa. Oa txineiro kipatañka kikio. Æti õti kiki napaãpotakasaaki, apokaro, ininiã iuañkana ikipataro. Iteene ipoxokoniuaata, ininiã ivẽtxitari ikinika itii, iua kikio iamotini ïkapani. Eereka sa itxa iua kikio iamotini ïkapani. Ikara atoko itxa Teoso auñtetxi ininiua.

Pérora Inakori Pirena

⁴⁵ —Teoso auñtetxi ininiua, pérora iamotakari atoko itxa. Iua nitari pérora apia erekari. ⁴⁶ Pérora iteene erekari apokiniã, ikinika itii ivẽtxita iua pérora iamotini ïkapani.

Hetxi Pirena

⁴⁷ —Teoso auñtetxi ininiua hetxi ipoaã taãkori atoko itxa. Ikini sereti ximaki apotiita hetxi. ⁴⁸ Ixãpokasaaki kaiotaroariti kosekaãpotari itakoãmoni. Iuaã kaiotaroariti iitopãka. Imereẽrina ximaki. Ximaki erekari kotariã itaka. Kãkiti maniãkiniti mapara oka. ⁴⁹ Xipokatxi õti-saaki ikara atoko itxa. Teoso nitiriakori mereẽriko kãkiti. Mapara itakarina erekarini. Mapara itakarina maerekani. ⁵⁰ Ininiã xaminamoni okanako kãkiti maerekati kamakani. Iuaã itxiitana. Akerakitatsiriitauana, kotxi patsiiri.

Kitxakapirika Oerekakori, Amaneri Oerekakori Pakini

⁵¹ Xesosi pimaãna imoianariakori:

—Hite imarotatari ikara atoko inakari nisãpiretakiti? — itxa.

—Ari, aimarotapitikari —itxarina.

⁵² Ininiã Xesosi:

—Kaiõkatsopareri oerekikosaaki Teoso auñtetxi ininiua imarotini ïkapani, imarotari amaneri oerekakori, apaka kitxakari oerekakori. Kaapokori atoko itxa. Iua kaapokori makatxakari apokaerekatakiti mareta ãki inĩkatakiti. Amaneri, kitxakari apaka imakatxaka.

*Nasaree Auakani Kona Auakari Xesosi Sâkire
(Marko 6.1-6; Arókasi 4.16-30)*

⁵³ Ikara sâpirenatxi atão inakari oerekiko ixipokapiretaka atoko, Xesosi sipe. ⁵⁴ Ikanapiriã Nasaree sitatxiti-moni. Ininiã oerekarauata aiko Xoteoakori apotiitiniã-taãua. Ininiã kâkiti tsorikaãta isâkire ikenakotakasaakina. Itxana:

—Kiripa sikatari iua imarore? Kiripa sikaposotiiretari iua? ⁵⁵ Apokotxi kamakari âkiri iua. Inoro Maria. Itariakori Txiako, Xoão, Simão, Xotasi pakini. ⁵⁶ Itaroakoro uai apaka aua. Nanipa apaiaôkari ikinika imarore? —itxana.

⁵⁷ Ininiã kona inirekarina iua. Ininiã Xesosi txari:

—Teoso sâkire sâpiretakari paxitaãka, txamari Teoso sâkire sâpiretakari itixineẽ auakasaaki, inirimane sauaki auakasaaki, !ipaxitaãka. Isâkire !auikaãka —itxa Xesosi.

⁵⁸ Ininiã Xesosi kona kamari itori Teoso posotiire uuaã Nasaree sitatxiti auakani îkapani, kotxi kâkiti iuaãkini ! auikari isâkire.

14

*Xoão Kapatxisareri Ipinini Pirena
(Marko 6.14-29; Arókasi 9.7-9)*

¹ Iuasaaki Erotxi Kariréia auakani auíte txaua. Iuasaaki ikenakopiretari Xesosi pirena. ² Iuasaaki itxana initiriakori:

—Iua Xoão kapatxisareri ipîpekariika ôkitapekuaa. Iuakara Xesosi txaua. Ininiã uatxa apiata iposota ikamini —itxa Erotxi.

Txamari Xesosipitikara. Kona Xoãoni iua. ³ Mitxi Erotxi paniâtari Xoão kapatxisareri iaxirikiko, itari Piripi îtanoro xika. Ouãka Erotxia. Oomanatari Xoão, ininiã itakaãka kateia âki. ⁴ Mitxi Xoão kapatxisareri txari Erotximoni:

—Kona erekari pitari îtanorokata pisirîkini. !Apakata pikamakiti —itxa.

⁵ Ininiã Erotxi nirekamari okiniri Xoão, iuaritika kona okari, kotxi ipĩkana Xoão sãkire auiãkani. Ninoa uãkatari Xoão, Teoso sãkire sãpiretakari ininiu. ⁶ Erotxi kamari kiiniri auini õti pirena. Erotxia ãkero serena iua Erotxi apisatoõ, ikemaĩtxitakini apisatoõ pakini. Ininiã oserenini kamari ninoa poxokoniuatini. ⁷ Ininiã Erotxi poxokoniuatakasaaki itxa:

—Nisikai imakinika pinireẽkiti pitemoni —itxaro oa.

Ininiã osari onoromoni. ⁸ Onoro nirekari Xoão okiko, ininiãkara oamanaãri Xoão kii prato nopini. Ininiã otxari Erotximoni:

—Xoão kapatxisareri kii ninireka prato nopini.

⁹ Ininiã Erotxi kona erekaxinireri. Kipa ikama? Kotxi ikinimane ikemaĩtxitakini kenakotari isikaenetiniri oa nirekakiti oamoni. Ininiã iua paniãtari oa nirekakiti sikiko oamoni. ¹⁰ Ininiã iua iokanatari sotatoakori kateiamoni Xoão kii tsotakiko ikapani. ¹¹ Ininiã ninoa minari ikii prato nopini. Isikarina oamoni. Oa sikari onoromoni. ¹² Eereka Xoão moianariakori sari kateiamoni. Ninoa anikari iĩto akauarimoni. Iuaã ikatarina. Eereka ninoa sari Xesosimoni. Isãpiretarina Xesosi Xoão ipinini pirena.

Siko Mio Kãkiti Xesosi Sikakienatini
(Marko 6.30-44; Arókasi 9.10-17; Xoão 6.1-14)

¹³ Xesosi kenakopiretakasaakiri Xoão okiko, ipotorika kanauaã. ãtiãtaã uanani auini nire isa, txamari itomaneri kãkiti imarotari Xesosi sinimoni. Ininiã itakanaparina sitatxi. Isana imiriĩ iua sinimoni. ¹⁴ Iua kanĩkiĩtakasaaki, atapari kãkiti apokaãpotini. Ininiã iua amonĩkana ninoa. Imakananitana amianatakani.

¹⁵ Mapiãpeka inakasaaki, imoianariakori apoka iuamoni. Itxarina:

—Mapiãpeka. Uai aapokotxi mauakaniãtaã, ininiã uai nipokori !auari. Piokanatarari kãkiti aapokotximoni, ininiã iamotarina nipokori iuaãtaã —itxana imoianariakori.

¹⁶ Xesosi apakapapiretana:

—Nota kona iokanatana isinina. Hītekarako sikakienatana ninoa —itxa Xesosi.

¹⁷ Ininiã ninoa:

—Komiri ipi ipi äti pakininokara aua atemoni. Ipi ximaki apaka aua. !Apakata —itxana.

¹⁸ Ininiã Xesosi:

—Himina uai notamoni —itxa.

Ininiã imoianariakori minari Xesosimoni. ¹⁹ Eereka iua paniätari kākiti xiti topākini. Eereka ikosekari komiri sīko, ximaki ipi pakini. Ininiã iua ionakaãta iaxiti. Itxari:

—Niri pisikakiti peerekari —itxa.

Ininiã imaxinīkaãpotari. Isikaãpotana imoianariakori. Ninoa sikaãpotana kākiti. ²⁰ Ikinikana nipokota. Ikini-mané:

—Kamitopekaua ate —itxana.

Eereka imoianariakori apotiitari itetakori. Ininiã xāpokaka itxarina tosi kotari. ²¹ Iuasaaki sīko mio kik-iākini nipokota. Sitoākini, amarini pakini nipokota apaka.

Xesosi Ipoa Nopini Itīpokotini

(Marko 6.45-52; Xoão 6.15-21)

²² Eereka ipaniätana imoianariakori kanauaã iereētiniua iua apisa ĩpiriätinina ĩkapani. Ninoa sipeka. Iua kaikota kākiti itakapiretini nire. ²³ Kākiti itakapiretanapaka atoko, Xesosi sari oxiratarimoni, Teoso imisākiretini nire. ĩkanõkapeka inakasaaki, iuanani iuaã aua. ²⁴ Iuasaaki kanaua ipoa apanīkakiãpeka. ĩtima apiākataro kanaua. Ininiã tsakati iteene apoākata.

²⁵ Imaropirikatapeka inakasaaki Xesosi sari ninoamoni. Itīpokota ipoa nopini. ²⁶ Imoianariakori atapakasaakiri Xesosi ipoa nopini itīpokotini, ninoa pīkarauata.

—Kamiri napani —itxana.

Akiripoakatana. ²⁷ Iuasaakipeka Xesosi:

—Kataparaxinire hītxako. Notara. Kona hīpīkarauatape —itxa.

²⁸ Ininiã Petro sãkirauata:

—Apiananiri. Xesosi pininiãua, pipaniãtano pitemoni napokini ipoa nopini —itxa Petro.

²⁹ Ininiã Xesosi:

—Uai pina —itxari.

Ininiã Petro katzaka. Ipotorika ianini ipoa nopini Xesosimoni isini. ³⁰ Txamari kataparari ïtimati itikasaaki, ipïkarauata, ininiã ipatapiã itairakaãpota. Ininiã iua akirikata:

—Apiananiri. Pimaïkano.

³¹ Iuasaakipeka Xesosi maïkari iua. Itxari:

—Poiãoka pauikari niposotiire. Kinirepa kona atão pauikari? —itxa Xesosi.

³² Iuaïkana morõkoka itxauana kanaua ãki. Iuasaaki ïtima iotoka. ³³ Imoianariakori kapotoreëkaua Xesosi apisatoõ:

—Apiananiri pitxaua. Atãopitikara Teoso ãkiripitikarai —itxana.

*Xesosi Makananitana Amianatakani Xenesareekini
(Marko 6.53-56)*

³⁴ Ipoa ïpiriãtana, Xenesaree tõpamoni apoka itxana.

³⁵ Iuaã kãkiti imarotari Xesosi, ininiã iokanapireta kãkiti ninoa tixine takote auakanimoni:

—Amianatakani himina.

Ininiã kãkiti minari itomane amianatakani Xesosimoni.

³⁶ Amianatakani amanaãri Xesosi:

—Pauritaua pimãka mapotomatare atakapiotini — itxana.

Ikinimane imãka takapiotakani makananitaãka.

15

*Xoteakori ïkite Pirena
(Marko 7.1-13)*

¹ Iuasaaki pariseoakori, kaiōkatsopareriakori pakini apoka Xesosimoni. Xerosareēkini ninoa. Ipimaārina Xesosi:

² —Kinirepa pimoianariakori kona kamari aātokiri-akorini sākire iaōka, kotxi inipokotakasaakina, kona arokauakotauana —itxana.

³ Ininiā Xesosi apakapapiretana:

—Hītepekana, kinirepa kona hīte kamari Teoso sākire iaōka? Hīte kamari hōereēkitinokara, ⁴ kotxi Teoso txari: “Pipaxitariko piri. Pipaxitaroko pinoro.” Apaka Teoso txari: “Piri, pinoro pimisākirepiretiniā, pokaākako.”

⁵ Txamari hīte oerekari kākiti: “Kākiti auakiti iri, inoro pakini nirekiniā, iua manirekakaniāri isikiniri ninoamoni, isāpiretana: ‘Ia nota auakiti nisika Teosomoni.’” Ininiā ! isikari ninoa nirekakiti ninoamoni. ⁶ Ininiā hīte oerekari kākiti mapaxitananina iri, inoro pakini. Ininiākara hīte sākire hōereēkiti kipatari Teoso sākire. ⁷ Hīte txari: “Akamapitikari Teoso sākire iaōka,” txamari kona hīte kamari. Atāopitikara Isaía sākire kitxakapirīka. Iua sāpiretari Teoso sākire hīte pirena. Teoso txari:

⁸ Kamisirienererini ninoa kākiti. Ninoa sākireēnanira ipaxitanona. Ākixinireēna !inirekanona.

⁹ Maxikatiīka ninoa kapotoreēkaua nota apisatoō. Maxikatiīka ninoa txano: “Ateosone pitxaua,” kotxi ninoa !oerekari nota sākire. Ninoaka sākire oerekana, txamari “Teoso sākire asāpiretai” itxana.

Itxa Teoso Isaíamoni kitxakapirīka —itxa Xesosi.

Ākixiniretxi Txiko Pirena
(Marko 7.14-23)

¹⁰ Xesosi akiritana kākiti, ininiā itxana:

—Hīkenakota himarotini ĩkapani. ¹¹ Nipokori, pi-ixirākakiti kona kamatxikotari pākixinire. Pisākire maerekati, pinamañ potoriākari, iuara txikotapitikari pākixinire —itxa Xesosi.

¹² Iuasaaki Xesosi moianariakori apoka iuamoni. Itxarina:

—Pimarotatari pariseoakori ! apokaerekatari ikara pisākire ninoamoni?

¹³ Ininiā Xesosi:

—Kākiti takari atoko itxa. Ininiā ikinika takari niri iaxitikiri mataākiniti maporokaākako. ¹⁴ Kona himaākatapena pariseoakori. Īkiikakani mōsiāreni atoko itxana. Mōsiāreti mīkiikiniāri mōsiāreti, ikinipoko irikako aariko āki. Iua atokokana maerekati ōtākikiniāri maerekati, imakinika ninoa sari imisiritikoātaā —itxa Xesosi.

¹⁵ Ininiā Petro:

—Poerekaua ate ikara sāpirenatxi atāo inakari oerekiko. Ate !imarotari —itxa.

¹⁶ Ininiā Xesosi:

—Hīte apanakini atoko hītxa atxiīti? Kona himarotapanikari? ¹⁷ Himarotari. Nipokori hinamaā hīxirākakiti hītikakomoni isa. Eereka hītikatakasaaki, inapa. ¹⁸ Hīsākire hinamaā pokīkakari potorika hākixinireē. Iuara txikotari kākiti ākixinire. ¹⁹ Kotxi hākixinireē hīxinikakiti maerekati potorika. Okaniuatakatxi, āti kākiti itanorokata sirīkiko nire, anokaretxi, itiriuatakatxi, misirieneretxi, āti misākirepiretiko pakini potorika hākixinireē. ²⁰ Ikara atoko inakarananira txikotari kākiti ākixinire. Kākiti marokauakotakanuia kona txikotari ākixinire —itxa Xesosi.

*Xoteo Minakatoua Auikiniri Xesosi Sākire
(Marko 7.24-30)*

²¹ Ikara atoko inaāka atoko Xesosi sipe. Isipeka Txiro, Sitoō pakini tōpamoni. ²² Iuasaaki sito Kanaaākero, iuaā auakaro, apoka Xesosimoni. Iteene oamanaāri:

—Apiananiri, Tavii apika mekaniri, piamonīkano. Maerekati matamatakoti auaītotarō namarite. Iua iteene misiritarō oa —otxari.

²³ Txamari Xesosi kona apakapapiretaro oa. Imoianari-akori apoka Xesosimoni. Itxana:

—Piokanataro, osipekako. Atemoni ätipirika oäkiriipoanäta —itxana. ²⁴ Xesosi apakapapiretaro oa:

—Niokanataäka Isaeokini ninikatini ikapani. Ninoa soti auite pïpinanaäkani atoko itxana. Txamari pite kona Isaeokero. Pite äto uäka —itxa.

²⁵ Iuaritika oa sito apoka iuamoni. Okapotoreëkaua iua apisatoö. Ininiä oa:

—Apiananiri, pimakananitaro namarite —otxari.

²⁶ Ininiä Xesosi:

—Isaeokini amarini atoko. Nota ninoa iri atoko. Kona erekari amarini komirite nimixirikini, anäpamoni nisikini ikapani —itxaro.

²⁷ Ininiä oa:

—Ari, atäopitikara pisäkire. Anäpa atoko nitxaua, iuaritika anäpa nikari nipokori iriäkari kaapokori patapi koa —otxa.

²⁸ Ininiä Xesosi:

—Atäopitikara. Sito, pite iteene auikari niposotiire. Pinirekakiti nikamapitikako —itxaro.

Iuasaakipeka oimi erekapeka otxa.

Xesosi Erekapeka Txikitakari Käkiti

²⁹ Eereka Xesosi sari Kariréia poatimoni. Iuaä oxiratarari nopini topäka itxa. ³⁰ Itomane käkiti iuamoni apoka. Ninoa minari iuamoni käkiti mösiäreni, masäkireni, matïpokotakani, apanakini amianatakani itomaneri pakini. Xesosi makananitana ninoa. ³¹ Käkiti iuaä auakani tsorikaäta, kotxi itikarina Xesosi makananitinina amianatakani. Käkiti masäkireti säkirauatapeka. Käkiti matïpokotakati tïpokotapeka. Mösiäreti, kösiärepeka itxapeka. Ikinimane txari:

—Peerekari Teoso, Isaeo auakani Teosone —itxana.

*Xesosi Sikakienatana Ipi Ipi Pakini Mio Kākiti
(Marko 8.1-10)*

³² Xesosi akiritana imoianariakori. Itxana:

—Nota amonīkana naia kākiti. Ipi ōti, āti ōti pakini no-takata auana. Uatxa kona minakati kona auari inikinina ikapani. Kona nota iokanatana ninoa natxiritika, kotxi arikama ipītaxititamana, irika itxamana —itxa Xesosi.

³³ Ininiā imoianariakori txari:

—Nanipa ate apokari nipokori komiri naia kākiti asikakienatini? —itxana.

³⁴ Ininiā Xesosi:

—Kipakinipa komiri aua hītemoni? —itxa Xesosi.

Ininiā ninoa:

—Setxi komiri, ātikaka ximaki axapitiri pakini —itxana.

³⁵ Ininiā Xesosi:

—Hīpaniātana kākiti xiti topākini —itxa Xesosi.

³⁶ Eereka imaīkari ninoa setxi komiri, ximaki pakini. Itxari Teoso:

—Erekapitikari ia komiri, ximaki pakini pite sikakiti.

Mapixinika itxari komiri, ximakikata. Eereka xanakaāpota itxari imoianariakorimoni. Ininiā ninoa xanakaāpotari kākitimoni. ³⁷ Ikinika nipokota. Kamitopeka itxana. Imoianariakori xāpokakari setxi kotari nipokori itetakori. ³⁸ Ipi ipi pakini mio kikiākini nipokotapeka, apaka sitoākini, amarini pakini. ³⁹ Eereka Xesosi iokanatana kākiti aapokomonina. Iposo atoko iereētaua kanaua āki. Makataā tōpamoni isa.

16

*Teoso Takaōtxikare
(Marko 8.11-13; Arókasi 12.54-56)*

¹ Pariseoakori, satoseoakori pakini sari Xesosimoni. Inirekarina Xesosi kerokiniri, ininiā itxarina Xesosi:

—Takaõtxikari, Teoso posotiire poerekaua ate, aãtama-tiniri ìkapani, Teoso iokanatinii ìkorapokoriti aimarotini ìkapani —itxarina.

² Txamari Xesosi txana:

—Na noerekai. Mapiãnikata iaxiti põkamarari in-akasaaki: “Peereõtiri katana,” hĩtxa. ³ Iua atokokana ìkanõkapanika iaxiti põkamarari, piãkaxitita inakasaaki: “Ãparaãnapani. Kataparari ìtimatipani,” hĩtxa. Himarotapitikari takaõtxikari iaxiti auakari. Txamari kona himarotari Teoso kamanãtakiti ìkorakanani. Hĩsãki-rauatakasaaki, kãkiti erekarini atoko hĩtxa, txamari maerekati hĩkama. ⁴ Kãkiti uatxarini !erekana. Itakanapari-na Teoso. Hĩte nirekari noerekinii Teoso takaõtxikare, iposotiire. Konapitini. Kona noerekai hĩte. Kitxakapirika Teoso sãkire sãpiretakari Xonasi inakori auakasaaki, Teoso kamari posotiiiretxi. Ikara atoko inakari posotiiretxi Xonasi auakasaaki, iuaĩkana ikamapanikariko. Iua posotiiiretxi Teoso takaõtxikare itxapanikaua hĩte ìkapani. Iua takaõtxikarinoka Teoso takaõtxikare hĩte ìkapani —itxa Xesosi.

Iposo atoko Xesosi takanapana, sipe itxa.

Pão Tireẽkari Pirena
(Marko 8.14-21)

⁵ Xesosi imoianariakorikata ìpiriãtari ipoa. Ipiniaã apokasaakina, imoianariakori xinikaro pão imaxinĩkaretakitona. ⁶ Iuasaaki Xesosi õtãkikana ninoa:

—Erepaniko. Pariseoakori, satoseoakori pakini pãote tireẽkari pamonõkoniri —itxana imoianariakori.

⁷ Ininiã imoianariakori misãkiretakakaua:

—Pão amaxinĩkaretini xika Xesosi ikara atoko txaua ate —itxana imoianariakori.

⁸ Xesosi imarotari imisãkiretakakinuana, ininiã iua:

—Kinirepa himisãkiretakakaua, pão himaxinĩkaretini xika? Kona iteene hãuikari ninĩkatinii. ⁹ Atauako kona kiĩkitepanikai hĩte? Atauako himaxinĩkaretapekari pão

sĩkonoka sĩko mio kãkiti nisikakienatini? Hĩxinikariko kipakinipa kotari hĩxãpokaka pão itetakoro? ¹⁰ Atauako kona hĩxinikatarĩ ãti õti ipi ipi pakini mio kãkiti setxinoka pãõã nisikakienatini? Hĩxinikariko kipakinipa kotari hĩxãpokaka pão itetakoro? ¹¹ Hĩte nõtãkikasaaki: “Erepaniko. Pariseoakori, satoseoakori pakini pãote tireẽkari pamonõkoniri,” ninakasaakii, kinirepa kona himarotatarĩ kona pãoni ikara atoko nitxai hĩte? —itxa Xesosi ninoamoni.

¹² Iuasaakiika imarotarina kona pão tireẽkarini monõkori txaua. Imarotarina pariseoakori, satoseoakori pakini sãkirera, ninoa oereẽkitira, monõkori txaua.

*Petro Auikari Xesosi Teoso ãkiri Ininiãua
(Marko 8.27-30; Arókasi 9.18-21)*

¹³ Xesosi sari Sesaréia-Piripi sitatxiti takote. Iuaã ipimaãna imoianariakori:

—Kipa kãkiti uãkatano nota hĩtari iaxitikiri?

¹⁴ Ininiã imoianariakori:

—Ãtikaka uãkatai Xoõoni kapatxisarerini iuaĩkana õkitikaua inakarii. Apanakini uãkatai Eríasini iuaĩkana õkitikaua inakarii. Apanakinipekana uãkatai Xeremiani iuaĩkana õkitikaua inakarii. Minakanisaaki ãtikaka: “Ãti Teoso sãkire sãpiretakarini iuaĩkana õkitikaua inakarii,” itxaina —itxarina.

¹⁵ Ininiã Xesosi:

—Hĩtepekana, kipa hĩte uãkatano nota? —itxana ninoa.

¹⁶ Simão Petro apakapapiretari:

—Teoso mereẽkitirai pite. Teoso mapĩkati ãkirirai pite —itxari iua.

¹⁷ Ininiã Xesosi:

—Simão Petro, Xoõo ãkiri, Teoso takari erekari pite-moni, kotxi kona kãkitini sãpiretai Teoso ãkiri nininiua. Niri iaxitikirira sãpiretai. ¹⁸ Nisãpirenauatapanika pite-moni. Piuãka Petro. Kai sorotxikana piuãka. Kai

aapokotxiti kamakari mereëri kai kaikori xiti itakini ïkapani, aapokotxi iua kai nopini ikamini ïkapani, ininiã aapokotxi !irika, kotxi kaikori nopini aua. Aapokotxi kamakari takari kai kaikori xiti. Iua kai atoko itxa ikara Teoso sãkire, isãpiretakiti pitemoni. Kãkiti nota nakitiakori naapoko atoko, ninoa sauaki nauini ïkapani. Napotiinãtapanikari kãkiti naapoko ïkapani. Satanasi tapara kona posotapaniri ixipokiniri ia naapoko. ¹⁹ Nipaniãtai Teoso sãkire pisãpiretini kãkitimoni. Xavi nisikinii atoko itxa ikara, kotxi kãkiti auikasaakiri Teoso sãkire iïroã Teoso auïtetxi ininiãtaãua. ïkorapokoriti kãkiti kamakiti pimauiritakaniã, Teoso tixine apaka !auiritaãka. ïkorapokoriti kãkiti kamakiti pauiritiniã, apaka auiritaãka Teoso tixine —Xesosi txari Petro.

²⁰ Iposo atoko Xesosi:

—Teoso mereëkiti nininiua, apanakinimoni ! kasãpirena hïtxapeko —itxana imoianariakori.

Xesosi Sãpiretari Ipinini

(Marko 8.31-9.1; Arókasi 9.22-27)

²¹ Iua õtisaaki Xesosi potorika isãpiretinina imoianariakori:

—Nisako Xerosareëmoni. Iuaã kiomãtxiakori, kaiõkatsoparerini, sasetotxi auïteakori pakini misiritanoko. Iposo atoko oka ninaãkako. Ipi ãti õtisaaki iuaïkana nõkitikaãkako. Iuaïkana aua nitxako —itxana.

²² Ininiã Petro misãkiretari Xesosi iuanoka inakasaaki. Itapararitika itxari:

—Konapitini, kona ikara atoko inakari kona auapani pitemoni, Apiananiri. Kona Teoso auiritapaniri ikara atoko piniko —itxari.

²³ Ininiã Xesosi kirioka Petromoni.

—Pisipiniikaua Satanasi. Nikimapore katokapareri atoko pitxa, kotxi pite nireëkiti kãkiti nireëkiti

atokotxikana. Pite nireëkiti kona Teoso nireëkiti atokoni —itxari.

Xesosi Moianari Atão Inakari
(Marko 8.34-38; Arókasi 9.23-27)

²⁴ Iposo atoko Xesosi misãkiretana imoianariakori:

—Notakata kinirão sika pinakasaaki, piteka nireëkiti kona pinirekape. Notakata kinirão sika pinakasaaki, nota misiritiko atokokana pimisiritaãkako. Ia atoko pinirekiniã, notakata pisapitikako. ²⁵ Pite ätipirika kaminiãri pite nireëkitinoka, ininiã pinireëkiti xipokapitikako pitekata. Pite nireëkiti pimanirekakaniã, nota sãkire pauikini xika, Teoso iokanapirena erekari pisãpiretini xika, pite auapininiika txako Teosokata. ²⁶ Atxiïti papakapari ikinipoko tiitxi, ikini itixiti auakani tii, pinakiti ïkapani. Atxiïti iua tiitxi xika kona pikïpitari Teoso sãkire, ininiã kona pikaikota ätipirika Teosokata. Ikara atoko ininiã, erekari atxiïti ikinipoko tiitxi auinii? Konapitini. Apiaerekata Teosokata ätipirika pikaikotini. ! Apakata kãkiti ïkitxitiniri Teoso, iuamoni isini ïkapani. ²⁷ Nota hïtari iaxitikiri apokako ninitiriakorikata. Iuasaaki niri iotximeretxikana nota iotximeretako. Iuasaakirako erekari isika erekari kamakanimoni. Iparïkana ïki isika iparïkana iaõka. Txamari imisiritanako maerekati kamakani. ²⁸ Atãopitikara nisãpiretai hïte. Uai uatxa aua kãkiti, ninoa imarotapanikariko nota hïtari iaxitikiri auïtetxi nininiua. Ikara imarotinina apisa kona ipinapanikana —itxa Xesosi.

17

Moisesi, Erïasi Pakini
(Marko 9.2-13; Arókasi 9.28-36)

¹ Seisi õti napaka atoko Xesosi anikana Petro, Txiako, Xoão pakini. Xoão Txiako itari. Ikanïkana oxiratar

nopinixiti. Ninoanani anika iuaã. ² Iuaã ninoa atamatarari iua. Ipinimonipo itxapeka. Itoõ iotximere atokatxi iotximere atoko itxa. Imãka serõka ipinikare atoko itxa. ³ Iuasaakipeka Moisesi, Eríasi pakini tokiã iuaã, misãkireta itxarina Xesosi. ⁴ Ininiã Petro akiritari Xesosi:

—Apiananiri, erekapitikari uai aãuini. Pinirekiniãri, nota kamari ipi ãti pakini papiri uai. Pite nakiti íkapani, Moisesi nakiti íkapani, Eríasi nakiti íkapani nikama.

⁵ Petro sãkirauanãtakasaaki, katxiãri pomëkoriri ninoa nopini apoka. Katxiãri ãki Teoso txari:

—Ere namarite, nitiretakiti. Napokaerekatari iua, kotxi ikamari ninirekakiti. Híkenakotariko iua sãkire.

⁶ Xesosi moianariakori ikara atoko inakari ikenakotakasaakina, iteene ipíkarauatana, ininiã iriãkatana xitipe. Itoõna ikípatana. ⁷ Xesosi sari ninoamoni. Itakauakotaua ninoa nopini. —Hõkitikaua. Kona hípíkarauatape —itxana.

⁸ Ininiã itikapokotana. Xesosinoka aua.

⁹ Oxiratarari xirata iokiriiãpotakasaakina, Xesosi txana ninoa:

—Kona hīsãpiretapiri apanakinimoni hítikakiti. Nota hítari iaxitikiri nipina iuaíkana naua ninaka atokoikarako hítikakiti mixikanani hīsãpiretako —itxana.

—Ateeneka —itxarina.

¹⁰ Xesosi moianariakori pimaãri iua:

—Kinirepa kaiõkatsoparerini oerekaua: “Eríasi apokako Teoso mereëkiti apokini apisa?”

¹¹ Ininiã Xesosi apakapapiretana ninoa:

—Ari, atãopitikara ninoa sãkire. Merepitipanika Eríasi apokapitika. Iua kamari imakinika iposope inini íkapani.

¹² Ari, nisãpiretai, Eríasi apokapeka. Txamari kãkiti ! imarotari iua. Imisiritarina iua inireëkitina iaõka. Iua atokotxikana itxanonako nota hítari iaxitikiri. Imisiritanona —Xesosi txana Petro, Txiako, Xoão pakini.

¹³ Ininiã imoianariakori imarotari Xesosi sãkire. Eríasi, Xoão kapatxisareri itxaua.

*Amarini, Maerekati Matamatakoti Auaĩtotakiti Pirena
(Marko 9.14-29; Arókasi 9.37-43)*

¹⁴ Ikanapiriãkana atoko, itomaneri kãkiti apotiitiniã-taãua apokasaakina, kiki apoka Xesosimoni. Ikapotoreẽkaua iua apisatoõ. ¹⁵ Itxari:

—Apiananiri, piamoniãkari namarite. Maerekati matamatakoti auaĩtotari iua. Atatsiirauata. Xaminaã irikapika. Kãuaãriã ikomokapika. ¹⁶ Niminamari namarite pimoianariakorimoni. Ninoa kona posotari erekapeka itxĩkitakinirina.

¹⁷ Ininiã Xesosi txari:

—! Kauikarei hĩte. Maerekati kamakanii hĩte. Kipakinikananipa Teoso nirekatari hĩtekata nauini? Kipakinikananipa Teoso nirekatari hĩte nimĩteenekini? Hĩminari amarini notamoni —itxana.

¹⁸ Apokaãka atoko, Xesosi txitari iua maerekati matamatakoti:

—Pisipe.

Ininiã iua maerekati sipe. Iuasaakipeka iua amarini erekapeka itxa.

¹⁹ Eereka imoianariakori apoka Xesosimoni. Iuasaaki ninoanoka aua iuakata. Imisãkiretarina:

—Kanatokopa ininiãpa ate kona posotari maerekati matamatakoti aomitikini?

²⁰ Ininiã Xesosi:

—Kona atãoni hãuikari nisãkire, ininiã kona hĩposotari homitikiniri iua. Atãoenepitikara nisãpiretai hĩte. Mostata iki axapitikiri. Axapitipitika nisãkire hãuikiniã, mostata iki atoko nisãkire hãuikiniã, hĩposotari ia õtanoxiratarari hĩpaniãtini: “Pite oxiratarari, uai posipika, ikaimoni pisa,” ininiã oxiratarari sapitikamako. Hĩte posotari ikinipoko hinireẽkiti hĩkamini.

²¹ Txamari himamisākiretakaniāri Teoso, hinipokotini himatakanapakaniā Teoso himisākiretini ikapani, ininiāra kona hīposotari maerekati matamatakoti homitikini —itxa Xesosi.

Xesosi Iuaīkana Sāpiretari Ipinini

(Marko 9.30-32; Arókasi 9.43-45)

²² Kariréia tōpa apokasaakina, Xesosi misākiretana imoianariakori:

—Nota, hītari iaxitikirino mīkapiritaākako. Nisikaākako kikiakorimoni inirekaākitina ikaminina tīkane. ²³ Ninoa okano nota. Ipi āti pakini ōtisaaki iuaīkana nōkitikauako, iuaīkana aua nitxako —itxana ninoa.

Ikara inakari ikenakotakasaakina, imatinaniuatana.

Txineiro Teoso Misākiretiko Aikoti Īkapani

²⁴ Kapanaoō sitatxiti apokasaakina, kikiakori sari Petromoni. Ninoa kiki apakaparo txineiro Teoso misākiretiko aikoti nīkatakani amanaākito. Ipimaārina Petro:

—Hīte oerekakari sikataro txineiro Teoso misākiretiko aikoti nīkatakani amanaākito? —itxarina iua Petro.

²⁵ Ininiā Petro:

—Ari, isikapitikaro —itxa.

Eereka Petro ĩroā aapokotxi āki ikara sākiretxiti Xesosi isāpiretini ikapani. Xesosi sākirauata, Petro masākirauatakani apisa:

—Petro, ikini itixiti kipa sikataro txineiro auītetxiakorimoni? Atauako auītetxi nirimane sikataro? Atauako kākiti ātiātaā ĩkanikani sikataro? —itxari.

²⁶ —Kākiti ātiātaā ĩkani sikaro txineiro auītetximoni —itxa Petro.

—Ari atāopitikara. Ininiā kona auītetxi nirimaneni sikaro txineiro iuamoni. Iuaritika asikapitikaro.

²⁷ Txineiro amasikakaniā, txineiro apotiitakani ! apokaerekataua. ! Anirekari ikara atoko inakari.

Ininiã ipoa pisa. Pokatsaãta. Pimanamãkaro ximaki merepitipanika pimaïkakito. Onamaã papokaro txineiro ota aïkitxirauatini ïkapani. Oa txineiro ota apakata nota sikakito ïkapani, pite sikakito ïkapani apaka. Panika. Pisikaro oa txineiro Teoso misäkiretiko aikoti nïkatakanimoni —itxa Xesosi.

Ininiã Petro kamari Xesosi säkire iaõka.

18

Kiripa Kãkiti Apiatakari Txataua?

(Marko 9.33-37; Arókasi 9.46-48)

¹ Iuasaaki Xesosi moianariakori apoka iuamoni.

—Teoso auïtetxi ininiãtaãua, kipa kãkiti apiatakari txataua? —itxana.

² Xesosi akiritari amarini axapitiri. Ninoa apisatoõ taka itxari.

³ —Atãopitikara nota säkire. Himaerekani himatakana-pakanisaaki, Teoso nireëkiti himakamakanisaaki, amarini axapitiri atoko himinakanisaaki, kona hïspani Teoso auïtetxi ininiãtaãua. ⁴ Ia amarini axapitiri !iuikaua. Kãkiti ia amarini atoko inakarira, iuaka poiãotakiniãua, iuara apiatakari itxaua Teoso auïtetxi ininiãtaãua. ⁵ Nota nireëkiti pikamakasaaki, pipoxokoniritika papakapiniãri amarini ia atoko inakari pinakasaaki, papakapano nota apaka —itxa Xesosi.

Maerekati Oerekakari

(Marko 9.42-48; Arókasi 17.1-2)

⁶ Xesosi säpirenauatapanika:

—Kãkiti txïkitakiniãri amarini, nota säkire auiãkari, maerekati ikamini, !apakata. Erekamariko kai mitari iua kãkiti maerekati oerekakari iaxirikanokitaãkamako, iposo atoko ipoa apanikakiã okaãkamako ipinini ïkapani.

⁷ Kãkiti ikini itixiti auakani misiritaãkako, kotxi auari kãkiti maerekati apanakini kamini txïkitakakani. Auapika

kākiti ikara atoko inakani. Ninoa misiritaākako. ⁸ Piuako txīkitakiniāi maerekati pikamini, ininiā pitsotakari, oka pitxariko. Pikiti txīkitakiniāi maerekati pikamini, ininiā pitsotakari, oka pitxariko. Kotxi maerekati pikaminiā arikatxi maxipokatimoni pokaākako. Apiaerekata mauakotikai pauini ātipirika Teosokata. Apiaerekata makititikai pauini ātipirika Teosokata. Pauiritiniāri maerekati pikamini txīkitaākari pitekata ikaikotiniā, ininiā pite kamari maerekati apaka, ininiā arikatxi maxipokatimoni pokaākako. ⁹ Iua atokokana poki txīkitakiniāi maerekati pikamini, pimaporoka, oka pitxariko. Kotxi maerekati pikaminiā, arikatximoni maerekani misiritikoātaā pokaākako. Apiaerekata Teosokata ātipirika pauini āti pokinoka pauini. Kona pauiritapiri maerekati pikamini txīkitaākari pitekata ikaikotini —itxa Xesosi sākire.

*Soti Auīte Pīpinanaākari
(Arókasi 15.3-7)*

¹⁰ —Ikinipoko amarini pipaxitako, kotxi niri tixine aua niri nitiriakori. Ninoa nīkatari amarini. Niri apisatoō ātipirika initiriakori auapika, ininiā kākiti mapaxitakaniāri amarini, isāpiretarina niri. ¹¹ Nota hītari iaxitikiri napoka īkorapokoriti kākiti pīpinanaākani atoko inakani napokini īkapani, kotxi !imarotarina Teoso kimapore.

¹² —Kiātokopa itxa hīxinikakiti? Kiki aua ipiraakori soti auīte seī pakini. Txamari ātika pīpinanaka. Kiātokopa itxa? Itakanapari ipiraakori novēta novi pakini. Isari oxiratarimoni. Initari iua pīpinanaākari. ¹³ Ipiraakori novēta novi na pīpinanaka, ininiā ipoxokoniūata. Apokasaakiri iua pīpinanaākari, iteene ipoxokoniūata. ¹⁴ Iua atokokana hīri iaxitikiri kona nirekari amarini ātika pīpinanakini.

Hīri nirekari imakinika amarini imarotiniri ikimapore iuamoni sikari apo —itxa Xesosi sākire.

Maerekati Pitemoni Kamakari

¹⁵ —Pitari nisākire auiākari kaminiāri maerekati pitemoni, ininiā pisa iuamoni. Pitenoka pisa iuamoni. Iuanani pimisākiretako. Pōtākikiniri ikīpitakasaaki, pimoianari iuaīkana itxapekau. ¹⁶ Pōtākikiniri imakīpitakanisaaki, ipi kākiti panikako iuamoni. Ipi minakanisaaki ātika panika iuamoni. Ininiā iuaīkana pōtākikari iua maerekati kamakari. Iuasaaki pitekata sikani apaka ōtākikari. Kotxi Teoso sākire iōkatsopatakori oerekaua kākiti sākire kenakotakani, kākiti kamakiti itikakani ipi āti pakini auiniā, apakata apanakini atāo inakari imarotini ikapani. Ipi āti minakanisaaki, ipi apakata. ¹⁷ Ninoa pitekata sikani sākire imakīpitakanisaaki, pisāpiretana kākiti Teoso misākiretikoātaā apotiitakaniua. Ninoa ikinipoko Teoso sākire auiākani ōtākikariko iua. Imakīpitakanisaakiri ninoa sākire, himarotari atāo maerekati kamakari itxaua iua. Teoso sākire mauīākati atoko itxaua iua, kotxi kona inirekari ōtākikiko. Ate mokaiakari moianari atoko itxaua —itxa Xesosi sākire.

Pauiritakiti, Pimauiritakiniti Pakini

¹⁸ —Atāopitikara nitxai hīte. Īkorapokoriti kākiti kamakiti himauiritakiniti, Teoso tixine apaka !auiritaāka. Īkorapokoriti kākiti kamakiti hāuiritakiti, apaka auiritaāka Teoso tixineē.

¹⁹ —Apikomoni ia nisāpiretai. Pite xinikakititxikana āti xinikiniā apaka, hinirekakiti hamanainiāri Teoso, niri iaxitikiri sikapitikai hamanaākiti. ²⁰ Kākiti apotiitakasaakiua nota ixinikinina ikapani, nota ninoakata aua. Atxiīti ipi ātinoka aua. Atxiīti ipinoka aua. Iuaritika nota aua ninoakata —itxa Xesosi.

Nitiritxi Āti Matiretakati

²¹ Petro sari Xesosimoni, pimaã itxari Xesosi:

—Apiananiri, kipakinikatapa napakapari nitari, maerekati ikaminano ātipirika inakasaaki? Setxikata atxiiti?

²² Ininiã Xesosi:

—Kona, kona setxikatani papakapari iua. Setxikata setēta papakapari iua, ininiã ātipirika papakapariko.

²³ —Apikomoni noerekai papakapiniri kākiti, maerekati ikamakasaaki pitemoni. Teoso auñtetxi ininiua patrão ia atoko inakari itxa. Ia patrão nirekari initiriakori iikitxitiniri iua. ²⁴ Ininiã iua iaōtaro txineiro isikakitopeka. Iuasaaki initiri minaãka iuamoni. Mitxipeka iua patrão sikari tesi mirão txineiro ota iua initirimoni. Txineiropokoni. Oa txineiro isikasaaki, itxari initiri: “Āti ōti iuaikana pisikano oia nitxineirote,” itxari initirimoni. Txamari, !isikaro, kotxi !oãuaika. ²⁵ Kona katxineiroteri. Ininiã ipatrãote paniātari ivētxitiko iua, ïtanoro, imiakori, itii ikinipoko, ipatrãote iikitxitini ikapani. ²⁶ Iua initiri ikara inakari sākiretxiti ikenakotakasaaki, ipatrãote apisatoō ikapotoreēkaua. Itxari iua: “Piãtaparoko. Ikinika pitxineirote nisikaiko,” itxari ipatrãotemoni.

²⁷ —Ininiã ipatrãote amonikari. “Kona ninirekaikaro nitxineirote pisikinino.” Ininiã auiritari isini.

²⁸ —Ininiã sipe itxa. Iua nitiritxi mitxi sikapekaro txineiro iua inakito seĩ ota āti ipatrãote nitirimoni. Poiãonoka oa txineiro. Iuasaaki, aapokomoni isikasaaki, aōkitari iua āti nitiritxi ipatrãote nitiri. Imaikari inoakiã. “Uatxa pisikano nitxineirote,” itxari.

²⁹ —Ininiã imoianari kapotoreēkaua iua apisatoō. “Piãtaparoko. Ikinika pitxineirote nisikaiko,” itxari.

³⁰ —Txamari mitxiri nitiritxi: “!Niãtapaikaroko,” itxari. Ininiã kateiamoni ieretakakitākari imoianari txineiro

xika. “Ikinika nitxineirote pisikasaakiikanoko, pikatx-akako,” itxari. ³¹ Ikara inakari ene apanakini iua patrão nitiriakori kenakotakasaaki, ninoa naiataua. Ininiã isana ipatrãotemonina. Isãpiretarina initiri iokanatiniri äti initiri kateiamoni. ³² Ininiã iua patrão akiritari iua initiri: “Pite maerekati pitxaua, kotxi kita pite amanaãno nota niamonĩkinii, ininiã pĩikitxitinino ! ninirekaika. ³³ Kinirepa kona pite amonĩkari pimoianari nota amonĩkinii atokokana? Kona erekai,” itxari.

³⁴ —Ininiã ipatrãote iteene naiataua. Iokanataro iua kateiamoni imisiritikomoni ipatrãote txineirote okinika imasikakanisaaki.

³⁵ Ininiã Xesosi xipokapiretari ia isãpirena:

—Niri iaxitikiri iua atokokana txaiko hĩte, maerekati äti kamakasaakii hĩtemoni himamaxinĩkaretakaniã häkixinireẽ —itxa Xesosi.

19

Kiki İtanorokata Itakanapakakini

(Mateo 5.31-32; Marko 10.1-12; Arókasi 16.18)

¹ Ikara inaka atoko Xesosi potorika Kariréia tōpa. Isa Xotéia tōpamoni uini Xotão ipiniã. ² Iuaã itomaneri kãkiti sari iuamoni. Erekapeka itxĩkitakana amianatakani.

³ Pariseokori apaka sari iuamoni. Inirekarina Xesosi kerokiniri isãkire. Ininiã ipimaãrina Xesosi:

—Auiritaãka atxiĩti kiki takanapiniro İtanoro, itakanapiniro inirekasaaki? —itxarina.

⁴ Ininiã Xesosi:

—Hĩte imarotapekari ia Teoso sãkire iökatsopatakori: Kitxakapirĩka merepitipanika ikinipoko Kamakari kamari kãkiti, kiki inini, sito onini apaka ikamari kãkiti.

⁵ Ikara atoko ininiã, kiki takanapari iri, inoro pakini, İtanorokata auini İkapani, ininiã ninoa ätika atoko itxauana,

itxa Teoso sãkire iõkatsopatakori. ⁶ Ininiã kona ipi ! itxaikauana. ãtika itxauana. Ikara atoko ininiã, !erekari kãkiti kaiarikiniri Teoso apotiitakini —Xesosi txana ninoa.

⁷ Ininiã ninoa pariseoakori pimaãri:

—Ikara atoko ininiã, kinirepa Moisesi paniãtari kiki iõkatsopatiniri aãtsopa, ãtanoro itakanapini aãtsopate, ininiã eereka auiritari iua iokanatiniro oa?

⁸ Ininiã Xesosi apakapapiretana:

—Moisesi auiritai hãtanoro hãtakanapini, kotxi paikori hãxinire. Teoso nireẽkiti himanirekakani xikara, Moisesi auiritai hãtanoro hãtakanapini. Txamari kitxakapirãka merepitipanika kona kiki takanaparo ãtanoro. ⁹ Ininiã nitxai hãte, kiki takanapiniãro ãtanoro, ãtikata masirãkatoka, iua kamari maerekati. Itakiniãro ãto sito, maerekati apiata ikama, kotxi !imaãkatari Teoso paniãtakiti. Oa itakanapakito taãkari apaka kamari maerekati —Xesosi txana ninoa.

¹⁰ Ininiã imoianariakori ikara ikenakotakasaakina, itxarina Xesosi:

—ãtaniritxi, ãtanorotxi !auritaãka itakanapakakinina, ininiã erekapiimana imãtaniriuatakanina —itxarina.

¹¹ Ininiã Xesosi:

—Erekapitikari kãkiti ãtanorouatini. ãtikakanoka Teoso kona nirekari ãtanorouatinina. ¹² Ixika auapitika kãkiti mãtanorouatakani. Kotxi ãtikaka kiki auakasaaki, iãtona kona apakata ninoa takiniro sito. Apanakinipekana ikisauakatsikitiko xika kona ninoa posota itakinirona sito. Apanakinipekana kona nirekari ãtanorouatini Teoso auãtetxi ininiãua ãtipirika isãpiretini ãkapani. Teoso manirekakaniãri pite ãtanorouatini, ininiã kona pãtanorouatape —itxa Xesosi.

*Xesosimoni Amarini Apokini
(Marko 10.13-16; Arókasi 18.15-17)*

¹³ Iposo atoko kākiti minana amarini Xesosimoni. Inirekarina ninoa kii nopini iuako itakini. Inirekarina Xesosi misākiretiniri Teoso amarini ĭkapani. Txamari imoianariakori txitana. !Auiritana amarini anikinina Xesosimoni. ¹⁴ Ininiã Xesosi txana imoianariakori:

—Hãuiritanako amarini notamoni apokini. Kona hõtokakapena notamoni apokinina. Kotxi kākiti Teoso auĭtetakani amarini atoko itxauana —itxana.

¹⁵ Ininiã iuako itaka ninoa kii nopini. Iposo atoko ĭkorape itxa.

*Ātokori Ito Txineiroteri
(Marko 10.17-31; Arókasi 18.18-30)*

¹⁶ Ātokori apoka Xesosimoni.

—Koerekareri erekarii, kiripa erekari nikama ātipirika Teosokata nauini ĭkapani? —itxari.

¹⁷ Ininiã Xesosi:

—Kininiãpa “erekari” pitxano? Kākiti erekari ! auari. Teosonanira erekari. Teosokata ātipirika pauini pinirekiniã, pikamariko Teoso paniãtakiti.

¹⁸ —ĭkiripa? —itxa.

Ininiã Xesosi:

—!Pokaniuatape. !Pisirĭkape āti ĭtanorokata. !Pĭitiriuatape. Poxiene !pikamape. ¹⁹ Piri, pinoro pakini pipaxitako. Pitiretanako apanakini, piteka pitiretiniua atokokana, pitxapaniko —itxari.

²⁰ —Nikamapĭtikari ikara atoko pinakiti. Kiripa apikomoni nikamaã Teosokata ātipirika nauini ĭkapani? —itxari.

²¹ —ĭkinika kinirão kamaka pinakasaaki, ĭkinika pitii pivĕtxitako. Txineiro papakapakito pisika kākiti matxineirotenimoni. Ikara atoko inakari pikaminiã, Teoso tixine papokasaaki ĭkinipoko erekari auiniiko pite. Pitii pivĕtxitaka atoko, notakata sa pitxako —Xesosi txari.

²² Iua ātokori ikara ikenakotakasaaki, isipe. Imatinaninoka itxari ātokori, kotxi kaiāori itii. !Inirekari itii ivētxitini. ²³ Ininiā Xesosi txana imoianariakori:

—Atāopitikara ia nitxai hīte. Pamimari katxineiroterini auītetiniri Teoso. ²⁴ Apikomoni nisāpiretai. Atauako kamero napatari ākorike sonakiā? Apia mimari kākiti katxineiroterini auītetiniri Teoso —itxana.

²⁵ Xesosi moianariakori ikara ikenakotakasaakina, it-sorīkaātana. Ninoa uākatari katxineiroterinimoni txineiro aua, kotxi Teoso apokaerekatana ninoa, ininiā txineiro isika ninoamoni, ninoa uākatakiti. Ininiā ninoa pimaāri:

—Katxineiroteri maposotakaniāri Teoso tixinemoni isini, kipa posotari iuaā isini? —itxanātana.

²⁶ Xesosi atamatana. Apakapapiretana:

—Kākitika kona posotari. Teoso posotari ikinipoko ikamini.

²⁷ Petro misākiretari Xesosi:

—Atepekana, ate takanapapekari ikinipoko pitekata asini ikapani. Ikara atoko aniniā, kiripa ate apakapako? —itxari.

²⁸ Ininiā Xesosi:

—Atāopitikara nitxai hīte. Nota, hītari iaxitikiri nitopākako auītetxi itopanere nopini. Iuasaaki ikini itixiti amaneri itxauako. Ikinipoko atamatanoko nota hītari iaxitikiri iotximere. Iuasaaki hīte nisākire kīpitakanii apaka topākako auītetxi itopanere nopini. Iua iitopaneretxi tosi pakini. Tosi nirimantxi Isaeo tixine auakani auīteakori hīt-xauako. ²⁹ Atxiīti nota ikapani pitakanapari paapoko, pitariakori, pitaroakoro. Atxiīti nota ikapani pitakanapari piri, pinoro, pamarite. Atxiīti pitakanapari pikikiote nota ikapani. Ikara pitakanapakasaaki nota ikapani, apiata papakapariko. Itori papakapariko. Ikara atoko pininiā nota ikapani, ātipirika paua Teosokata. ³⁰ Itori kākiti apiarini uatxa, itixi xipokini ōtisaaki poiāorini itxapekauana.

Uatxa itori kākiti poiāorini, apiarini itxapekauana itixi xipokini ōtisaaki —itxa Xesosi sākire.

20

Ova Takakoriātaā Parīkauatakani

¹ Xesosi txari:

—Teoso auītetxi ininiua ia kakikioteri atoko itxa. Ia kakikioteri takapekari txipokori ova inakoro ikikioteē. Ovanoka itaka. Oiōpeka onakasaaki, iua kakikioteri potorika ikanōkapanika. Initari parīkauatakani ova amakani ikapani. ² Aōkitakasaakina, ipimaāna: “Hinirekatari parīkatxi?” itxa.

—“Ari, anirekapitikari,” itxana.

—“Atauako ātoka txineiro ota pirata kamakori apakata āti ōti pokamara piparīka iki ikapani?” itxana.

—“Ari, apakatapitika,” itxana. Kotxi ātoka ota pirata kamakori iusaaki atāo parīkatxi iki āti ōti pokamara kākiti parīkauatini iki. Ininiā itakaremoni iokanataka iparīkauatinina ikapani.

³ —Novi oarape inakasaaki iuaīkana ipotorika. Nipokori vētxitikoātaāmoni isa. Iuaā atamatana kākiti maparīkauatakani. ⁴ Ininiā imisākiretana: “Hīte apaka atxiīti nirekatari hīparīkauatini nitakareātaā, ininiā nīikitxitai atāo inakari hīparīka iki,” itxa. Ininiā ninoa apaka sari.

⁵ —Apaniāxitipeka inakasaaki iuaīkana iokanataka apanakini parīkauatakani itakaremoni. Itinītikitakasaaki iuaīkana iokanataka apanakini parīkauatakani itakaremoni. Mitxi isākire atokokana itxa isākire ninoamoni. ⁶ Mapiānikata takotepeka inakasaaki iuaīkana isa parīkauatakani initini. Apokapanikana maparīkauatakani. Ipimaāna: “Kinirepa ia ōti maparīkauatani hītxa?” itxana.

⁷ —“Kotxi kona kākiti sikaua parīkatxi,” itxarina.

—“Nitakareãtaã hïsa. Iuaã hïparïkauata. Hïte apakapariko hïparïka ïki erekari,” itxana.

⁸ —Ïkanõkapeka inakasaaki kakikioteri akiritari initiri apiari: “Parïkauatakani pakirita. Pïikitxitana. Merepanika pïikitxitana kikata parïkauatakani. Eereka pïikitxitana tinïtikita parïkauatakani, pitxaãpotako,” itxari.

⁹ —Kikata parïkauatakani imakinikana apakapari ätoka txineiro ota pirata kamakori. ¹⁰ Kikiãkini ïkanõkapanika parïkauatakani ikara itikasaakina, oãkatarina: “Ate apakaparoko apiatako aparïka ïki,” itxamana. Ätoka txineiro ota pirata kamakoro imakinikana apakapana. ¹¹ Txineiro apakapakana atoko, omanãkarauatana. “! Erekari kakikioteri,” itxanätana. ¹² Ininiã ninoa txari iua: “Naia kikata parïkauatakani poiãoka iparïkauatana. Äto oaranoka iparïkauanätana. Ate parïkauata ikiniõtika kapatakariã. Ate parïkauatapitipo, txamari pite ïkitxitaua ate naia pïikitxitini atokokana. Kona erekai,” itxarina.

¹³ —Iua kakikioteri apakapapiretana: “Nitiretakini, kona nota misirienetai hïte. Ïkanõkapanika nipimaãi: ‘Atauako ätoka txineiro ota pirata kamakori apakata äti öti pokamara piparïka ïki ïkapani?’ nitxai mixikanani. Ininiã hïte: ‘Ari, apakatapitika,’ hïtxa. Ininiã na nimisirienetai hïte. ¹⁴ Ininiã txineiro nisikakito hanikaika. Haãpokomoni hïsipeka. Nota nirekari niïkitxitinina hïte tikini parïkauatakani hïte niïkitxitini iaõka. ¹⁵ Atauako kona erekari nota txineirote ninirekakitimoni nisikini? Hïte xikotano, erekari nikamini xika,” itxana ninoa.

¹⁶ Xesosi xipokari isãpirena:

—Itori kãkiti apiarini uatxa, itixi xipokini ötisaaki poiãorini itxapekauana. Uatxa itori kãkiti poiãorini, apiarini itxapekauana itixi xipokini ötisaaki. Teoso

aiatana kaiãopokori kãkiti itixine isinina ïkapani, txamari poiãonoka iua mereẽ —itxa Xesosi.

Iuaïkana Xesosi Sãpiretari Ipinini

(Marko 10.32-34; Arókasi 18.31-34)

¹⁷ Xesosi Xerosareẽmoni ikimaporitakasaaki, akiritana imoianariakori. Ninoanoka imisãkireta.

¹⁸ —Hïkenakotari nisãkire. Xerosareẽmoni asako. Iuaã nota hïtari iaxitikiri mïkapiritaãkako. Sasetotxi auïteakori, kaiökatsoparerini pakinimoni nisikaãkako, ininiã ninoa apotiitaua. Iuasaakiko ninoa txari: “Okaãkapitikako.” ¹⁹ Eereka ninoa sikano Xoteo minakonimoni. Ninoa napetano. Ixirokitatanona aãpitsaã. Iposo atoko aamina ïpiriãmitakariã tokakita ninaãkako, oka itxanonako. Ipi äti ötisaaki nökitekauako, iuaïkana aua nitxako —itxa imoianariakorimoni.

Txiako, Xoão Pakini Amanaãkiti

(Marko 10.35-45)

²⁰ Eereka Sepeteo ïtanoro apoka Xesosimoni. Ominana imi Txiako, Xoão pakini. Ninoa Txiako, Xoão pakini Xesosi moianariakori. Okapotoreëkaua iua apisatoõ.

—Atauako ninirekakiti pikaminano? —otxari.

²¹ —Kipa pinireka? —itxaro.

—Ikinimane auïte pinakasaakiua, ninirekari naia ipi namariteni auïtetxiakori ininiãuana pitekata. Pauiritatana pitekata iitopãkinina, äti pikikomoni inini, äti pisaneremoni inini? —otxari.

²² Ininiã Xesosi apakapapiretana ninoa:

—!Himarotari hamanaãkiti. Mapaõti napa atoko iteene nimisiritaãkako. Atauako hïposotatari hãtatsiitiniri notakata? —itxana ninoa.

—Aposotapitika —itxarina.

²³ —Atãopitikara hãtatsiirauata notakata, txamari kona notani mereẽna kãkiti nikikomoni, nisanaremoni

topākakani ikapani. Nirira mereēpekana ninoa kākiti notakata topākini ikapani —itxana.

²⁴ Apanakini Xesosi moianariakori kenakoenetari Txiko, Xoão pakini amanaāri Xesosi auītetxi ininiuana ikapani, ininiā omanatana. ²⁵ Ininiā Xesosi akiritana ninoa imakinikana iuamoni.

—Himarotari Xoteo minakaniuau auīteakori paniātari kākiti ikinika auīteakori nireēkiti ikaminina ikapani. Kona atāo itiretana kākiti. Kākiti kona kamari auītetxiakori mauritakiniti. ²⁶ Kona ninoa auītetxiakori atoko ! hītẓape. Atāo apiari pininiuau pinirekiniā, pimoianatariko apanakini. ²⁷ Apanakini auīte pininiā pinirekiniā, nitiritxi pitẓauako merepanika. ²⁸ Ikara atoko nitẓa nota hītari iaxitiki iikorapokoriti napokasaaki. Ninitiri !auari. Īkorapokoriti napoka, kākiti nitiri nininiuau ikapani, kākiti nitiretini ikapani. Īkorapokoriti napoka nipinini ikapani, kaiōpokori kākiti mapinakani ikapani, kotxi nota iikitxi-rauata ninoa mapinakani ikapani —itxana ninoa.

Ipi Mōsiāreni Xesosi Makananitini

(Marko 10.46-52; Arókasi 18.35-43)

²⁹ Xerikoo sitatxiti ipotorikasaakina, itomaneri kākiti sari Xesosikata, imoianariakori pakinikata. ³⁰ Iuasaaki ipi mōsiāreni topākanāta kimapori tiniāpo. Xesosi napaāpotini ikenakotakasaakina, akiritana:

—Apiananiri, aūūite Taviini apika mekanirii, piamonīkaua ate —itẓarina.

³¹ Kākiti iuaā pinitana:

—Himaātako —itẓana.

Tẓamari apiata akirikatana:

—Apiananiri, aūūite Taviini apika mekanirii, piamonīkaua ate —itẓarina.

³² Ininiā Xesosi iotoka. Akiritana ninoa mōsiāreni. Apokana iuamoni.

—Kipa hinireka nikaminii hīte? —itẓa.

³³ —Apiananiri, aĩtikapokotini anireka.

³⁴ Ininiã Xesosi amonĩkana. Okina nopini itakari iuako. Iuasaakipeka kōsiãrepekana, sa itxana Xesosikata.

21

Xesosi Xerosareẽ Apokaãpotini

(*Marko 11.1-11; Arókasi 19.28-40; Xoão 12.12-19*)

¹ Xesosi imoianariakorikata imatokoãpotari Xerosareẽ. Apokana Petxipaxee inakori aapokotxiti, õtanoxirataritari takote Oriva inakori xiratamoni. Iuaã Xesosi iokanatana ipi imoianariakori aapokotximoni.

² —Hĩsa ikiraã kaixiti auakari aapokotxitiã. Iuaxiti hãpokasaaki, hãpokaroko xomẽta iaxiriãkoro oimikata. Hĩkoxirikana. Uaimoni mina hĩtxanako. ³ Āti misãkiretakasaakii: “Kinirepa hĩkaxirikataritari pirãtxi?” Ininiã hĩte: “Apiananiri nirekana,” hĩtxako. Ininiã iua auiritai himininina —itxana ninoa.

⁴ Kitxakapirĩka Teoso sãkire sãpiretakari sãpiretapekari ikara atoko inakari. Ininiã iua sãpiretakiti kitxakapirĩka atão inakari apokaapeka. ⁵ Iua txari:

Hĩtxariko Xerosareẽ auakanimoni: “Hãtamata. Hĩauĩte apokaãpota hĩtemoni. !Kaneenamari. Xomẽta nopini iitopãkanãta. Xomẽta ãkiri nopini isaãpota,” hĩtxako ninoamoni,

itxa Teoso sãkire sãpiretakari kitxakapirĩkaapeka.

⁶ Ininiã Xesosi moianariakori sari. Ipaniãtakiti iaõka ikamana. ⁷ Ininiã iminaro xomẽta oimikata. Itakarina imãkana inopinina Xesosi topãkini ĩkapani. Ininiã Xesosi topãka xomẽta ãkiri nopini. ⁸ Itomaneri kãkiti katamẽkari imãkana kimapori ãpo. Apanakini sauakari aãxike. Ikasirĩkaxikeãpotarina aãxike kimapori ãpo. Ikara atoko ikamana, Xesosi paxitiko oerekinina ĩkapani. Imãkana nopini, aãxike nopini, xomẽta napaãpota. ⁹ Kãkitipokoni

ïkiikakani. Kãkitipokoni Xesosi tikini ïkani. Imakinika saãpotakasaakina, akirikatana:

—Peerekari Tavii apika mekaniri. Teoso posotiirekata ïkari, Teoso nireëkiti kamakari iua. Teoso sikariko erekari iuamoni. Peerekari Teoso, iaxiti apiko nopinixiti auakari. Apiananiri itxaua —itxaãpokatana.

¹⁰ Ininiã Xesosi apokapeka Xerosareë. Iuusaaki ikini-mane Xerosareë auakani tsorïkaãta.

—Kirinapanipa ikira kiki inatari? —itxanãtakakana.

¹¹ Kãkiti Xesosikata ïkani sãpiretana:

—Xesosikara ikira. Teoso sãkire sãpiretakari, ikira. Nasaree sitatxitikiri, Kariréia tõpa auakari ikira —itxana.

Pirãtxi Vëtxitakani Omitikiko

(Marko 11.15-19; Arókasi 19.45-48; Xoão 2.13-22)

¹² Xesosi ïroã aiko äki Teoso misãkiretikoãtaã. Omitikenatana tiitxi vëtxitakani. Amotiitakani Teoso misãkiretikoãtaã auakani omitikenata. Ikitakari txineiro vëtxitakani mesate. Kamoã vëtxitakani topãkini apaka ikitaka. ¹³ Xesosi misãkiretana:

—Teoso sãkire iökatsopatakori txari:

Ia naapoko, “Teoso misãkiretiko aikoti” akiritaãkako, itxa. Txamari hïte txïkitakari ia aiko kiïtiririni iomaãtiniãtaã ininiua —itxa Xesosi.

¹⁴ Mokirini, kãkiti matïpokotakani pakini apoka Xesomoni Teoso misãkiretiko aikotiã. Erekapeka itxïkitakana ninoa. ¹⁵ Iuusaaki amarini Teoso misãkiretikoã auakani iteene akirikata:

—Peerekari aãuïte Taviini apika mekaniri —itxanãtana.

Sasetotxi auïteakori, kaiökatsoparerini pakini itikari Xesosi posotiire, kãkiti erekapeka itxïkitakini. Ninoa kenakotari amarini akiritakiti:

—Peerekari aãuïte Taviini apika mekaniri.

Ininiãkara ninoa omanãkarauata. ¹⁶ Ininiã imisãkiretarina Xesosi:

—Pikenakotatari ikara amarini akiritakiti? —itxana.

—Nikenakotapitikari. Hīte atatsopatapekari ia Teoso sākire iōkatsopatakori:

Ātokoriakori, amarini pakini, ninoapeka apaka txariko:

“Peerekari iua,” itxanako,
itxa Teoso sākire iōkatsopatakori. Ininiã Teoso sākire iaōka ninoa kamanãta. Ininiã erekapitikari ninoa akiritakiti —itxa Xesosi.

¹⁷ Iposo atoko itakanapana. Īkorape itxa. Itakanapari Xerosareẽ. Isa aapokotximoni Petãnia inakorimoni. Iuaã itxiaka.

Piko Mina Marito Pirena
(Marko 11.12-14, 20-25)

¹⁸ Katimatinĩkata iuaĩkana Xesosi sari sitatximoni. Ipinipokoriti inatxita. ¹⁹ Atamataro piko mina kimapori ĩtiniãpo. Isa oamoni txipokori itximini ĩkapani. Txamari otsopanani auaro. Iuasaaki itxa:

—Kona kariikaiko —itxaro.

Iuasaakipeka otxiaroka.

²⁰ Imoianariakori ikara itikasaakina, itsorikitaãtana.

—Ii natokopa otxape katimari otxiarokini? — itxanãtana ninoa.

²¹ Ininiã Xesosi:

—Atão nisãpiretai. Teoso sākire hãuikiniã, hīte posotari hĩkaminiri mixikanani nikamakiti atoko inakari. Piko mina txiarokini nitxĩkitakini atoko, hĩposota hĩkamini. Teoso sākire iteene hãuikiniã, apiata hĩkamako. Hĩposotamariko hĩpaniãtiniri ikira ixirata: “Põkitikaua. Ipoamoni oka pitxaua.” Iuasaakipekamako ixirata ipoamoni oka itxamauako. ²² Pite atão pauikiniãri Teoso sākire, iua pimisãkiretakasaaki, ikinipoko pamanaãkiti Teoso sikai — itxa Xesosi.

Xesosi Paniãtakari Moerekakoni
(Marko 11.27-33; Arókasi 20.1-8)

²³ Xesosi ñroã Teoso misãkiretiko aikotiã. Kãkiti oerekasaaki, sasetotxi auñteakori, kiomãtxiakori pakini apoka iuaã. Ipimaãrina Xesosi:

—Kipaniãpa pikamari ñkora pikamakiti? Kipa paniãtai? —itxarina.

²⁴ Ininiã Xesosi:

—Nota apaka pimarauatako hñtemoni. ãtinoka nipi-maãiko hñte. Nota pimaãkitiko hñtemoni hñsãpiretiniãno, nota apaka sãpiretai hñte hñpimaãkiti notamoni, ininiã nisãpiretai nota paniãtakari uãka apaka. ²⁵ Ia nipimaãi hñte: “Kipa paniãtari Xoãoni ipatxisarauatini? Teosokani paniãtari Xoão? Kãkitikani paniãtari Xoão?” —itxana.

Ininiã ninoa misãkiretakakaua:

—“Teoso paniãtari,” aniniã, “Kinirepa kona hãuikatari isãkire?” Xesosi txamaua eereka. ²⁶ “Kãkitira paniãtari Xoão,” aniniã, apanakini omanatamaua, kotxi ninoa uãkatari Xoão Teoso sãkire sãpiretakari ininiua.

Ikara atoko itxana imisãkiretakakiniuana. ²⁷ Ininiã apakapapiretana:

—!Aimarotari iua paniãtakari.

Ininiã Xesosi:

—Nota apaka kona sãpiretai nota paniãtakari uãka.

Iri Sãkire Kĩpitakari, Iri Sãkire Makĩpitakati Pakini

²⁸ —Hñxinikariko ia nisãpiretakitiko: Kiki auari ipi imi. Akiritari anekari. “Namarite uatxa piparĩkauata nitakare ova auiniãtaã,” itxari imi.

²⁹ —Ininiã imi anekari: “!Nisapani. !Ninirekari niparĩkauatini,” itxari. Eereka ixinikaxitinãta. “Ari, nisapitikako,” ininiã isa iri takaremoni.

³⁰ —Iua kiki akiritari imi maneritakari. Ipaniãtari iua atokokana. Iua imi: “Ari, nisapitikako.” Txamari, !isari.

³¹ —Ininiã ñkiripa kamatarari iri paniãtakiti? —itxa Xesosi.

Ininiã ninoa kiomãtxiakori, sasetotxi auñteakori pakini apakapapiretari:

—Anekarira.

Ininiã Xesosi:

—Atãopitika nisãpiretai hïte. Kiïtiriri apokako Teoso auïtetxi ininiãtaãua hïte apisapanika. Kanokarero apokako Teoso auïtetxi ininiãtaãua hïte apisapanika. ³² Kotxi Xoão kapatxisarerini apoka hïtemoni. Oerekai erekari kimaporiti. Txamari kona hïte auikari isãkire. Kiïtiriri, kanokarero pakini auikari isãkire. Iuasaaki himarotari ninoa maerekati kamakani takanapiniri imaerekanina. Ikamarina erekarinoka. Hïte itikapekari. Txamari hïte kona takanapari himaerekani. Kona hãuikari Xoão sãkire, ininiã iua kiki sãkire makïpitakati atoko hïtxa, kotxi hïsãkire: “Akïpitapitikari Teoso sãkire,” txamari kona hïkïpitari —itxa Xesosi.

Parïkauatakani Maerekani
(Marko 12.1-12; Arókasi 20.9-19)

³³ —Äti sãpirenatxi atão inakari oerekiko nisãpiretai. Hïkenakota —Xesosi txana.

—Kiki kakikioteri takaro txipokori ova inakoro. Ovanoka itaka. Iposo atoko ipiriketaro. Eereka iuaãtaã ikamari ova katsonakiko. Iposo atoko ikamari aapokotxi õtanori, ikinipoko itakare atamatini ïkapani. Iposo atoko iïkitxitana kikiãkini itakare nïkatakani ïkapani. Ininiã ninoa nïkatari itakare. Eereka kakikioteri sari äti itixiti. ³⁴ Ova manapi inakasaaki, iokanata iniritiakori itakare nïkatakanimoni, ova apakapinina ïkapani.

³⁵ —Txamari, ninoa maïkapena iniritiakori. Ixiroki-tatarina äti. Okapirina äti. Äti kai soroã ikiporon-akana. ³⁶ Iuaïkana iua kakikioteri iokanata iniritiakori. Iuasaaki ito iokanata. Mitxirini atokokana itakare nïkatakani txapena ninoani. ³⁷ Eereka imapotökire iokanatarimi imi ninoamoni. Iuãkatari: “Namarite iua, ininiã ninoa paxitari iua,” itxa.

³⁸ —Txamari, imi atapakasaakina, imisākiretakakana: “Erepani imi. Maōkari, ininiā okinika itakare kaikotinaua atemoni.” ³⁹ Ininiā imaīkarina imi. Kikio xiripirexiti anikarina. Iuaā oka itxapirina.

Ininiā Xesosi pimaāri kākiti iua takote auakani:

⁴⁰ —Ininiā iua kakikioteri īkasaaki, kiātokopa itx-atanako ninoa kikiākini? —itxa Xesosi.

⁴¹ Ininiā ninoa iua takote auakani apakapapiretari:

—Kakikioteri okanako ninoa maerekati kamakani. Iīk-itxitanako apanakini itakare nīkatakani īkapani, ininiā ninoa sikapitikaroko ova oiōkasaaki —itxarina Xesosi.

⁴² Ininiā Xesosi:

—Hīte atatsopatapekari ia iōkatsopatakori Teoso sākire:

Kai aapokotxi kamakani kona nirekari āti kai soro. Iua kai imanirekakiniti kai apiari itxapekua. Apanakini kai soro maīkakari itxaua. Teosokara txīkitakari ikara atoko inini. Ikara peerekari atemoni.

Nota hītari iaxitikiri iua kai atoko nitxaua. Peerekari Teoso, kotxi nota hītari iaxitikiri kākiti manirekakiniti. Teoso txīkitakano nota apiananiri nininiāua.

⁴³ —Ininiā nisāpiretai hīte, Teoso kona hīauīte !itx-aikauako. Iua mereēriko apanakini kākiti inakitiakori īkapani. Ninoa kamapitikari Teoso nireēkiti. ⁴⁴ Apikomoni Teoso sākire iōkatsopatakori sāpiretaua iua kai apiari atoko inakari. Itxari:

Kākiti iua kai nopini irikasaaki, ikarouata iua. Kai kākiti nopini irikiniā, !lualaika kākiti,
—Xesosi txana ninoa.

⁴⁵ Sasetotxi auīteakori, pariseoakori pakini kenakotakasaakiri ikara sāpirenatxi atāo inakari oerekiko Xesosi sāpiretakiti, ninoa !apokaerekatarina isāpirena, kotxi imarotarina ninoa takari nīkatakani maerekani atoko inakani itxauana. ⁴⁶ Ininiā ia xika inirekarina imaīkinirina.

Txamari !imaïkarina, kotxi ipïkarina kãkiti iuaã apoti-itakaniua. Kãkitimoni Xesosi atão Teoso sãkire sãpire-takari itxaua.

22

Kiiniri İtanorouatiko Pirena (Arókasi 14.15-24)

¹ Iuaïkana Xesosi sãkirauatakasaaki kãkitikata, isãpire-tari sãpirenatxi atão inakari oerekiko. Itxari:

² —Teoso auïtetxi ininiãua ia auïtetxi atokokana. Ia auïtetxi kamari kiiniri imi İtanorouatini İkapani.

³ İpaniãtari initiriakori akiritinina ikemaïtxitakini kiiniriã ininina İkapani. Txamari ikemaïtxitakini !inirekari iki-iniriteẽ isinina. ⁴ Iuaïkana iokanatarı apanakini initiriakori ikemaïtxitakinimoni. “Hïtxanako: ‘Nipokori iposopeka. Nokapekari kema auïte, kema auïte ãkiri pakini. Païpepokori. Imakinika niposotapekari. Hïsapoka kiinirimoni,’ hïtxanako.” Ininiã ninoa kamari isãkire iaõka.

⁵ —Txamari ikemaïtxitakini ! imaãkapiretarina. İparïkamoni isana. ãtikaka sari kikiomoni. Apanakini sari ãtiãtaã tiitxi ivëtxitinimoni. ⁶ Apanakinipekana maïkapena initiriakori, noropata, oka itxapena. ⁷ Iua auïtetxi ikara inakariene ikenakotakasaaki, iteene inaiataua. İokanatarı isotatoneakori ninoamoni. Ininiã okapena ninoa kokanirini. İotikapirina ninoa aapoko.

⁸ —Eereka iua auïtetxi akiritana apanakini initiriakori: “Kiiniri namarite İtanorouatini pirena iposopeka. Txamari merepitipanika nikemaïtxitakini !erekana. ⁹ Iua atoko ininiã, hïsa ahoaãtaã, kãkiti napanakiniãtaã. Hïkemaïtxitana ikinimane haõkitakini,” itxana ninoa.

¹⁰ —Ininiã isana ahoaãtaã. İkemaïtxitana ikinimane aõkitakini. Apotiitarina kãkiti itanapoko. Maerekani,

erekarini pakini apotiitana. Anikana kiinirimoni, ininiã kãkitipokoni xãpoãkata.

¹¹ —Iua auĩttxi atamatana ikemaĩttxitakini. Atamatari kiki mãkatxi ĩtanorouatikosaaki ieretaãkori mieretaãkati.

¹² Ininiã akiritari iua: “Nimoianari, kiãtokopa piĩroã naapoko, kotxi mãkatxi ĩtanorouatikosaaki ieretaãkori kona pieretaka?” Iua kona kasãkireri.

¹³ —Ininiã iua auĩttxi paniãtari initiriakori: “Hi-maĩkariko. Hĩaxirikariko iuako, ikitinota pakini, anika hĩtxariko mapara. Piãkatximoni hõkariko,” itxana initiriakori. Iuaãtaã kãkiti txiapatiniãtaã, kãkiti akerakitatsiriĩtiniãtaã.

¹⁴ Xesosi xipokapiretari isãpirena.

—Itomaneri kemaĩttxitakoni. Txamari poiãoka mereẽkoni —itxana ninoamoni.

*Homano Auĩte ĩkitxitiko Pirena
(Marko 12.13-17; Arókasi 20.19-26)*

¹⁵ Ninoa pariseoakori sipeka. Eereka apotiitauana. Imisãkiretakakana. Ixinikaxitinãtarina:

—Anirekari Xesosi kerokiniri isãkire, aãpoĩtiniri ĩkapani. Ininiã kiãtokopa atxatari apimainiri ikerokiniri ĩkapani? —itxanãtakakana.

¹⁶ Ininiã ninoa pariseoakori paniãtana ãtikaka ninoa oerekakini, apaka ãtikaka Erotxi sãkire auiãkani, Xesomoni isinina ĩkapani. Ininiã isana iuamoni. Imisãkiretarina. Pariseo sãkire iaõka isãpiretana.

—Koerekareri, aimarotari atãoenepitikara pisãkire. Atãoenepitikara pisãpiretari Teoso nireẽkiti akamini ĩkapani. Pite na pĩkarauata xatiki kãkiti sãkire xika. Ātinoka pisãkire pisãpireta ikinakariti kãkitimoni. Apanakinimoni pisãpiretakiti iuatxikana pisãpiretari apanakininapemoni. ¹⁷ Ininiã pisãpiretaua. Atãokani txineiro asikini Homanoakori auĩtemoni, Sesa inakorimoni? Apakata amasikakaniri iuamoni? —itxarina iua.

¹⁸ Xesosi imarotari ninoa nirekari ikerokiniri isäkire. Ininiäkara itxana:

—Kinirepa hinirekari nikerokiniri nisäkire? Kona erekai hïte. Hïsäkirauatakasaaki, kãkiti erekarini atoko hïtxa, txamari maerekati hikama. ¹⁹ Hïerekano txineiro ota Homano auïte asikini ikapani.

Ininiã iminarona txineiro ota.

²⁰ —Kisanökapa ia? Kiuäkapa aua uai? —itxana ninoa.

²¹ —Ari, Homano auïte —itxana.

—Ininiäkara hïsikariko Sesamoni iua nakiti. Hïsikariko Teosomoni iua nakiti —Xesosi txana ninoa.

²² Ikara apakapapirenatxi ikenakotakasaakina itsorïkaãtana.

—Paimatireri iua —itxanãtakakana.

Ininiã itakanaparina, sipeka itxana.

Ipïkari Ökitikiniua Mauïkakoni

(Marko 12.18-27; Arókasi 20.27-40)

²³ Iua ötisaakipeka ätikaka satoseo apoka Xesosimoni. Satoseo inakoni !auïkari ipïkani iuaïkana ökitikiniua.

²⁴ —Koerekareri, Moisesinira oerekari ia säkiretxiti: “Kiki meenetipanika ipininiã, iua itari takaroko tikini-takoro. Iua itari keene ininiã, itakauãkatari amarini iua itarini ipïpekarini uãka,” itxa Moisesini. ²⁵ Setxi itaritxi-ïakori aua mitxi ïkorapokoriti. Apia anekatakari ïtanir-iuata. Eereka ipïpe meenetika, ininiã itari takaro iuani tikinitakito. ²⁶ Iua atokokana iua itari ipïpe meenetika. Äti itari iuaïkana takaro iuani tikinitakito. Txamari iua atokokana ipïpe meenetika. Iua atokokana txaãpota ïkinika itariakori. ²⁷ Eereka oa sito apaka opïpe. ²⁸ Ininiã ipïkani iuaïkana ökitikasaakiua iuaïkana auãki ininina, ïkiripa oïtaniri aua oakata iusaaki? Kotxi ïkinimane ninoa setxi itariakori takapekaro oa —itxarina iua.

²⁹ Ininiã Xesosi:

—Hïte kerokari, kotxi !himarotari Teoso säkire iökatsopatakori. !Himarotari Teoso posotiire apaka. ³⁰ Ipïkani

iuaiškana aua inakasaaki, kona ninoa ĩtaniriuataika. Teoso nitiriakori iaxitikini atokopeka itxanako. ³¹ Hĭte lauikari ipĭkani ōkitikiniua iuaiškana auāki inini. Atauako kona hātatsopatapanikari Teoso sāpiretakiti hĭtemoni? Iara isāpiretai:

³² Apraão, Isaki, Xakoo pakini Teosonekarano nota, itxa Teoso. Ininiā Apraão, Isaki, Xakoo pakini auākipanika itxana, kotxi auāki inakani Teosonera iua. Ninoa uatxa auāki inakani, kotxi kona ipĭkani Teosoneni Teoso –itxa Xesosi.

Iuasaaki kākītipokoni kenakotari ikara Xesosi sākire.

³³ Xesosi sākire ikenakotakasaakina, itsorĭkaātana, kotxi paimatireri Xesosi apakapapiretakiti satoseoakorimoni.

Teoso Paniātakiti Apiari Akamini

(Marko 12.28-34)

³⁴ Xesosi ĩkiteritika apakapapiretari satoseo pimainiri, ininiā satoseo lipimarauataika. Pariseoakori kenakotari ikara, ininiā apotiitauana. ³⁵ Pariseo, Moisesi sākire oerekakari, iua nirekamari Xesosi kerokiniri isākire. Ininiā ipimaāri:

³⁶ —Koerekareri, ĩkiripa Teoso paniātakiti apiari tx-ataua? Kipa apiaerekata Teoso nireēkiti akamini? —itxa.

³⁷ Ininiā Xesosi apakapapiretari:

—“Pitiretariko Apiananiri piTeosone, ikinipoko pinireēkitiā, ikini pākixinireē, ikinipoko pixinikakitiā pakini.” ³⁸ Ikara atoko inakari Teoso merepitipanika paniātaua akamini. Ia ipaniātakiti akamini apiari itxaua. ³⁹ Iuaiškana Teoso paniātaua. Ia ipaniātakiti apaka apiari. Merepanika ipaniātakiti akamini atoko itxa. “Piteka pitiretiniāua atoktxikana, pitiretariko āti.” ⁴⁰ Iteene atiretiniāri Teoso, iteene atiretiniāri āti, ininiā akamapitikari apanakini Teoso paniātakiti, Moisesinimoni isāpiretakiti. Iteene atiretiniāri Teoso,

iteene atiretiniāri āti, ininiā akamapitikari Teoso sākire sāpiretakani paniātakiti apaka —Xesosi txari iua.

*Teoso Mereēkiti Tavii Apika Mekaniri
(Marko 12.35-37; Arókasi 20.41-44)*

⁴¹ Pariseoakori apotiitapanikaua inakasaaki, Xesosi pi-maāna ninoa:

⁴² —Teoso mereēkiti pisāpiretano. Kiripa apika mekaniripa iua? —itxana ninoa.

Ninoa apakapapireta:

—Ari, Taviini apika mekanirira —itxana.

⁴³ Ininiā Xesosi:

—Ikara atoko ininiā, kinirepa Erekaru Matamatakoti kamasākiretari Tavii: “Teoso mereēkiti niauīte itxaua,” ina sākiretini? ⁴⁴ Kotxi Tavii txari:

Apiananiri misākiretari niauīte: “Nota kikomoni piitopākiniritika nixipokariko pimokaiakariakori. Nikamariko ninoa pikiti pitakiniātaā atoko ininiua,” Apiananiri txari niauīte,

itxa Taviini. ⁴⁵ Ininiā Tavii akiritari Teoso mereēkiti “niauīte.” Ikara atoko ininiā, kiātokopa itxa Teoso mereēkiti Taviini apika mekaniri ininiāua? —Xesosi txari pariseoakori.

⁴⁶ Kona imarotarina, ininiā kona kasākirena ninoa. Ikara eereka kona kākiti pimarauataika Xesosimoni, kotxi ipīkarina Xesosi imarore.

23

*Xoteo Auīteakori Maerekani
(Marko 12.38-40; Arókasi 11.37-54; 20.45-46)*

¹ Ininiā Xesosi misākiretana imoianariakori, itomaneri kākiti iuaā auakani apaka. ² Ia atoko isāpiretana:

—Kaiōkatsoparerini, pariseoakori pakini, Moisesini sākire oerekakani itxauana. ³ Ininiāra ikinika kaiōkatsoparerini, pariseoakori pakini paniātakiti hīkamako, kotxi

ninoa sãpiretari Moisesini sãkire Teoso oerekakiti. Ikara erekari. Txamari kona ninoa kamari Moisesini paniãtak-iti. Ikara !erekari. Ininiã ninoa kamakiti atoko !hĩkamape. Kotxi isãkirena erekari, txamari ikamakitina !erekari. ⁴ Ninoa kaiõkatsoparerini, pariseoakori pakini, kiki ia atoko inakari ninoa. Ia kiki takari iminani imoianariakori porikiã, txamari iuaka na xatiki nirekari iporikitiniri. Kaiõkatsoparerini, pariseoakori pakini, ikara kiki atoko itxana. Ninoa paniãtakiti iua iminani atoko itxa.

⁵ —Pariseoakori kamari erekari apanakini atamatini ĩkapaninoka, ereka ininina apanakini uãkatini ĩkapaninoka. Himarotari kãkiti ieretakari Teoso sãkire iõkatsopatakori aãkoana xapitikiri ãki. Eereka iaxirikarina iteẽtaãna, iuakonotaãna pakini. Ninoa kaiõkatsoparerini, pariseoakori pakini takari aãkoana mitari apanakini atamatini ĩkapaninoka. Paĩtanori itsarãpe imãkana apanakini atamatini ĩkapani. ⁶ Kiinirisaaki ninoa nirekari kãkiti potxitiniãtaã iitopãkinina. Aiko ãki Xoteoakori apotiitiniãtaãua inirekarina kãkiti potxitiniãtaã iitopãkinina. ⁷ Apokaerekatarina okapiretikona ipaxitikona kienatxi vëtxitikoãtaã. Apokaerekatarina kãkiti akiritinina: “Koerekareri” inikona.

⁸ —Txamari, ãtinani hĩte oereẽkari txaua, Teoso mereẽkitira iua. Koerekareri hiniko !hãuiritapeko, kotxi himakinikara hĩtaritakakaua. ⁹ Kona ĩkorapokoriti auakari “niri,” !hĩtxape, kotxi ãtinani aĩri auari iaxiti auakari. ¹⁰ Apaka apanakini akiritinii “aãuĩte,” !hãuiritapeko, kotxi ãtinani hãuĩte. Teoso mereẽkiti itxaua. ¹¹ Auĩtetxi pininiua pinirekiniã, apanakini nitiri atoko pitxauako. ¹² Iua “Auĩtetxi nitxaua,” inakari, Teoso txĩkitakariko nitiritxi itxauako. Iua “Nitiritxi nitxaua,” inakari, Teoso txĩkitakariko auĩtetxi itxauako.

*Xoteo Auĩteakori Misiritaãkako
(Marko 12.40; Arókasi 11.37-44, 52; 20.47)*

¹³ Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:

—Erepaniko hĩte kaiõkatsoparerinii, pariseoakorii pakini. Hĩsãkire atxiĩti erekari, txamari kona hĩkamari hĩsãkire iaõka. Kinirão ãroãkari apisapanika aapokotxi tore totakani atoko hĩtxa, kotxi hĩte iotokakari kãkiti Teoso sãkire atão auikini, ininiãkara hĩte jotokakari kãkiti ãroini Teoso auĩtetxi ininiãtaãua. Hĩte kona ãroã. Apaka kona hĩte auiritana kinirão ãroãkani. ¹⁴ Erepaniko hĩte kaiõkatsoparerinii, pariseoakorii pakini. Hĩsãkire atxiĩti erekari, txamari kona hĩkamari hĩsãkire iaõka. Hĩte mixirikari tikinitakoro aapoko. Himisirienetana. Teosokata hĩsãkirauatakasaaki, itori sãkiretxi hĩkama apanakini, “paimatirena” inini ikapaninokara. Ikara xika himisiritiko apiatako.

¹⁵ —Erepaniko hĩte kaiõkatsoparerinii, pariseoakorii pakini. Hĩsãkire atxiĩti erekari, txamari kona hĩkamari hĩsãkire iaõka. Hĩte sari õtakoxiti. Hĩpiriãtari kãuaãri. Imiriĩ õtakoxiti hĩsa, hĩsãkire auikakari hinitini ikapani. ãtinoka hĩsãkire auikakari auiniã, iuaritika hĩsa iuaxiti. Eereka hõerekari iua ikinipoko himarotakiti. Eereka hĩte maerekani xika, iua kiki maerekani apiatako. Isapitika hĩtekata maerekani misiritikoãtaã.

¹⁶ —Erepaniko hĩte. Mõsiãreni atoko hĩtxa, iuaritika hinirekari hõerekiniri Teoso kimapore apanakinimoni. !Hĩposotari. Hĩte oerekari apanakini ia hĩsãkire: “‘Ia nikamapitikako’ pinakasaaki, Teoso misãkiretiko aikoti pakiriũãkatakasaaki, pimakamakaniãri, kona pimisiritaãkako,” itxa hĩte sãkire. Iuaĩkana hĩte sãkire: “‘Nikamapitikariko,’ pinakasaaki, Teoso misãkiretiko aikoti ãki auakaro oro pakiriũãkatakasaaki, pikamapitikariko pikamaenetakiti. Ikara pimakamakanisaaki, pimisiritaãkako,” itxa hĩte sãkire.

¹⁷ —Hīte mōsiāreni atoko. Kona kiikitei hīte. Īkiripa apiari? Orokani? Teoso misākiretiko aikotikani? Teoso misākiretiko aikoti apiari, kotxi oa oro aiko āki aua, ininiā aiko txīkitakaro oro Teoso nakito oniniāua.

¹⁸ —Hīte oerekari apanakini ia hīsākire apaka: “‘Nikamapitikariko’ pinakasaaki, Teosomoni sikakori takikoātaā pakiriuākatakasaaki, pikamaenetakiti pimakamakaniā, kona pimisiritaākako. ‘Nikamapitikako’, pinakasaaki, Teosomoni sikakori takikoātaā nopini takakori pakiriuākatakasaaki, pikamapitikariko pikamaenetakiti. Pimakamakanisaakiri, pimisiritaākako,” itxa hīte sākire.

¹⁹ Hīte mōsiāreni atoko hītxa. !Kiikitei hīte. Īkiripa apiata? Sikakorikani? Sikakori takikoātaākani? Sikakori takikoātaā apiata, kotxi sikakori inopini takikosaaki, iusaakipeka Teoso nakitipeka. Ininiā sikakori takikoātaā txīkitakari sikakori Teoso nakiti ininiāua. ²⁰ Ininiā pisāpiretakasaakiri Teoso pikamaenetakiti, Teoso sikakori takikoātaā pakiriuākatiniā, iuatxikana iua nopini auakari pakiriuākata. ²¹ Pakiriuākatakasaakiri Teoso misākiretiko aikoti, iua atokotxikana pakiriuākatari Teoso, kotxi iua aiko āki aua. ²² Pakiriuākatakasaakiri Teoso tixine, ininiā iua atokotxikana pakiriuākatari Teoso topākini. Iua atokotxikana pakiriuākatari Teoso, kotxi Teoso topākini nopini iitopāka Teoso.

²³ —Erepaniko hīte kaiōkatsoparerinii, pariseoakorii pakini. Hīsākire atxiīti erekari, txamari kona hīkamari hīsākire iaōka. Ipixini hinakiti hīsikari Teosomoni. Tesi hītii auiniāi, hīsikari āti Teosomoni. Tesi txineiro ota auiniāi, hīsikari āto Teosomoni, hītxaāpota. Ikara hīkamakiti erekari. Nipokori koke, oteraā, erva tosi, komínio, axapitikiri inakari, iuaritika ipixini hīsika Teosomoni. Ikara Teoso paniātakiti hīkamapitika. Txamari, Teoso paniātakiti apiari !hīkama, kotxi !hīkamari

atão apanakinimoni. !Hiamonĩkana apanakini. Hĩka-maenetakiti !hĩkama. Ikinika Teoso paniãtakiti hĩkamako. ²⁴ Mõsiãreni atoko hĩtxaua, iuaritika hinirekari hõerekiniri Teoso kimapore apanakinimoni. !Hĩposotari. Himakatzakaro xikiri iãriã ãki komokakaro, txamari hĩixirapoataro kamero, kotxi Teoso paniãtakiti poiãori hĩkama, txamari ipaniãtakiti apiari kona hĩkama.

²⁵ —Erepaniko hĩte kaiõkatsoparerinii, pariseoakorii pakini. Hĩsãkire atxiĩti erekari, txamari kona hĩkamari hĩsãkire iaõka. Hõeretari hiĩto maparakiri, txamari hãkixinireẽ !erekari. Papatxinanii, patirenanii, paĩtirii. ²⁶ Hĩte pariseoakorii, mõsiãreni atoko hĩtxa. Merepitipanika himakatzakariko maerekati hãkixinire auakari, ininiã hiĩto erekatzikana. Hãkixinire ereka ininiã, hĩkamakiti ereka apaka.

²⁷ —Erepaniko hĩte kaiõkatsoparerinii, pariseoakorii pakini. Hĩsãkire atxiĩti erekari, txamari kona hĩkamari hĩsãkire iaõka. Kai auĩte iriko, ipĩkari takikoãtaã atoko hĩtxa. Mapara txĩta kasarori minapaãkapeka, ininiã mapara peerekari. Txamari, iriko ãki ipinakari api, arakapoakatakari aua. ²⁸ Iua atokokanera hĩtxa. Kãkiti uãkatai hĩte atão inakaranoka kamakani hininiua, kotxi hinopini ererini hĩtxaua. Txamari, hãkixinire !ereri, kotxi maerekatinoka hĩkama. Hĩsãkire atxiĩti erekari, txamari kona hĩkamari hĩsãkire iaõka —itxa Xesosi sãkire.

*Xoteo Auĩteakori Misiritiko
(Arókasi 11.47-51)*

²⁹ Iuaĩkana Xesosi sãkirauata:

—Erepaniko hĩte kaiõkatsoparerinii, pariseoakorii pakini. Hĩsãkire atxiĩti erekari, txamari kona hĩkamari hĩsãkire iaõka. Hĩkamari akauari Teoso sãkire sãpiretakanini ĩkapani. Peereri akauari hĩkama. Hĩkamari akauari ipĩkani atão inakaranoka kamakani ĩkapani. Txĩta himinapa akauariã. Aãui hĩtaka iuaãtaã.

³⁰ Hīttxari: “Kitxakapirīka aātokiriakorini okana Teoso sākire sāpiretakani. Atepitika auaākamako iusaaki, konimako ate okana ninoa,” hīttxa. ³¹ Teoso sākire sāpiretakanini okakani mekaniriakori hīttxaua hīte. Kotxi hītekara txari: “Aātokiriakorini okana Teoso sākire sāpiretakani.” Hīte maerekati kamakani ninoa atokokana hīttxa. ³² Hātokiriakorini mipotorikari Teoso sākire sāpiretakani okinina. Hīte xipokapanikanako ātikaka kaikotakani Teoso sākire sāpiretakani.

³³ —Imini atoko hīttxa. Imini anaakori atoko hīttxa hīte. Himisiritaākapitikako maerekani misiritikoātaā. Himitekini !auari. ³⁴ Ininiā nisāpiretai hīte. Niokanatanapanikari hītemoni Teoso sākire sāpiretakani, Teoso iokanapirena imarotakani, koerekarerini pakini niokanata hītemoni. Txamari ātikaka hōka, aamina ĩpiriāmitakari nopini hītokokitana apanakini. Apanakinipekana hīxirokitata aiko Xoteo apotiitiiniātaāua. Eereka hāsikatikinitana ninoa āti sitatxitimoni sikani, eereka āti sitatxitimoni, eereka āti sitatxitimoni hīttxaāponāta ninoa hāsikatikinitini. ³⁵ Ininiā hīte misiritaākakako ikinika atāo inakari kamakani okiko xika. Kitxakapirīka Apeo inakorini okapeēka. Atāo inakari kamakari iua. Ikinimane okapekoni tikinimoni okapeēka Sakariani, Parakia ākiri. Iua Sakariani okapeēka sīkakori takikoātaā takote Teoso misākiretiko aikoti āki. ³⁶ Atāopitikara nisāpiretai hīte. Kākiti uatxa auakani apakapariko misirikaretxi ninoa erekarini okapekoni xika —itxa Xesosi sākire.

Xerosareē Xesosi Tiretini
(*Arókasi 13.31-35*)

³⁷ Iuaīkana Xesosi sākirauata:

—Xerosareē auakanii, Xerosareē auakanii, hīte okapekana Teoso sākire sāpiretakani. Kai soroā hīkiporonakana ninoa hītemoni Teoso iokanatakini.

Kaiãokatani ninirekamari ninĩkatini, patari oimiakori omĩkita patapi otakini atokokana nitxanakamaiko hĩte. Txamari ! hãuiritano nota nĩkatini. ³⁸ Ikara atoko inakari xika haãpoko asikaãkako. Teoso !auaika hĩtekata. ³⁹ Nisãpiretai. Ia õti hãtamatanano, eereka !hãtamataikano. “Teoso takari erekari uaimoni ĩkarimoni, Apiananiri posotiireẽ ĩkarimoni,” hinakasaaki, iusaakinanirako hãtamatanoko nota —itxa Xesosi.

24

Teoso Misãkiretiko Aikoti Irikiko
(Marko 13.1-2; Arókasi 21.5-6)

¹ Teoso misãkiretiko aikoti Xesosi potorikasaakipeka, imoianariakori apoka iuamoni.

—Patamata. Peerepokori aikoniri —itxarina.

² Ininiã Xesosi:

—Ari, hãtamatatari ere aikoniri? Atãopitikara nisãpiretai hĩte. Koniko kai kaikotapani ãti kai nopini. Imakinika kai irikaãkako —itxana.

Misirikaretxi Apokaenetini
(Marko 13.3-13; Arókasi 21.7-19)

³ Iposo atoko Xesosi sari oxiratarimoni, Oriva inakorimoni. Iuaã topãka itxa. Imoianariakori sari iuamoni. Ninoanoka auari iuaãtaã.

—Pisãpiretaua kirisaakiparako aiko Teoso misãkiretiko irikataãkako. Natokopa ininiãparako ate imarotatari pite kaiama kanapirikape pinini? Natokopa ininiãparako aimarotatari itixi xipokini õti kaiamapeka inini õti? —itxarina Xesosi.

⁴ Ininiã Xesosi:

—Erepaniko. !Hãuiritapena apanakini misirienetini.

⁵ Kotxi apokako kãkiti itomaneri “Teoso mereẽkiti nitxaua nota,” inakani. Ninoa misirienetana itomaneri.

⁶ Hĩkenakopiretariko neenamtxi ene uaimoni, õtakoxiti

apaka. Iuaritika !hĩpĩkarauatape. Kotxi auapitikako neenamatzixi. Txamari itixi xipokini õti !apokapanika. ⁷ Ikara inakari apisapanika, ãti uãka neenamauatako ãti uãkakata. Apanakini auĩte inirimanekata neenamauatako apanakini auĩtekata inirimane pakinikata. ãtiãtaã kãkiti inĩkoriãriko natxi. ãtiãtaã amianari inokanako kãkiti. ãtiãtaã itixi iakeẽkatakako. ⁸ Ikara atoko itxako misirikaretxi potorikini. Sito amarini tsii atoko itxako iuusaaki.

⁹ —Iuusaaki hĩte maĩkaãkako, himisiritiko ãkapani. Iposo atoko oka hinaãkako. Nisãkire hãuikini xika ikinimane omanataiko hĩte. ¹⁰ Iuusaaki itomaneri !auikaikari Teoso sãkire. Itakanapapekarina Teoso kimapore. Imĩkapiritakakanako. Omanatakakanako. ¹¹ Apokako kãkiti “Nota Teoso sãkire sãpiretakari nitxaua,” inakari. Txamari kona atão. Ninoa misiriene-tanako itomaneri kãkiti. ¹² Kãkiti tiretiko poiãotako, kotxi maerekanitxi iarikako ikini itixitimoni. ¹³ Iuusaaki kãkiti mĩteenekiniãri misirikaretxi, imatakanapakaniãri Teoso sãkire, auapikako ãtipirika Teosokata. ¹⁴ Teoso iokanapirena erekari, Teoso auĩtetxi ininiãua, sãpiretaãkako ikini itixiti auakani, ikini kãkititi imarotiniri ãkapani. Ikara inakari auãka atokoikarako itixi xipokini õti apokako.

Iteene Maerekanitxi Apokini

(Marko 13.14-23; Arókasi 21.20-24)

¹⁵ Xesosi sãpirenauatapanika:

—Hĩte itikariko iteene maerekati kamakari timini aiko Teoso misãkiretiko ãki. Kitxakapirĩka Tanieo inakori, Teoso sãkire sãpiretakari, sãpiretapekari ikara ene. Hĩte ia atatsopatakani, himarotariko ikara. ¹⁶ Ikara atoko inakari hĩtikasaaki hĩte ãkorapokoriti Xotéia auakani, oxiratarimoni himitekako. ¹⁷ Ikara õti apokasaaki haãpoko nopini hãuiniã, katima hĩtxako himitekini. !Apakata

haāpoko āki hītii himakatzakini. ¹⁸ Kikio hīparīkauanā-takasaaki, hāapokomoni !hīkanapiripe himāka hāpini īkapani. ¹⁹ Ikara ōti apokasaaki, kamixironi, kaxitakareroni pakini iteene atatsiitariko. Pasāpaniri ninoa mitekini. ²⁰ Hamanaāriko Teoso katxīkareri mauakani himitekini ōtisaaki. Hamanaāriko tomatiko ōtisaaki ikara inakari mauakani īkapani. ²¹ Kotxi ikara mitekatzī ōtisaaki kākiti iteene atatsiitariko imisiritiko. Ikara ōti apisa kākiti ! imarotari iteene imisiritiko. Itixi kamikosaakipanika ! auari ikara atoko inakari misirikaretxi. Ikara mitekatzī ōti napaāka atoko kākiti !imarotaikari iteene imisiritiko. Ikara ōti apiatako kākiti misiritiko. ²² Teoso poiāotakari iua ōti ikinipoko kākiti mapinakani īkapani. Ito ōti ininiā, kākiti !auaika. Ipoiāotakari iua ōti, kotxi itiretana kākiti imereēkini.

²³ —Iuasaakiko āti: “Ia kiki Teoso mereēkiti aiātapakiti inakari,” inakasaakii, !hāuikapiri. Ātipekana: “Ikira Teoso mereēkiti inakari,” inakasaakii, ! hāuikapiri. ²⁴ Kotxi apokako kākiti paxirari kamakari, “Teoso mereēkiti hiā-tapakitino nota,” inakari, “Teoso sākire sāpiretakari nitx-
aua nota,” inakari. Ninoa kamariko posotiiretxi kākiti tsorikitaātini īkapani. Inirekarina kākiti Teoso mereēkini imisirienetinina. ²⁵ Hīkenakota. Nōtākikai hīte ikara inakari apokini ōti apisa.

²⁶ —Hīte sāpiretikosaaki: “Hīkenakota. Teoso mereēkiti aiātapakiti āparaā makipakaniātaāpekarari,” hinikosaaki, ! hīsipe iuaā. Hīsāpiretikosaaki: “Iriko ākirari iua,” hinikosaaki, kona hāuikapiri. ²⁷ Kotxi nota hītari iaxitikiri nikanapiriākasaaki, ! ikara atokoni nitxa. Mēkokari atoko itxa nota hītari iaxitikiri nikanapiriākasaaki, kotxi mēkokari atokatxi pokīkinimoni imēkoka, isapitipo atokatxi ereēkokinimoni, ininiā ikinimane itikariko. Iua atokokana nota hītari iaxitikiri napokini. Ikinimane itikanoko nota. ²⁸ Aātamatakasaakiri maiori apotiitiniua,

aimarotari ipĩkari iuaãtaã auini. Iua atokokana nota kanapiriãkasaaki, ikinimane imarotari napokini.

Kãkiti Itari Iaxitikiri Kanapiriini
(Marko 13.24-27; Arókasi 21.25-28)

²⁹ Xesosi sãpirenauatapanika:

—Apikomoni nisãpiretai nikanapiriini pirena. Iua inikoriãkori napaka atoko, atokatxi piãkako. Kasiri kona ponikaikako. Iõriki iaxitikero irikako. Iaxiti iõriki auiniãtaã auakari iakeëkatakako. ³⁰ Iuasaaki Teoso takaõtxikare auako iaxiti, nota hĩtari iaxitikiri kaiamapeka uai nikanapiriini himarotini ïkapani. Ikara atoko inakasaaki, ikini kãkititi itixi auakani txiapatakako, kotxi ninoa atapanoko nota kãkiti itari iaxitikiri katxiãri ãki nikatxakaãpotini. Nitapararitika napoãkatakako, kotxi ikinimane auĩte nitxauako iuasaaki. Niotximerekata nikatxakaãpota. ³¹ Okenakotaãkako koitxi mitaro, trõpeta inakoro. Iuasaakipekako niokanatana ninitiriakori itixi iaõka kãkiti Teoso mereëkini apotiitakani ïkapani.

Piko Mina Pirena
(Marko 13.28-31; Arókasi 21.29-33)

³² Xesosi sãpirenauatapanika:

—Nisãpiretai sãpirenatxi atão inakari oerekiko, piko mina pirena, nikanapiriini apiata himarotini ïkapani. Pooĩoporipeka onakasaaki, otomorekasaaki, “Kamoĩ apokanapanoka,” hĩtxa. ³³ Iua atokokana, ikara misirikaretxi mixikanani nisãpiretakiti hĩtikasaaki, himarotapekariko nota kaiama kanapirikapeka ninini. ³⁴ Ia nisãkire atão. Itixi auakani !ixipoka ikinipoko nisãpiretakiti mapokakani apisa. ³⁵ Iaxiti xipokapitikako. ïkoraxiti apaka xipokapitikako. Iuaritika nota sãkire !ixipoka.

*Kākiti !Imarotari Xesosi Apokini Manapi
(Marko 13.32-37; Arókasi 17.20-37)*

³⁶ Xesosi sāpirenauatapanika:

—Kākiti ! imarotari ikara ōti, nota hītari iaxitikiri nikanapiriini ōti. Teoso nitiriakori iaxitikini apaka ! imarotari ikara ōti. Nirinanira imarotari. ³⁷ Nota hītari iaxitikiri nikanapiriākasaaki, kitxakapirika Noee auakasaaki atoko itxako. ³⁸ Xirataātxi apisa ikini-mane nipokota, iāta itxa. Kiki, sito itaniriuata. Ikara atokokanera itxa Noee maporo āki iereētini ōti. ³⁹ Ikara apisa !imarotarina ipininina tīkane. Mokatanitika xirataātxi apoka, ikinikana xipoka itxana. Nota hītari iaxitikiri nikanapiriākasaaki, iua atokokanerako itxa, ininiā iposope hīttxako.

⁴⁰ —Iusaaki nikanapiriini ōtisaaki, ipi kiki parīkauanāta kikio. Teoso nitiri iaxitikiri anikariko āti, āti kaikota itxako. ⁴¹ Ipi sito atarokiri kamakani, āto anikaākako, āto takanapaākako. ⁴² Ininiā iposope hīttxako, kotxi kona himarotari hīauīte kanapiriini ōti. ⁴³ Hīxinikariko. Kaapokori imarotaākamariko kiītiriri apokini ōti, ! imakamako. ! Auiritamariko kiītiriri anikiniri itii. ⁴⁴ Kiītiriri apoka kākiti miātapakinitipanika. Iua atokokanerako nota apokako himimarotakinitipanikarako. Ininiā iposope hīttxako nota hītari iaxitikiri hiātapini —itxa Xesosi sākire.

*Nitiritxi Erekarī, Nitiritxi Maerekati Pakini
(Arókasi 12.41-48)*

⁴⁵ —Ininiā Teoso nitiriakori erekarini hīttxauako. Nisāpiretai nitiritxi kimaroreri inakari, kotxi iua kīpitari ipatrāote sākire. Iuakara ipatrāote paniāta, apanakini initiriakori inīkatini īkapani. Isikakienatana ipatrāote nitiriakori, nipokori sikiko manapi. ⁴⁶ Iua initiri poxokoniūata ipatrāote paniātakiti iaōka ikaminiā,

ipatrãote apokasaaki iposope itxa. ⁴⁷ Atãopitikara nitxai hĩte. Iua patrão paniãtariko iua initiri ikinika inakiti inĩkatini ĩkapani. ⁴⁸ Nitiritxi maerekatipekana xinikari: “! Katimari ikanapiriã nipatrãote,” itxa. ⁴⁹ Ininiã apanakini nitiritxi ixiroka. Inipokota, iãta poãtakanikata. ⁵⁰ Ininiã ipatrãote kanapiriãko imiãtapakinitipanika. Ikanapiriãko initiri mimarotakinitipanika. ⁵¹ Ininiã ipatrãote xirokitatariko aãpitsaã. Iposo atoko imisiritaãkako maerekanikata, “Erekapitikaua ate,” inakanikata. Iuaã kãkiti txiapata, akatsatsiriũtaua ãtipirika. Ininiã ikara nitiritxi maerekati atoko kona hĩtxape –itxa Xesosi sãkire.

25

Tesi ãtokoroakoro Pirena

¹ Xesosi sãpirenauatapanika:

—Ia nisãpirena oerekai Teoso auĩtetxi ininiãua. Tesi ãtokoroakoro kosekari tirikapi. Isana kimaporiã. Iãtaparina ipatrãotena. Iua inapanikako kiinirimoni ĩtanorouatini ĩkapani. ² Sĩko ãtokoro kiĩkiterini, sĩko miĩkiteni. ³ Miĩkiteni anikari tirikapi koana, txamari !anikarina tirikapiã. ⁴ Kiĩkiterini anikari tirikapi koana. Apaka anikarina tirikapiã. ⁵ Ipatrãotena !katimari apokini. Ininiã itaponoka ininiãna, imakanãtana.

⁶ —Apanĩkanõka ikenakotarina: “Apokanapanoka. Hĩsapoka. Hãpiãkatari.”

⁷ —Ininiã ãtokoroakoro õkitikaua, tirikapi iopotokaka, sa itxana. ⁸ Ninoa miĩkiteni amanaãri kiĩkiterini tirikapiãte, kotxi miĩkiteni tirikapite oakaarita.

⁹ —Kiĩkiterini apakapapiretana: “Kona. Tirikapiã ate nakiti !apakata hĩte ĩkapani. Ate ĩkapaninokara apakata. Hĩsa tirikapiã vẽtxitakarimoni. Hiamotariko.”

¹⁰ —Ininiã ninoa miĩkiteni sari tirikapiã iamotinina. Ninoa sikasaaki, ipatrãotena apoka. Ātokoroakoro iposope inakani ñroã iuakata aapokotxi āki ñtanorouatakari kiinir-itiã. Itore totaãka.

¹¹ —Eereka ātokoroakoro tirikapiã amotakani kanapiriã. Ninoa akirita: “Patrão, patrão, pimatakakinaua itore aĩroini ñkapani,” itxana.

¹² —Ipatrãotena apakapapireta: “Hĩsipeka. Atão nisãpiretai. !Nimarotai hĩte.”

¹³ Xesosi sãkirauata:

—Erepaniko. Iposope hĩtxako, kotxi !himarotari nota hĩtari iaxitikiri kanapiriini õti. !Himarotari amoniki-tauako napokini —itxa Xesosi.

Ipi Āti Pakini Nitiritxiakori
(Arókasi 19.11-27)

¹⁴ Xesosi sãpirenauatapanika:

—Nikanapiriini ia atoko itxapaniko. Kiki aiamatapeka õtakoxiti āti itixitimoni isini ñkapani. Ininiã akiritari initiriakori. “Hinĩkatariko ikini nitii,” itxana. ¹⁵ Isikari initiri apia imaroretakari txineiro ota sĩko mio. Āti initiri isika txineiro ota ipi mio. Āti initiri poiãoka imarotakari ātika mio txineiro ota isikari iua. Eereka sipe itxa.

¹⁶ —Sĩko mio apakapakari amotari tiitxi, eereka vētxita itxari. Ikara atoko ininiã apakaparo txineiro ota tesi mio.

¹⁷ Iua ipi āti mio apakapakari iua atokokana itxa. Iua apakaparo ipi ipi pakini mio txineiro ota. ¹⁸ Iua ātika mio txineiro ota apakapakari, ikisakari kipatxi, taka itxaro txineiro iua aariko āki. Ikataro ipatrãote txineirote.

¹⁹ —Eereka okananixiti inaka atoko ipatrãotena kanapiriã. Akiritana: “Kiãtokopa hĩtxataro nitxineirote?” itxana. ²⁰ Iua sĩko mio apakapakari minari tesi mio. Iua sãpiretari ipatrãote: “Patrão, pite sikano sĩko mio txineiro

ota. Patamata. Napakapari apikomoni sīko mio txineiro ota pite ĩkapani,” itxa.

²¹ —Ipatrāote apakapapiretari: “Erekapitikai pite. Erekarı nitiritxi pitxaua. Erekarı pinĩkatiniro nitxineirote. Erekapitikari pinĩkatiniri poiãoka nisikinii. Ininiã nauritaiko itomaneri pinĩkatini. Ininiã pipoxokoniuatako notakata,” itxa.

²² —Iua ipi mio ota apakapakari apoka. Iminaro ipi ipi pakini mio. Isãpiretari ipatrāote: “Patrão, pite sikano ipi mio txineiro ota. Patamata. Apikomoni nota apakaparo ipi mio txineiro ota pite ĩkapani,” itxa.

²³ —“Erekapitikai pite. Erekarı nitiritxi pitxaua. Erekapitikari nitxineirote pinĩkatini. Erekarı poiãoka pinĩkatini. Ininiã itomane nitakanapako pinĩkatini ĩkapani. Ininiã pipoxokoniuatako notakata,” itxa.

²⁴ —Eereka iua ātika mio txineiro ota apakapakari apoka. Iua sãpiretari ipatrāote: “Patrão, nimarotai pite. Pataparaxinirei pite. Pite amotari pikiena, kotxi kona pite takarauata. Pite apari pikiena pimaparĩkauatakaniãtaã.

²⁵ Nipĩkarauatiniã, nikipataro pitxineirote kipatxi āki. Patamata. Oia pitxineirote,” itxa.

²⁶ —“Nitiritxi maerekati iareri pitxaua pite. Pimarotari niamotiniri nikiena, kotxi ! nitakarauata. Pimarotari nota apari nikiena nimaparĩkauatakaniãtaã. ²⁷ Ikara atoko ininiã, pimanirekakaniãri piparĩkauatini, kinirepa kona pisikatarı nitxineirote pãkomoni? Pisikaãkamaroko, napakapamaroko apikomoni nitxineirote nikanapiriãkasaaki,” itxa.

²⁸ Ininiã āti ipaniãta:

—“Pimakatxakariko iua mio ātika mio auakiti. Tesi mio txineiro ota auakitimoni pisika. ²⁹ Kotxi apikomoni isiãkako iua itomaneri auakiti, ininiã apiata auinariko iua. Iua poiãoka auakiti, inakito mixirikaãkako. ³⁰ Ia ninitiri

iareri hōka mapara piākatximoni. Iuaã kākiti txiapata. Akerakitatsiriīta itsii xika.”

Ikinimane Apotiitaākako Xesosi Apisatoō

³¹ Apikomoni Xesosi sãpirenauata:

—Nota hītari iaxitikiri nikanapiriākasaaki auītetxi ninakasaakiua, ikinika Teoso nitiriakorikata, niitopākako auītetxi itopanere nopini. Peerekari iuasaaki. Ikinimane paxitanoko nota. ³² Ikini uākati kākiti apotiitaākako nota apisatoō. Iuasaaki nikaiarikitatanako ninoa. Soti auīte, kapra pakini piratakari ipiraakori koketakaniua ikaiarikitatini atokokanera, nota hītari iaxitikiri kaiarikitatana ikinimane kākiti. ³³ Pirãtxi piratakari takiniri soti auīte ikikomoni, itakiniri kapra isanaremoni, iua atokokanera nota hītari iaxitikiri takari kākiti erekarini nikikomoni. Kākiti maerekani nitaka nisanaremoni.

³⁴ —Eereka nota kākiti auīte txanako ninoa kākiti erekarini nikikomoni auakani: “Niri sikari erekari hītemoni. Hina. Hīiroã auītetxi nininiãtaãua. Ia auītetxi nininiãtaãua maiamatapeẽkaika hīte ĩkapani itixi kamikosaakipeka. ³⁵ Mitxipeka ninatxitakasaaki, hīte sikakienatapekano nota. Niposonatakasaaki, ãparaã hīsikapekano. Āti itixiti nĩkasaaki, hīte apakapapekano nota. ³⁶ Nimamãkanisaaki, mãkatxi hīsikapekano. Nami- anatakasaaki, hinĩkatapekano. Kateia ãki nauakasaaki, himotikaẽtapekano. Ininiã hīiroã,” nota kākiti auīte txanako kākiti erekarini.

³⁷ —Ininiã kākiti atão inakari kamakani apakapapiretariko: “Apiananiri, kirisaakipa pinatxitakasaaki, asikakienatai? Kirisaakipa piposonatakasaaki, ãparaã asikai? ³⁸ Kirisaakipa ãti itixiti pĩkasaaki, aãpakapai? Kirisaakipa pimamãkanisaaki, mãkatxi asikai? ³⁹ Kirisaakipa pamianatakasaaki, anĩkatoi? Kirisaakipa kateia ãki pauakasaaki, amotikaẽtai?” itxanonako nota.

⁴⁰ —Ininiã nota kãkiti auĩte apakapapiretanako: “Atãopitikara nitxai hĩte. Kãkiti poiãori, nisãkire auĩãkari, hĩtiretiniã, iuasaaki nota hĩtiretini atokokana hĩtiretari,” nitxanako ninoã.

⁴¹ —Iuasaaki nitxanako nisanaremoni auakani: “Hĩsipeka. Teoso misiritaiko hĩte, kotxi ! hĩkĩpitari iua sãkire. Hĩsipeka arikatxi maxipokatimoni. Teoso kamari iua arikatxi, Satanasi misiritikoãtaã tĩkane, Satanasi nitiriakori misiritikoãtaã tĩkane. Hĩsipeka iuamoni. ⁴² Kotxi ninatxitakasaaki nipokori ! hĩsikano. Niposonatakasaaki, ãparaã ! hĩsikano. ⁴³ ãti itixiti nĩkasaaki, !hinirekano haãpoko napokini. Nimamãkanisaaki, kona mãkatxi ! hĩsikano. Namianatakasaaki, !hinĩkatano. Kateia ãki nauakasaaki, !himotikaẽtano,” itxanako kãkiti maerekani.

⁴⁴ —Ininiã ninoã apakapapiretariko: “Apiananiri, pinatxitakasaaki, piposonatakasaaki, pamianatakasaaki, pimamãkanisaaki, kateia ãki pauakasaaki, ãti itixiti pĩkasaaki, kirisaakĩpa ate !apakapai?” maerekani txanoko nota.

⁴⁵ —Ininiã nota kãkiti auĩte apakapapiretanako ninoã: “Atãopitikara nitxai hĩte. Himanirekakanisaakiri hĩtiretiniri kãkiti poiãori nisãkire auĩãkari, iuasaaki !hinirekari nota hĩtiretini,” nitxanako ninoã.

⁴⁶ —Ininiã Teoso iokanatanako ninoã maerekani kamakani misiritikoãtaã. Iuaãtaã ninoã misiritaãkapikako. Imisiritikona kona xipokaikako. Kãkiti atão inakarinoka kamakani auapininiika imaxipopekaniika Teosokata — itxa Xesosi.

26

*Xesosi Okaenetiko Pirena
(Marko 14.1-2; Arókasi 22.1-2; Xoãõ 11.45-57)*

¹ Ikara inakari isãpiretaka atoko, Xesosi misãkiretana imoianariakori:

² —Hīte imarotari ipi ōti napaka atoko aua Páskoa inakori kiiniriti. Iua kiiniriti auakasaaki nota hītari iaxitikiri nisikaākako nimokaiakariakorimoni. Aamina ĩpiriāmītakari nopini nitakaākako. Iua atoko ipina nitxako — Xesosi txana imoianariakori.

³ Iuasaaki sasetotxi auīteakori, kaiōkatsopareriakori, kiomātxiakori pakini apotiitaua. Sasetotxi auīte apiatakari Kaipasi inakori aapoko āki apotiitauana.

⁴ Imapapiretarina Xesosi imaīkinina ĩkapani. Inirekarina Xesosi imaīkinina apanakini mimarotakinitika. Imisākiretakakana Xesosi okinina ĩkapani.

⁵ —Kiinirisaaki !amaīkaniri. Amaīkiniāri, apanakini kākiti naiatamaua ate —itxakakana.

Sito Kamariāro Mīkaro
(Marko 14.3-9; Xoāo 12.1-8)

⁶ Xesosi auanāta aapokotxi Petánia inakoriātaā. Isari Simāo inakori aapokomoni. Iua Simāo mitxi amianatakari, maere matati. Eereka erekapekari. ⁷ Simāo aapoko Xesosi auakasaaki, sito apoka iuamoni. Ominari kopitipaki kai kamakori, kai arapástiro inakori. Kopitipaki xāpoka kamariāro. Oa pakaronero. Xesosi nipokonātakasaaki, oa sito kitakaro kamariāro ikiiā.

⁸ Imoianariakori itikari Xesosi kiiā okitakiniro, ininiā ninoa naiataua:

—Kinirepa oa ioanatataro kamariāro? ⁹ Kinirepa kona ovētxitataro? Ovētixitaākamaroko oāpakapamaroko txineiro ito, matxineirotenimonikari osikini ĩkapani — itxakakana.

¹⁰ Xesosi imarotari ninoa ikara atoko ininina.

—Kinirepa homanatataro oia sito? Erekari okaminano notamoni. ¹¹ Auapikanako matxineiroteni hītekata. Kona nota auapani hītekata. ¹² Oia kitakaro kamariāro nikiiā, nota iposope ninini nikatiko apisa. ¹³ Atāo nisāpiretai hīte. Teoso iokanapirena erekari sāpiretikoātaā ikini

itixiti, isãpiretaãkako apaka oia sito kitakiniro kamariãro nikiiã, ininiã kãkiti ikini itixiti auakani xinikapikaro oa — Xesosi txana ninoa.

Xotasi Sari Sasetotxi Auĩteakorimoni

(Marko 14.10-11; Arókasi 22.3-6)

¹⁴ Eereka Xesosi moianari Xotasi Isikariotxi inakori sari sasetotxi auĩteakorimoni.

¹⁵ —Xesosi nisikiniãi hĩtemoni, kiripa hĩte sikano nota? —itxana ninoa.

Ininiã ninoa:

—Asikaiko trĩta txineiro ota pirata kamakoro —itxana ninoa.

Ininiã iĩkitxitarina. ¹⁶ Eereka Xotasi iãtapari Xesosi poiãonoka kãkitikata auakasaaki, imĩkapiritiniri iĩkapani.

Páskoa Kiiniriti Kamiko

(Marko 14.12-21; Arókasi 22.7-13)

¹⁷ Pão miãtiãkati nikiko kiiniriti potarikini õti, Xesosi moianariakori apoka iuamoni.

—Namonipa ate maiamatari Páskoa kiiniriti pite iĩkapani? —itxarina iua.

¹⁸ —Hĩsa sitatximoni. Nisãpiretakiti iaõka hinitari kiki. Hãpokasaakiri, hĩtxariko iua: “Koerekareri txai, ipinini tĩkane kaiamapeka. Ikamariko kiiniri Páskoa inakori pite aapoko imoianariakorikata,” hĩtxako.

¹⁹ Ininiã imoianariakori kamari Xesosi paniãtakiti iaõka. Imaiamatari ikinika kiiniri iĩkapani.

²⁰ Iĩkanõkapeka inakasaaki, Xesosi imoianariakorikata topãka inipokotinina iĩkapani. ²¹ Inipokotakasaakina, Xesosi txana:

—Atão nisãpiretai hĩte. ãtika hĩte sauaki mĩkapiritanoko nota.

²² Ininiã imoianariakori tsorĩkaãta. Iteene imatinaniuatana. ãti pimaãri:

—Apiananiri, atauako notakani?

Iua atokokana ãtipekana:

—Apiananiri, atauako notakani?

Ikara atoko itxanātana ikinikana, ipimaaãpotinirina Xesosi. ²³ Ininiã Xesosi apakapapiretana:

—Ia tiitxiã notakata nikakari mīkapiritanoko. ²⁴ Nota hītari iaxitikiri okaãkako. Teoso sākire iōkatsopatakori sãpiretapekari nipinini tīkane. Nota hītari iaxitikiri mīkapiritakari iteene misiritaãkako. Erekarariko maponaniãkatika inaãkamako.

²⁵ Ininiã Xotasi kamīkapirireri misākiretari Xesosi:

—Koerekareri, atauako notakani?

Xesosi apakapapiretari:

—Ari, pitepitikara.

Xesosi ĩto, Iarēka Pakini

(Marko 14.22-26; Arókasi 22.14-23; 1 Korĩto 11.23-25)

²⁶ Inipokonātakasaakina, Xesosi kosekari komiri. Imisākiretari Teoso:

—Erekapitikari ia komiri pisikakiti atemoni —itxa.

Eereka imaxiniñkitari, sika itxari imoianariakorimoni.

—Apakapa, nika hīt̃xako. Ia niĩto —itxana.

²⁷ Eereka ikosekari iãkoanatxi iãriã auini. Imisākiretari Teoso:

—Erekapitikari ia iãriã pisikakiti atemoni —itxa.

Eereka sika itxari iãkoanatxi ninoamoni:

—Hīkinika hiãtariko. ²⁸ Ia niarēka xiketakari makatxakariko kaiãopokori kãkiti maerekani. Teoso sãpiretapekari kãkiti ikamaenetakiti amaneri kãkiti ikapani. Ia niarēka oerekari kãkiti, Teoso kamapekari ikamaenetakiti. ²⁹ Atão nisãpiretai. ! Niãtaikaroko ovapeẽ, Teoso auĩtetxi ininiãtaãua nimapokakanisaaki. Iuaã napokasaaki niãtari. Amaneri iãriãti niãtako hĩtekata —itxana imoianariakori.

³⁰ Xipoka atoko ixikaretarina xikari Teoso ĩkapani. Eereka isana oxiratarimoni Oriva inakorimoni.

*Xesosi Sāpiretari Petro Kipatiniri Iua**(Marko 14.27-31; Arókasi 22.31-34; Xoão 13.36-38)*³¹ Iuaã Xesosi misākiretana imoianariakori:

—Ia ĩkanōkati hĳinika hĳite takanapanoko nota, kotxi Teoso sākire iōkatsopatakori sāpiretapekari ikara atoko inakari. Itxari:

Nokariko soti auĳte piratakari, ininiã ikinika ipiraakori iarikitatako, itxa Teoso sākire iōkatsopatakori. ³² Ininiã eereka nota nipinaãka atoko, uuaĳkana nōkitikaãkaua atoko, nisako hĳite apisa Kariréiamoni —itxa.

³³ Ininiã Petro apakapapiretari:

—Nota !nitakanapai pite. Atxiĳti ikinimane takanapai, iuaritika kona nota takanapai —itxa.

³⁴ Ininiã Xesosi:

—Atāo nisāpiretai. Ia ĩkanōkati patari sākirauatini apisapanikako, “!Nimarotari iua,” pitxanoko ipi āti pakinikata.

³⁵ Ininiã Petro:

—Ikara atoko !nitxapanii pite. Nikipatinii apisapanikamako, nipinamako.

Ikinika Xesosi moianariakori ikara atoko itxana.

*Xesosi Misākiretiniri Teoso Xetsémani Inakoriãtaã**(Marko 14.32-42; Arókasi 22.39-46)*³⁶ Eereka Xesosi sari imoianariakorikata Xetsémani inakoriãtaã. Xesosi:

—Uai hĳitopãka. Ikiraã nisako Teoso nimisākiretini ĳkapani —itxa Xesosi.

³⁷ Anikari Petro, Sepeteo anaakori ipi pakini iuakata isinina. Iuaã Xesosi tsorĳkaãnãta, imaromaxiretari.³⁸ Imisākiretana ninoa:

—Nixinire imaromaxiretari. Iteene nimaxire, ininiã okaaritano. Uai hĳikaikota. Araōkire hĳtxako —itxana ninoa.

³⁹ Apikomoni isa, pamaka itxa, misākireta itxari Teoso:

—Niri, atauako apakata pimakatxakiniri nimisiritiko akamoni ikari? Kona ninirekari natatsiirauatini. Iuaritika pite nirekiniari, ininiã nota apaka nirekari —itxari Teoso.

⁴⁰ Iuasaaki ikanapiriã ipi ati imoianariakori auiniãtaã. Ninoa imakanãta:

—Petro, atauako kona hïte mïteenekari hitikapokotini ãto oaranoka? ⁴¹ Erepaniko. Hinirekasaakiri maerekati hïkamini, !hïkamapiri. Araõkire hïtxako. Himisãkiretariko Teoso, ininiã !hïkamari maerekati. Kãkiti xinire atxiiti !nirekari maerekati ikamini. Txamari kãkiti ãto tapara poiãoka, ininiã ikamari maerekati. Ininiã erepaniko —Xesosi txari Petro.

⁴² Iuaïkana isa apikomoni Teoso imisãkiretini ikapani:

—Niri, pinirekiniari natatsiitiniri nimisiritiko akamoni ikari, ininiã nikamapitikariko pinirekakiti —itxari Teoso.

⁴³ Iuaïkana ikanapiriã imoianariakorimoni. Imakanãtapanikana. Itaponoka itxana. Kona iposotarina ikoatinina. ⁴⁴ Iuaïkana Xesosi takanapana, iuaïkana ikanapiriã iuaãtaãkana. Iuaïkana misãkireta itxari Teoso. Mitxi atokokana itxa isãkire.

⁴⁵ Iuaïkana ikanapiriã imoianariakorimoni:

—Himakanãtapanika? Hïtomanãtapanika? Nisikiko manapi apopeka. Nota hïtari iaxitikiri nimïkapiritaãka maerekanimoni nisikiko, inireëkitina ikaminina ikapani.

⁴⁶ Hõkitikaua. Masipeka. Hãtapa. Ikiraã ina nota mikapiritakari —itxana ninoa.

Xesosi Maïkiko Pirena

(Marko 14.43-50; Arókasi 22.47-53; Xoõo 18.1-11)

⁴⁷ Xesosi sãkirauanãtapanika inakasaaki, Xotasi, Xesosi mitxi moianari, apoka. Iuakata ina itomaneri kãkiti, saasara mikani, piriri mikani pakini. Sasetotxi auïteakori, kiomãtxiakori pakini iokanatana ninoa. ⁴⁸ Iua Xotasi kamïkapirireri sãpiretapekana ninoa:

—Iuapitipanikarako napitxokapaniko. Himaïkariko iua napitxokakiti.

⁴⁹ Xotasi apoka. Xesosimonipitipo isa.

—Ereëkai koerekareri.

Eereka apitxoka itxari. ⁵⁰ Ininiã Xesosi txari Xotasi:

—Nitiretakiti, pikamariko pinirekakiti. Nauritai — itxari.

Iuasaakipeka Xotasikata sikani sakata Xesosimoni, maïka itxarina. ⁵¹ Æti Xesosi moianari kosekaro saasara. Isauaakatari sasetotxi auïte apiatakari nitiri. Itsotakakïpitatari.

⁵² Ininiã Xesosi txari:

—Pitaka saasara mitxi oãuiniãtaã. !Pineenamauatape. Ikeekotxi himaïkiniã, Æti õti hïpinako ikeekotxi xika.

⁵³ !Pimarotari niposotiire. Nota nirekiniãri, nakiritari niri moianatinino nota. Nakiritiniãri, iuasaakipeka iua iokanatariko seï mio initiriakori nota imakatkakinina ïkapani. ⁵⁴ Kona nakiritari niri, kotxi Teoso sãkire iökatsopatakori sãpiretapekari nimaïkiko tikane ia atoko inakari.

⁵⁵ Iuasaaki Xesosi misãkiretana iuamoni ïkani:

—Kinirepa himinari saasara, piriri pakini himaïkinino ïkapani? !Kiïtirino nota. !Kikeekono nota. Ikiniõtika niitopãka Teoso misãkiretiko aikoti Æki noerekinii hïte. Iuasaaki kona himaïkano. ⁵⁶ Ia atoko himaïkano, kotxi kitxakapirïka Teoso sãkire sãpiretakani iökatsopatapekari ia atoko himaïkinino. Ininiã Teoso sãkire iökatsopatakori iaõka uatxa apokapeka —itxa Xesosi. Iuasaakipeka Xesosi moianariakori asikari iua, miteka itxana.

Xesosi Xoteo Auïteakori Apisatoõ

(Marko 14.53-65; Arókasi 22.66-71; Xoão 18.12-14, 19-24)

⁵⁷ Ninoa Xesosi maïkakani anikari Xesosi Kaipasi aapokomoni. Iua Kaipasi sasetotxi auïte apiatakari itxaua. Iuaãtaã kaiökatsopareriakori, kiomãtxiakori pakini

apotiitapekaua iusaaki. ⁵⁸ Ninoa anikasaakiri Xesosi, Petro sari Xesosi tikini. Ikira atoko auuãponãta. Sasetotxi auïte apiatakari aapoko takote isa. Iïroã pirikere ãki. Iitopãka Kaipasi nitiriakorikata. Kiatokopa inaãkapani Xesosi, ininiãra isa Xesosi tikini imarotiniri ïkapani.

⁵⁹ Kaipasi aapoko ãki Sasetotxi auïteakori, kiomãtx-iakori, ikinika Xoteo auïteakori pakini nitana kãkiti aãpirena kamakani Xesosi okinina ïkapani. ⁶⁰ Itori kãk-iti sãpiretari aãpirena Xesosi ikamapiretinina. Txamari ixika !auari Xesosi okinina ïkapani.

Eereka apokana ipi aãpirena kamakani. ⁶¹ Ninoa txari:

—Ia kiki txari: “Nota posotari aiko Teoso misãkiretiko nirikini. Ipi ãti õtisaaki niposotari iuaïkana nõkitikiniri,” itxa isãkire.

Kona atão ninoa sãkire. ⁶² Sasetotxi auïte apiatakari õkitikaua.

—Kona papakapapiretatarari pitemoni apoïrauatakani? Atãokani piposotatarari ikara atoko pikamini? —itxari Xesosi.

⁶³ Xesosi !kasãkireri. Ininiã sasetotxi auïte apiatakari iuaïkana misãkiretari Xesosi:

—Uatxa nipimaãi Teoso mipïkati apisatoõ. Atãonani pisãpiretaua. Pite, Teoso mereëkiti pitxataua? Teoso ãkirikai pite? —itxari Xesosi, kotxi inirekari Xesosi kerokiniri isãkire.

⁶⁴ —Ari, iuapitkarano. Nisãpiretaiko hïte hïkinika. Hãtamariko kãkiti itari iaxitikiri topãkini Kaposotiireri kikomoni. Hãtapariko kãkiti itari iaxitikiri uai apokaãpotini katxiãri ãki —Xesosi txana ninoa.

⁶⁵ Sasetotxi auïte apiatakari kenakotari ikara Xesosi sãkire. Iusaakipeka iua matsorãkari imãka, kotxi kona xatiki ipotxitari Xesosi sãkire.

—Maerekati isãkire: “Teoso ãkirirano,” itxa. ! Anirekaikari apanakini kamapiretiniri Xesosi. Uatxaika

Mateo 26:66 116 Mateo 26:75

hikenakotapekari isäkire maerekati. ⁶⁶ Kiätokopa atxatari Xesosi? —itxana ninoa.

—Ixika auapeka ipinini ĩkapani ininiã uatxa okaãkapi-tikako —ninoa txari iua.

⁶⁷ Eereka ikiisokatoõtarina. Iãsoarina. Apanakini aritoõtari Xesosi.

⁶⁸ —Pite Teoso mereẽkiti pininiãua, pisãpiretaua, kipa aritai? —itxarina iua.

Inapetarina.

Petro Kipatari Xesosi Imarotini

(Marko 14.66-72; Arókasi 22.54-62; Xoão 18.15-18, 25-27)

⁶⁹ Iuasaaki Petro topãkanãta mapara pirikeri ãki. Ætokoro Kaipasi nitero sari iuamoni.

—Pite Xesosi Kariréiakiri moianaripitikarai —otxari iua.

⁷⁰ Txamari iua kipatari ikinimane apisatoõ.

—!Nimarotari ikara atoko pinanãtakiti.

⁷¹ Ininiã isa pirikeri ĩroãnakikomoni. Iuaã ãto ãtoko-ropekana Kaipasi nitero atamatari iua. Ininiã osãpiretana kãkiti iuaã auakani:

—Xesosi Nasareekiri moianaripitikara ikira —otxa.

⁷² Iuaĩkana ikipatari:

—Teoso imarotari iua kiki nimimarotakani —itxa.

⁷³ Eereka paĩtiki atoko kikiãkini iuaã auakani sari Petromoni:

—Pite atãopitika iua moianaripitikarai, kotxi pisãkire ipinimoni. Kãkiti Kariréiakiri sãkire atokokana, Xesosi sãkire atokokana pitxa pite sãkire —ninoa txari Petro.

⁷⁴ Ininiã Petro apakapapiretana:

—Atão nisãkire minakaniãua Teoso misiritanoko. Nisãkire atãopitika. !Nimarotari iua kiki —itxama.

Iuasaakipeka patari sãkirauata. ⁷⁵ Ikara ikenako-takasaaki, Petro xinikari Xesosi sãkire, kotxi mitxipe Xesosi txari iua: “Patari sãkirauatini apisapanikako, ipi

ãti pakinikata, ‘!Nimarotari iua,’ pitxanoko.” Ininiã Petro sipeka. Itxiapakata.

27

Xesosi Pirato Apisatoõ

(*Marko 15.1; Arókasi 23.1-2; Xoão 18.28-32*)

¹ Katimatinĩkata sasetotxi auĩteakori, kiomãtxiakori pakini apotiitaua. Imisãkiretakakana:

—Kiãtokopa atxatari Xesosi aõkini? —itxana.

² Eereka iaxirikãkitakarina Xesosi, anika itxarina Homano auĩte Põsio Pirato inakorimoni, sikanapa itxarina.

Xotasi Ipinini

(*Átosi 1.15-19*)

³ Xotasi, Xesosi miãkapiritakari, kenakoenetakasaakiri Xesosi ipinini tĩkane, maerekaxiniretinoka itxa, kotxi iuaka sikari Xesosi imokaiakariakorimoni okiko tĩkane. Iuaĩkana isipikaro trĩta txineiro ota pirata kamakoro sasetotxi auĩteakori, kiomãtxiakori pakinimoni.

⁴ —Nota kamari maerekati. Nimĩkapiritari Xesosi. Ixika lauari iua ipinini iãapani —itxana ninoa.

Ininiã ninoa:

—Pite kamakiti xikakara. Pitekara sikaua ate Xesosi.

⁵ Ininiã Xotasi okaro txineiro ota Teoso misãkiretiko aikoti ãki, eereka isipe ãtiãtaã. Iuaãtaã iuaka iaxirikanok-itapeua, aamina poriã iaxirikaua, arõka, ipĩpe itxa.

⁶ Teoso misãkiretiko aikoti ãki sasetotxi auĩteakori kosekaro oa txineiro.

—Oia txineiro kiki okiko iĩki. Ia xika ate !auritaãka aãpotiitiniro oia txineiro ãto txineirotikata Teoso misãkiretiko aikotiãkero. ⁷ Kiãtokopa atxataro oia txineiro? —itxakakana.

Eereka ninoa imarotape. Iamotarina kikio, tiitxi kamakari kikiote, Xoteo minakaniuua ikatiko tĩkane. ⁸ Oa txineiro kiki okiko iĩki xika, Xesosi okiko iĩki xika, iua akauari

takauãkataãka “Arëkatxi Akauariti” inaãka. Uatxa akir-
itaãkapanika iuaãtaã “Arëkatxi Akauariti.”⁹ Iua atoko
ininiã, kitxakapirïka Teoso sãkire sãpiretakari Xeremia
inakori atão txari:

Isaero auakani iïkitxitari trïta ota pirata kamakoro Teoso
mereëkiti okiko ïkapani.

¹⁰ Eereka isikarona oa txineiro ota tiitxi kamakarimoni,
ikikiote iamotinina ïkapani, kotxi Teoso nirekari
ia atoko ikaminina,
itxa Xeremia kitxakapirïka. Ininiã Xeremia sãkire iaõka
apopeka iusaaki.

Xesosi Pirato Apisatoõ

(Marko 15.1-5; Arókasi 23.1-5; Xoão 18.28-38)

¹¹ Iusaaki Xesosi tima Homano auïte Pirato inakori
apisatoõ. Pirato pimaãri Xesosi:

—Pitekani Xoteoakori auïte txataua?

—Ari, iuapitikarano —itxari.

¹² Eereka sasetotxi auïteakori, kiomãtxiakori pakini
apoïtari Xesosi. !Kasãkireri Xesosi iusaaki. ¹³ Ininiã
Pirato txari:

—Atauako kona pikenakotatari apoïtiniina?

¹⁴ Xesosi !kasãkireri, ininiã Pirato tsorïkaãta. Ækix-
inireë iua:

—Kininiãpa !kasãkireri?

Xesosi Okiko Nirekiko

(Marko 15.6-15; Arókasi 23.13-25; Xoão 18.38-19.16)

¹⁵ Ikini kiiniriti Páskoa inakori, Homano auïte sikakari
ãtika kateia ãki auakari kãkiti nirekakiti. ¹⁶ Iusaaki aua
kateia ãki auakari Pahapasi inakori. Ikinimane imarotari
iua. ¹⁷ Itomaneri kãkiti apotiitakasaakiua, Pirato pimaãna
ninoa:

—Ïkiripa kateia ãki auakari hinireka nisikakini? Paha-
pasikani? Xesosi Teoso mereëkiti inakorikani? —itxana
ninoa.

¹⁸ Pirato imarotari Xesosi isikinina iuamoni ixikotini-rina xika.

¹⁹ Iuasaaki Pirato topãkanãta kãkiti misiritiko isãpiretini pakita ãki. Iuasaaki ïtanoro iokanapireta iuamoni.

—Maerekati !pikamape iua kikimoni, kotxi ixika !auari pokiniri. Erekari iua. Minipani nitaponetari iua kiki, ininiã maerekaxiniretinoka nitxa —otxari.

²⁰ Mapara sasetotxi auïteakori, kiomãtxiakori pakini misãkiretana kãkiti iuaãtaã apotiitakaniua:

—Piratomoni hïtxako: “Pisikakariko Pahapasi. Pokãkitakariko Xesosi,” hïtxariko —itxana kãkiti.

Ininiã ninoa auikari isãkirena. ²¹ Eureka Pirato pimaãna kãkiti iuaã apotiitakaniua:

—Ïkiripa kateia ãki auakari hinireka nisikakini?

Ininiã ninoa akirikata:

—Pahapasira.

²² —Kiãtokopa nitxatari Xesosi, Teoso mereëkiti inakorima? —itxa Pirato.

Ikinikana apakapapiretana:

—Aamina ïpiriãmitakari nopini pitokakitariko.

²³ Ininiã Pirato:

—Kixikapa? Maerekati !ikama —itxa.

Iuasaakipeka ninoa iteene akiripoakatana:

—Aamina ïpiriãmitakari nopini pitokakitariko.

²⁴ Ininiã Pirato kona sãpiretaikari Xesosi isikakini, kotxi ninoa neenamauatanapanoka. Ikosekari ãparaã. Arokauakotaua ninoa apisatoõ.

—Na nota xikani ia kiki ipinako. Hïte xikakara ia kiki ipina —Pirato txana ninoa.

²⁵ Ikinimane apakapapiretari:

—Atãopitikara. Misirikaretxi auiniã okiko xika, ate, aamariteni pakini apakapariko iua misirikaretxi —itxana.

²⁶ Iuasaakipeka Pirato sikakari Pahapasi. Eereka ipaniãtari Xesosi xirokitatiko aãpitsaã. Eereka isikari Xesosi isotatonemoni aamina ïpiriãmitakari nopini itokakitinirina tïkane.

Sotatoakori Napetiniri Xesosi

(Marko 15.16-20; Arókasi 22.63-65; Xoão 19.2-3)

²⁷ Ininiã sotatoakori anikari Xesosi ninoa auïte aapokomoni. Iuaã akiritarina apanakini sotatoakori, ininiã ikinimane sotatoakori ãkitari Xesosi. Inapetarina.

²⁸ Imakatzakarina Xesosi mãka. Mãkatxi pøkamarari ieretaka itxarina. ²⁹ Eereka itakarina saporieãta kotipiaro kamakori ikiã. Iuako ikikomoni taka itxari aãke. Ininiã itxïkitakarina Xesosi auïtetxi atoko ininiãua. Eereka ikapotoreëkauana iua apisatoõ, napeta itxarina Xesosi:

—Aãuïte —itxarina Xesosi inapetinina.

—Xoteo auïtekai pite —itxarina.

³⁰ Ikiisokarina. Iua aãke ikosekana, arikiita itxapikarina. ³¹ Inapetarina, eereka imakatzakarina mãkatxi pøkamarari. Iua nakiti imãka iuaïkana ieretaka itxarina. Eereka mapara anika itxarina, aamina ïpiriãmitakari nopini itokakitinirina ïkapani.

Xesosi Tokakitaãka Aamina ïpiriãmitakari Nopini

(Marko 15.21-32; Arókasi 23.26-43; Xoão 19.17-27)

³² Xesosi anikaãpotakasaakina, aõkitarina Sireni sitatxitikiri, Simão inakori. Ninoa paniãtari iua, Xesosi anikakiti aamina ïpiriãmitakari, anikini ïkapani, kotxi Xesosi ! iposotakarari anikiniri. Ininiã Simão anikari. ³³ Apokana Kóokota inakoriãtaã. Apanakini akiritari “Kiitãttxi” inaãka akiritiko. ³⁴ Iuaã iãriãmoni ikoketarina pinïtxi kipixiãri, sika itxarina Xesosimoni, Xesosi iãtini ïkapani, imakini ïkapani. Atapixiãtaãka atoko, !iãtari. ³⁵ Ininiã itokakitarina Xesosi aamina ïpiriãmitakari nopini. Inaãka atoko ikamarina sarauatxi kai soroã. Sarauatxi

kāiatakani apakapari Xesosi māka. Kitxakapirīka Teoso sākire sāpiretakari sāpiretapekari ikara atoko inini tīkane. Iua txari:

Ixanakarina nimāka. Sarauatxi ikamana nimāka apakapakani imarotinina īkapani.

Itxa Teoso sākire sāpiretakari kitxakapirīka. ³⁶ Sarauatxi xipoka atoko iitopākana. Imoiaārina Xesosi, kākiti manikakaniri īkapani. ³⁷ Aamina ĩpiriāmitakariā ikii nopini itakarina iōkatsopatakori: “Xesosi, Xoteoakori Auīte,” itxa iōkatsopatakori. Ikara xika okaāka Xesosi.

³⁸ Xesosi takote itokakitarina ipi kiītiririni aamina ĩpiriāmitakari nopini, āti Xesosi kikomoni, āti Xesosi sanaremoni. ³⁹ Kākiti iuaā napakani napetari, nokonoko itxa kiitana. Maerekaeneti isākirepiretarina Xesosi:

⁴⁰ —Pite txari: “Aiko Teoso misākiretiko niriāka atoko, ipi āti ōtisaaki iuaīkana nōkitikari,” pitxa. Piteka pimakatxakaua. Pite Teoso ākiri pinakasaakiau, pikatxaka. Ikara atoko itxa sākiretana kākiti iuaā napakani.

⁴¹ Iua atokotxikana itxana sasetotxi auīteakori, kaiōkatsoparerini, kiomātxiakori pakini ikara atoko inapetarina Xesosi:

⁴² —Iua makananitapekari apanakini. Txamari iuaka ! iposotari imakananitiniua. Iua Isaeo auakani auīte ininiāua, iuaka imakatxakamauako. Ikatxakiniā, ate auikari iua sākire. ⁴³ Iua auikari Teoso sākire. Maiātapari. Atauako Teoso nirekari imakatxakiniri iua uatxa, kotxi iua txari: “Teoso ākirirano nota,” itxa —itxana.

⁴⁴ Kiītiririni iuakata tokakitakoni apaka maerekaeneti isākirepiretarina Xesosimoni.

Xesosi Ipinini Pirena

(Marko 15.33-41; Arókasi 23.44-49; Xoāo 19.28-30)

⁴⁵ Apaniāxiti itixi piāka. Ipi āti pakini oara ipiāka. ⁴⁶ Ipi āti pakini oarape kikatamonipeka Xesosi iteene akirikata: —Erii, Erii, aremaa sapakatani.

Ikara Epireo sãkire. Ia atatsopatakari sãkireẽ, “Ni-Teosone, niTeosone, kinirepa pitakanapano?”

⁴⁷ Kãkiti iuaã auakani kenakotari Xesosi sãkire. Ninoa uãkatari akirinãtiniri Eríasi.

⁴⁸ Ininiã ãti miteka, mapoa atoko inakari iãka itxari iãriã katxioãrimoni. Aãke mapotõkire taka, isiríka itxamari Xesosi iãtini íkapani. ⁴⁹ Txamari apanakini:

—Kona pisikapiri. Atxiĩti Eríasi makatxakari iua — itxana.

⁵⁰ Iuaĩkana Xesosi iteene akirikata. Eereka iokanatari ixinire Teosomoni, eereka ipĩpe.

⁵¹ Iuasaakipeka mãkatxi mata Teoso misãkiretiko aikoti ãki arõkakari tsorakita. Itano itsorakita. Ixitipecta apoka. Mitxi iua mãkatxi mata !auiritari kãkiti íroini Teosonani Auini Pakitaãtaã. Itsorakitakasaaki, itixi iakeẽkata. Kai mitari xoreka iuasaaki. ⁵² Apanakini akauari xoreka. Itomaneri kãkiti ipikani Teoso nakitiakori iuaĩkana õkitikapekauti. ⁵³ Osipikarina akauari. Xesosi iuaĩkana õkitikaãkauti atoko, isana Xerosareẽmoni, Teoso nakiti sitatxitimoni. Iuaã itomaneri kãkiti itikana ninoa iuaĩkana õkitikakaniua.

⁵⁴ Sotato auĩte, sotatoakori Xesosi moiaãkani apaka, itikarina Xesosi ipinini. Imarotarina itixi iakeẽkatini, ininiã iteene ipĩkarauatana.

—Atãopitikara Teoso ãkiri itxaua —itxana.

⁵⁵ Itoro sitoãkini ikira atoko atamanãtari Xesosi. Kariréia tõpa Xesosi potorikasaaki ninoa sitoãkini moianatari iua. ⁵⁶ Maria Matarena inakoro iuaã aamina ipiriãmitakari ikira atoko auanãta apaka. Txiako, Xosee pakini inoro, Maria inakoro iuaã aua. Sepeteo anaakori inoro iuaã auanãta apaka.

Xesosi Ikatiko Pirena

(Marko 15.42-47; Arókasi 23.50-56; Xoão 19.38-42)

⁵⁷ Íkanõka katxineiroteri Xosee inakori, Arimateia sitatxitikiri, apoka. Iua apaka Xesosi sãkire auĩakari itxaua.

⁵⁸ Isa Piratomoni. Xesosi ïto amanaã. Ininiã Pirato paniãtari isikiko. ⁵⁹ Ininiã Xosee anikari Xesosi ïto. Mãkatxi mataã iapirika itxari. Mãkatxi mata amaneri arínio inakoriã iapirikari. ⁶⁰ Eereka taka itxari akauari ãki. Iua akauari amaneri, Xosee kisakakiti kai auïte iriko. Ikamari iua akauari ipíkasaaki ikatiko ïkapani. Xesosi ïto iriko ãki itaka atoko ikakanapiritari kai meraminapoari, itota itxari akauari iriko, sipe itxa. ⁶¹ Iuasaaki Maria Matarena inakoro, ãto Maria inakoro apaka topãkanãta akauari apisatoõ.

Imoiaãrina Xesosi Akauari

⁶² Iua õti sesta veira, tomatiko õti apisa. Iua õti Xoteoakori parïkauatapitipo, tomatiko õti imaparïkau-atakani ïkapani. Katimatinïkata sasetotxi auïteakori, pariseoakori pakini sari Piratomoni. ⁶³ Ninoa txari:

—Ate xinikari iua kamisirienenereri sãkire. Iua txari: “Nipíkasaaki eereka ipi ãti pakini õtisaaki iuaïkana nõkitikauako.” ⁶⁴ Pipaniãtana pisotatoneakori ipi ãti pakini õti akauari imoiainina. Imamoiaãkaniãrina, imoianariakori ïkanõka sari iuaã iïto iïtirïkinina. Ininiã eereka isãpiretarina kãkiti: “Teoso õkitikapekari iua. Iuaïkana auãki itxapeka,” itxamana ninoa imoianariakori. Ininiã ikara misirienereixi apiatama eereka. Mitxiri misirienereixi poiãoka —itxarina Pirato.

⁶⁵ —Ininiã hanikari sotatoakori akauari moiaãkani tïkane. Hïsa. Hïtotariko akauari sona —Pirato txana.

⁶⁶ Ininiã isana iuaã. Akauari sona iteene itotinina ïkapani. Itakarina Pirato takaõtxikare itore nopini. Sotatoakori iuaã kaikota. Imoiaãrina akauari.

28

Xesosi Iuaïkana Auãki Inini
(Marko 16.1-8; Arõkasi 24.1-12; Xoão 20.1-10)

¹ Tomatiko òti xipoka atoko, tomìko ìkanòkapanika Maria Matarena, oa àto Maria pakini sari akauarimoni.

² Ninoa saãpotakasaaki, katimaritika itixi iakeèkata itapararitika. Iuasaaki Teoso nitiri iaxitikiri katxaka. Ikatapakiritari kai akauari tore, topãka itxa iua kai nopini.

³ Itoõ atokatxi iotximere atoko itxa. Imãka mapoa saro atoko itxa. ⁴ Sotatoakori, akauari moiaãkani, kikinanaãkata, ipìkarauatinina. Irikana xitipeka. Ipìkani atokopeka itxana.

⁵ Eereka ninoa sitoakoro apoka akauari. Teoso nitiri misàkiretana:

—!Hìpìkarauatape. Nimarotari hìte nitanàtiniri Xesosi, aamina ìpiriãmitakari nopini tokakitakori. ⁶!Auaika uai. Teoso òkitikapekari iua. Ìkara iua sãpiretapekai hìte. Uai hina. Hãtamatarì ìto mitxi auiniãtaã.

Ininiã ninoa atamatarì.

⁷—Katima hìtxako imoianariakorimoni hìsini ìkapani. Hìsãpiretana: “Iuaìkana auapeka itxa Xesosi. Teoso òkitikapekari iua. Iua sari hìte apisapanika Kariréiamoni. Iuaã haòkitariko iua,” hìtxako ninoamoni. Ìkara atoko nitxa nisãpirena hìtemoni —itxa Teoso nitiri.

⁸ Ininiã ninoa takanapari akauari. Ipìkareritikana, ieneniritikana isana. Imitekana Xesosi moianariakorimoni òkitikiniua isãpiretini tikane. ⁹ Ninoa mitekaãpotakasaaki, ipixinipokoriti Xesosi tokiã ninoamoni:

—Hìtepini ina —itxana.

Ininiã ninoa kapotoreèkaua iua apisatoõ, maìkakitita itxarina.

—Peerekai. Apiananiri pitxaua —itxanãtana.

¹⁰ Ininiã Xesosi:

—Kona hìpìkarauatape. Nitariakorimoni hìsa. Hìsãpiretana Kariréiamoni isinina. Iuaã aòkitanonako nota —Xesosi txana ninoa Mariaakoro.

Ininiã ninoa sipe.

Sotatoakori Xesosi Akauare Moiaākani

¹¹ Sitoākini sikasaaki, ātikaka sotatoakori akauari moiaākani kanapiriā sitatximoni. Isāpiretarina itikakitina sasetotxi auīteakorimoni. ¹² Ininiā sasetotxi auīteakori, kiomātxiakori pakini apotiitaua ikara ene ixinikinina īkapani. Eereka isikarina itoro txineiro sotatomoni, atāo imasāpiretakanina īkapani apanakinimoni. ¹³ Ininiā sasetotxi auīteakori, kiomātxiakori pakini txana:

—Hītchariko apanakinimoni: “Xesosi moianariakori apoka īkanōka aimakasaaki. Iītirīkarina Xesosi īto,” hīttxako. ¹⁴ Hīauīte Pirato imarotakasaakiri himakini, ininiā ate misākiretariko iua, ininiā kona himisiritaāka himakini xika —itxarina sotatoakorimoni.

¹⁵ Ininiā sotatoakori apakaparo txineiro, sāpireta itxarina kākiti Xesosi moianariakori ītirīkiniri Xesosi īto. Ikara aāpirena iaripireta Xoteoakorimoni. Uatxa apaka ikara aāpirena auīākapanika.

Xesosi Apoka Imoianariakorimoni

(*Marko 16.14-18; Arókasi 24.36-49; Xoāo 20.19-23; Átosi 1.6-8*)

¹⁶ Ōsi pakini Xesosi moianariakori sari oxiratarimoni Xesosi paniātinimoni Kariréia tōpamoni. ¹⁷ Ninoa atamari Xesosi. Ikapotoreēkauana iua apisatoō.

—Peerekai. Apiananiri pitxaua —itxanātana.

Txamari ātikaka kona iteene auikari iua Xesosi ininiāua. ¹⁸ Xesosi apoka ninoa takote, misākireta itxana ninoa:

—Teoso txīkitakano itixine auakani auīte nininiāua. Itxīkitakano īkoraxiti auakani auīte apaka nininiāua. Ininiā ikinika posotiiretxi aua notamoni. ¹⁹ Ininiā nipaniātai. Hīsako ikini uākati kākitimoni ikini itixitika. Hōerekana ninoa nisākire. Hīpatxisatana nisākire kīpitakani niri uākaā, imi uākaā, Erekari Matamatakoti uākaā pakini hīpatxisatanako. ²⁰ Hōerekanako ninoa ikinika

nipaniãtakiti ikaminina ïkapani. Hïxinikariko ia. Nota
ãtipirika auako hïtekata. Hïtekata nauiniritika itixi
xipokako —itxa Xesosi sãkire.

Teoso sãkire ameneri
New Testament in Apurinã (BR:apu:Apurinã)

copyright © 2004 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Apurinã

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Apurinã

© 2004, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-21

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 19 Oct 2021 from source files dated 19 Oct 2021

253eaec7-f0c7-5b49-b6be-65ee5354d0ed